<u>РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ-ГР. ЯМБОЛ</u>

О Т Ч Е Т

ЗА ДЕЙНОСТТА НА

РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ-ЯМБОЛ

ПРЕЗ 2021 г.

През 2021 г. дейността на РЗИ-Ямбол бе организирана на основата на годишен план, разработен в съответствие с поставените от МЗ цели и приоритети, а именно:

- Дейности, свързани с профилактиката, като задължителен елемент на всички нива;
- Повишаване ефективността на държавния здравен контрол по прилагане законодателството на ЕС и на националното законодателство за обекти с обществено предназначение, за продукти, стоки и дейности със значение за здравето на човека и на факторите на жизнената среда, чрез осигуряване на независима и прозрачна инспекционна дейност;
- Повишаване качеството на медицинското обслужване на неселението

Извършената по обем дейност в РЗИ бе съобразена и с териториалната специфика и регионални приоритети в областта на общественото здраве при спазване изискванията на нашето и Европейското законодателство.

Дейността бе осъществявана при ефективна координация на РЗИ с другите регионални и местни структури на държавната власт.

Щатната численост на РЗИ – Ямбол е 57 длъжности, от които 43 по служебни правоотношения и 14 по трудови правоотношения, структурирана в 4 дирекции:

директор;
заместник-директор;
главен секретар;
обща администрация:

- дирекция „Административно-правно, финансово и стопанско обслужване“ (АПФСО) – с 6 длъжности

специализирана администрация:

- дирекция „Медицински дейности“ (МД) – с 11 длъжности;
- дирекция „Надзор на заразните болести“ (НЗБ) – с 13 длъжности;
- дирекция „Обществено здраве“ (ОЗ) – с 24 длъжности
  отдел ДЗК-15
  отдел „Лабораторни изследвания“ (ЛИ) с 8 длъжности

Население - възрастова структура, раждаемост, естествен и механичен прираст на населението:

Общ брой на населението 114 361 души /към 31.12.2021г./

Среден брой население през 2021 г. – 115 424 души

Непрекъснатият темп на намаляване на населението в област Ямбол през последните години потвърждава неблагоприятният ход на демографските показатели у нас. В резултат, както на естественото си движение, така и от развилите се през последното десетилетие миграционни процеси, населението трайно влошава демографския си потенциал.

Демографските процеси се характеризират основно със застаряване на населението в област Ямбол, като се увеличава делът на възрастните хора, в резултат на снижаване на раждаемостта и увеличаване продължителността на живота.

В градовете живеят 69,13 %, а в селата 30,87 %. Жените представляват 51.07 % от

населението, а мъжете 48.93 %. Делът на жените е по- висок от този на мъжете, като се запазва тенденцията за нарастване на съотношението жени/мъже след 60- годишна възраст.

Таблица 1. Население на област Ямбол към 31.12.2021 г. (за тригодишен период).

Год.	Население в областта - общо	мъже	Отн. дял	жени	Отн. дял	В градо-вете	Отн. дял	В селата	Отн. дял
2019	117335	57408	48,93	59927	51,07	83049	70,78	34286	29,22
2020	116486	56961	48,90	59525	51,10	80115	68,78	36371	31,22
2021	114361	55833	48.82	58528	51.18	79063	69.13	35298	30.87

Таблица 2. Възрастова структура на населението в Област Ямбол към 31.12.2021 г.

Години	Възрастови групи						
	Общо	0-17	% от общия брой	18-59	% от общия брой	60+	% от общия брой
Общо							
2021 г.	114361	21058	18.41	56769	49.64	36534	31.95
2020 г.	116 486	21 235	18,23	58 192	49,96	37 059	31,81
2019 г.	117 335	21 156	18.03	58 856	50.16	37 323	31.80

Изводи: трайна тенденция към намаление на населението в Областта.

Налице е застаряване на населението. Във възрастовата структура се увеличава относителният дял на лицата над 60-годишна възраст и значително намалява броят на лицата от 18 до 59 години. Процесът на застаряване е по - изразен сред жените, отколкото сред мъжете. Разликата се дължи на по-високата смъртност сред мъжете и по-ниската средна продължителност на живот при тях.

Раждаемост. Коефициент на плодовитост – това са живородени деца на 1000 жени към средногодишния брой на жените от 15-49 г. По данни на НСИ жените на възраст от 15-49 години през 2021 г. за област Ямбол са 20 996. Тоталният коефициент на плодовитост (среден брой деца, които една жена ражда през целия си детероден период) за 2021 г. в област Ямбол е 2,07, а за страната е 1,58.

Ниската раждаемост е един от факторите за намаляване броя на населението. През 2021 г. показателят раждаемост е 9,2 а за 2020 г. той е 9,4. За градовете стойността му за 2021 г. е 9,3, съответно за 2020 г. е 9,6 и е по-висока от тази за селата, където през 2021 г. е 9,0 и 2020 г.е 8,9. Това съотношението се запазва приблизително на едно и също ниво през разглеждания тригодишен период.

Броят на ражданията (живородени) през периода 2019-2021 г. за областта е съответно 1067 за 2021 г, 1098 за 2020 г., 1098 за 2019 г. Наблюдава се намаляване на броя на родените деца през периода 2020-2021 г.

Фактори, които оказват негативно влияние върху раждаемостта са: социално-икономическите условия, миграцията, намаляване на жените във фертилна възраст, зачестилите периоди на преустановяване на функционирането на отделението по неонатология в МБАЛ „Св. Пантелеймон” АД-гр. Ямбол. В случаите на преустановяване на функционирането на отделението по неонатология в МБАЛ „Св. Пантелеймон” АД-гр. Ямбол, екипите на ЦСМП – гр. Ямбол транспортират жените със започващо раждане до МБАЛ "Д-р Иван Селимински"-Сливен. Налице са раждания в лечебни заведения за

болнична помощ с по-високо ниво на компетентност, по-добри битови условия, както и раждания в чужбина, поради миграцията на жените във фертилна възраст.

За 2021 г. най- голям е броят на живородените деца в гр. Ямбол -581, следван от община Тунджа – 208, община Стралджа -139, община Елхово -107 и община Болярово - 32.

Ранната раждаемост при момичета, ненавършили 18-годишна възраст, продължава да бъде сериозен социален и медицински проблем.

Таблица 3. Обща и повъзрастова плодовитост в област Ямбол (‰)

	Възраст							(‰)
	10 - 14	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49
2019 г.	3.7	87.8	106.9	109.5	68.7	29.4	4.8	0.5
2020 г.	5.7	90.4	111.8	99.4	68.2	31.6	7.3	1.8
2021 г.	5.7	83.3	110.6	109.0	71.8	28.0	4.9	0.3

Естествен и механичен прираст на населението

Естественият прираст е показател, който определя степента на демографския процес, разликата между родените и умрелите през годината. Естественият прираст е с най-лоши показатели в селата, където живее предимно възрастно население. Ниското ниво на раждаемост и високата смъртност обуславят отрицателния естествен прираст на населението през последния десетгодишен период.

Теоретично определеният минимум за осигуряване на просто възпроизводство на населението е 2,1 живородени деца от една жена. За област Ямбол през 2021 г. е 2,07, 2020 г. е 2,08 , а през 2019 г. е 2,06. За страната за 2021 г. този показател е 1,58.

През 2021 г. коефициентът на естествен прираст е /-14,6 ‰/ (в селата минус 24,0‰ , в градовете минус 10,4 ‰). За сравнение през 2020г. коефициентът на естествен прираст е /-11,5 ‰/ (в селата минус 20,3‰ , в градовете минус 7,8‰).

Изводите и основните демографски проблеми, които имат пряко отношение към системата на здравеопазване и потребностите от здравни услуги са, че и през 2022 г. в област Ямбол продължава тенденцията към намаляване на населението, обусловена от ниската раждаемост, високата смъртност и миграцията. Основните демографски индикатори – раждаемост, смъртност и естествен прираст определят недоброто състояние на демографските процеси в областта.

ОТЧЕТ НА ДИРЕКЦИЯ АПФСО ЗА 2021 Г.

I. АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВНО ОБСЛУЖВАНЕ НА ГРАЖДАНИ И СЛУЖИТЕЛИ НА РЗИ

В РЗИ-Ямбол административното обслужване на потребителите се извършваше от звеното за административно обслужване чрез Центъра за административно обслужване. Предлаганите услуги се осъществяваха при спазване на принципите и стандартите, установени в нормативните актове, които регламентират дейността на администрацията: Закона за администрацията, Административнопроцесуалния кодекс, Наредбата за административно обслужване. Звеното за административно обслужване е разположено в началото на административната сграда на РЗИ-Ямбол, лесно достъпно, приспособено да обслужва и лица с увреждания, чрез изградена рампа на входа на сградата. Местоположението му е ясно обозначено и така е улеснен достъпа на потребителите на услуги до него. Работното време на служителите от звеното беше съобразено с нуждите на потребителите. Осигурено беше непрекъснато обслужване в рамките на работното време на инспекцията. В случаите, в които имаше потребители в края на работното време в служебните помещения, служителите от звеното продължаваха да обработват документи, докато не приключат с обслужването на всички потребители. За всички услуги, предоставяни от РЗИ-Ямбол се спазваха нормативно определените срокове за изпълнението им. Периодично се извършваше преглед на предоставяните услуги и се преценяваше възможността за намаляване на срока на изпълнение на услугите. Така се спестяваше от времето на потребителите на услуги.

Създадена е възможност от интернет страницата на инспекцията да се изтеглят заявленията за предоставяните административни услуги, както и е предоставена информация за нормативното основание и реда за осъществяване на услугата. Осигурена е възможност за подаване по електронен път на заявление за предоставяне на услуга, както и изпълнение на устно заявена такава. Информацията за административните услуги се поддържа актуална в Регистъра на услугите, който е част от ИИСДА.

През 2021 г. РЗИ-Ямбол продължи да използва електронна деловодна система за документооборот Евентис R7, средата за междурегистров обмен Regix и Системата за сигурно електронно връчване. За всички административни услуги, в които се изисква свидетелство за съдимост, същото се осигурява служебно чрез Системата за издаване на служебно електронно свидетелство за съдимост.

На официалната интернет страница на РЗИ-Ямбол е оповестена Анкета за измерване удовлетвореността на потребителите на административни услуги. Ежегодно се извършва анализ на попълнените анонимни анкети. За 2021 г. попълнилите анкета потребители са удовлетворени от качеството на извършените им услуги. Няма постъпили предложения за подобряване на административното обслужване.

Своевременно се извършваше приемане, регистриране, разпределяне и насочване на входящата служебна кореспонденция, извеждане и изпращане по предназначение изходящата кореспонденция чрез електронната система за документооборот „Евентис R7“, осъществяваше се вътрешна и външна куриерска дейност. В системата за управление на документооборота и работния поток „Евентис R7“ бяха регистрирани 6672 входящи и 1706 изходящи документи.

Всички документи и други материали на РЗИ-Ямбол бяха систематизирани и съхранявани съгласно изискванията на Закона за Националния архивен фонд.

Служебните и трудови досиета на служителите се съхраняваха в специална картотека от главен експерт в дирекция АПФСО, изпълняващ функциите по управление на човешките ресурси.

Работните планове за 2021 г. бяха изготвени и съгласувани своевременно. След проведените междинни и заключителни срещи бе поставена годишна оценка, в съответствие с изискванията и сроковете, определени в Наредбата за условията и реда за оценяване изпълнението на служителите в държавната администрация. Оценка „Изключително изпълнение“ получи 1 служител, „Изпълнението надвишава изискванията” получиха 30 служители, оценка „Изпълнението напълно отговаря на изискванията” получиха 19 служители, 3 служители не бяха оценени, защото нямаха действително отработени 6 месеца.

За проведените обучения през 2021 г. се водеше регистър за проведените обучения на служителите, в който са вписани всички курсове, семинари и др.

Издадените документи, удостоверяващи проведеното обучение се съхраняваха в досиетата на служителите.

Осигурена бе правна помощ и консултация на служителите по отношение правилното прилагане на ЗЗ, ЗЛПХМ, ЗАНН, АПК, ЗЛЗ, ЗКНВП и др. нормативни актове, касаещи дейността на инспекцията.

Бяха проверени 52 броя съставени актове за установяване на административни нарушения от главен секретар. От тях 35 бр. са за неспазване на противоепидемичните мерки. Към 31.12.2021 г. бяха издадени 51 броя наказателни постановления за 12600 лв. От тях бяха връчени 42 броя и платени в доброволния срок 8 броя за 2400 лв., от наложени глоби. Наказателните постановления, неплатени в доброволния срок се изпращаха за принудително събиране до Национална агенция за приходите в законоустановените срокове.

През 2021 г. бе осигурено процесуално представителство пред Районен съд гр.Елхово и Районен съд-Ямбол по общо 10 съдебни производства по оспорване на издадени от директора на РЗИ-Ямбол наказателни постановления. По 9 от тях съдът е отменил наказателните постановления на директора на РЗИ-Ямбол, едно дело е насрочено за м.април 2022 г.

Отчетът на РЗИ-Ямбол в Интегрираната информационна система в държавната администрация е попълнен в срок.

Към 31.12.2021 г. нямаше неизпълнени наши договорни задължения.

През годината бяха проведени три конкурсни процедури - една за назначаване на директор на дирекция НЗБ, една за назначаване на главен инспектор в дирекция ОЗ, отдел ДЗК, една за назначаване на инспектор в дирекция ОЗ, отдел ДЗК, които приключиха с назначаване на служители.

В РЗИ-Ямбол за периода 01.01-31.12.2021 г. са постъпили 18 /осемнадесет/ заявления за предоставяне на информация по Закона за достъп до обществена информация. Всички те са обработени от главен секретар, в съответствие с утвърдените Вътрешни правила за работа по Закона за достъп до обществена информация. По постъпилите 18 заявления са издадени 7 решения за предоставяне на достъп, а на 11 заявители е отговорено чрез писма, че информацията е общодостъпна. По видове на заявителите исканията се разделят на: 3 от НПО, 11 от физически лица, от които 1 журналист, 4 бр. от Министерство на здравеопазането. По вид на информацията, исканията са: 15 бр. служебна информация и 3 бр. официална информация.

II.ФИНАНСОВО ОБСЛУЖВАНЕ НА РЗИ

Изградената система за финансово управление и контрол в РЗИ гр.Ямбол бе прилагана в практиката чрез разработени и утвърдени политики и процедури във всички области на финансовото управление и контрол, които имат за цел да осигурят разумна увереност за постигане целите на инспекцията чрез:

- съответствие със законодателството, вътрешните актове на РЗИ и договори;

- надеждност и всеобхватност на финансова и оперативната информация;
- икономичност, ефективност и ефикасност на дейностите;
- опазване на активите и информацията.

При планиране на бюджетните средства в РЗИ бяха предвидени средства за реализиране на програми:

1. Държавен здравен контрол;
2. Профилактика и надзор на заразните болести;
3. Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване;
4. Администрация.

През 2021 г. таксите, които бяха събрани по Закона за здравето и Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина са в размер на 76391 лв. при уточнен план 100000 лв. Неизпълнението на плана с 23609 лв. се дължи на спиране на изследването на храни.

Приходите от наказателни постановления, които бяха постъпили по сметката на РЗИ са 3300 лв., събраните от НАП съгласно ДДС 12/10.12.2009 г.- 3066 лв. – общо 6366лв. при уточнен план 15000 лв. Неизпълнението от 8634 лв. се дължи на факта, че физическите и юридически лица, на които са издадени наказателни постановления не плащат в доброволния срок и поради заетостта на инспекторите при осъществяване на граничен здравен контрол и други дейности, свързани с COVID-19..

Други неданъчни приходи в размер на 59 лв. бяха от продадени специални формуляри за поръчка на наркотични вещества по отчетна стойност и приходи от вторични суровини – 903 лв..

Общо събраните и трансферирани към МЗ приходи бяха в размер на 80653лв. при уточнен план 115000 лв. – 70.13% изпълнение.

Периодично се правеше анализ на събираемостта на наказателните постановления по Закона за здравето и се предприемаха мерки за тяхното доброволно събиране в регламентирания 7-дневен срок, след което се предаваха в Национална агенция за приходи.

Финансово-счетоводната дейност на РЗИ бе организирана в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството, Сметкоплана на бюджетните организации, Единната бюджетна класификация за 2021 г., Счетоводните стандарти и указания, Счетоводната политика и др.

За законосъобразното и целесъобразното разходване на бюджетните средства бе извършван предварителен контрол от финансов контрольор и прилагана системата на двойния подпис. Всички документи свързани с поемане на задължение или извършване на разход бяха подписвани от директора на РЗИ и директор дирекция АПФСО.

Своевременно през годината беше предоставяна информация на първостепенния разпоредител, относно усвояването на бюджетните средства чрез изготвяне на месечни отчети, справки по параграфи, натурални показатели и счетоводни сметки.

През 2021 г. общо за заплати и възнаграждения на персонала по трудови и служебни правоотношения бяха изплатени 1113649 лв. при утвърден годишен план 1133782 лв. Реализираната икономия от фонд работна заплата през годината бе от вакантни длъжности и болнични и беше използвана за изплащане на други възнаграждения и плащания на персонала, и за изплащане на обезщетения на освободени служители. От тези средства бяха изплатени 187820 лв. за дейности по поставяне на ваксини, съгласно ПМС № 59/18.02.2021 г. и 94357 лв. за допълнителни възнаграждения за постигнати резултати на служителите, работещи при неблагоприятни условия на труд по време на обявената извънредна епидемична обстановка.

Изплатена бе сума по граждански договор за консултация, изследване и валидиране на микробиологични проби от лекар микробиолог – 3200 лв., и на доброволци за подпомагане на дейността на граничен здравен контрол в размер на 16000 лв.

Изплатената сума за СБКО на служителите по трудово правоотношение бе в размер на 3700 лв., за представително работно облекло на служители по служебно правоотношение – 11340 лв. На освободени служители беше изплатено обезщетение по чл. 61, ал.2 от ЗДСл –4840 лв., по чл.106, ал.3 от ЗДСл – 8312 лв., по чл. 224, ал.1 и ал. 2 от КТ – 7338 лв. и по чл. 222, ал. 3 от КТ – 30659 лв. и чл. 220, ал. 2 от КТ – 1835 лв. За първите три дни временна неработоспособност за сметка на работодателя бяха изплатени – 5591 лв.

Издръжката на РЗИ през 2021 год. е 273620 лв. Бюджетът ни за издръжка в размер на 165000 лв. беше актуализиран през годината, както следва: 4780 лв. за извършване на дейности по дезинсекция за контрол на комарните популации, с 82848 лв. в изпълнение на ПМС № 90 от 11.03.2021 г. за закупуване на лични предпазни средства, медицински изделия, лекарствени продукти и дезинфектанти. Останалите разходи през 2021 година бяха предимно за закупуване на медикаменти, работно облекло, материали, гориво и смазочни материали, ел.енергия, природен газ, външни услуги, командировки, застраховки, текущ ремонт и др.

През годината бюджетът ни беше увеличен с 47811 лв. за капиталови разходи за закупуване на спектрофотометър – 10239 лв., дестилатор – 1572 лв. и лек автомобил – 36000 лв. Авансово бяха преведени 35800 лв. за закупуване на лек автомобил Тойота Ярис, който ще получим през месец март 2022 г.

С направените разходи ежедневно се осъществяваше контрол по спазване на противоепидемичните мерки и здравните изисквания в лечебни, здравни и детски заведения, в обектите с обществено предназначение, на продукти, стоки и дейности със значение за здравето на населението, извършваше се граничен здравен контрол на ГКПП Лесово. Извършваха се лабораторно-диагностични изследвания по искане на лечебни заведения, физически и юридически лица.

III. СТОПАНСКО ОБСЛУЖВАНЕ НА РЗИ

Стопанското обслужване в РЗИ включва обезпечаването с необходимите материали, медикаменти и средства за работата и функционирането на РЗИ, осигуряването на оптимални условия за организиране на дейностите, извършвани от инспекцията.

Дирекция „Административно правно финансово – стопанско обслужване" беше създала всички необходими условия за успешно осъществяване на основната дейност на инспекцията чрез;

- организиране и снабдяване на всички звена с материали, консумативи, химикали, диагностикуми, горива и смазочни материали, дълготрайни активи;
- организиране поддръжката и стопанисването на материалната база;
- абонаментно обслужване на специализираната техника, редовно калибриране на измервателните уреди, съгласно изготвен план;
- осигуряване на транспортно обслужване на РЗИ, чрез поддържане на автомобилния парк в добро техническо състояние, представяне моторните превозни средства на годишни технически прегледи;
- поддръжка изправното състояние на противопожарната система и техника, извършени са мероприятия за противопожарната безопасност на служителите и сградите.

Беше извършен текущ ремонт на покрив на лабораторна сграда и ремонт на гараж. От текущ ремонт се нуждаят гаражи и стаи в административната сграда, което ще подобри условията на работа.

IV. ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ НА РЗИ

Дейността на информационното обслужване в инспекцията бе свързана с осигуряване на информационните връзки и комуникации на администрацията; поддържане на публичните регистри и бази данни; организиране, поддържане и технически контрол при събирането, обработката, съхраняването и отчитането на оперативната информация от звената на РЗИ; осигуряване техническа поддръжка на компютърната и друга информационна техника, актуализиране на програмните продукти, свързани с дейността на РЗИ; обучение на служителите за работа с компютърна техника и инсталираните програми, осигурен Интернет достъп.

В инспекцията действат следните информационни системи:

1.Система за правно-информационни услуги „Сиела-Норма", която е предназначена за използване на всички нормативни актове в българското законодателство.

2.Система за труд и работна заплата „Терес", която е предназначена за отчитане заплатите на служителите, дава възможност за промени в работните заплати и др.

3.Уеб базирана система за финансово-счетоводна дейност „Бизнес процесор - Конто 66", която е предназначена за въвеждане и обработка на счетоводната информация.

4. Информационна система за следене движението на биопродуктите.

5. Система за управление на документооборота и работния поток „Eventis R7".

Всички компютри в инспекцията са свързани в локална мрежа.

Инспекцията разполага със сървър, достъпен за всички служители, който служи за връзка между тях, обмен на файлове, както и за получаване и съхраняване на информация.

За външни потребители на информация, инспекцията има изградена интернет страница www.rzi-yambol.org

За информация от други органи е създадена електронна поща – rzi-yambol@mbox.contact.bg

За техническата поддръжка на локалната мрежа и компютърните системи е сключен договор за абонаментно обслужване, като по този начин своевременно се отстраняваха възникналите технически проблеми в устройствата (компютри, принтери, мрежови устройства). Редовно се осигуряваха необходимите консумативи и материали. Даваха се становища и консултации за закупуване на компютри, във връзка с инсталирането на програмни продукти.

За предотвратяване на неоторизиран достъп на лица до информационните масиви съществува организация за достъп на потребителите до информационната система чрез потребителски имена и пароли.

От МЗ ни бяха предоставени 20 броя компютърни конфигурации, 5 броя преносими компютри, 6 броя таблети и 2 броя скенери, които значително подобриха работата, позволяват инсталация на нови софтуерни продукти и осигуряват надеждна защита от вируси.

О Т Ч Е Т

ЗА ДЕЙНОСТТА НА ДИРЕКЦИЯ „МЕДИЦИНСКИ ДЕЙНОСТИ“ ПРЕЗ 2021 г.

Дирекция „Медицински дейности” при РЗИ-гр. Ямбол осъществява дейността си, съгласно нормативната уредба и Устройственият правилник на РЗИ.

Извършени са следните дейности:

1. Извършване на проверки за спазване на утвърдените медицински стандарти във връзка с регистрацията на лечебните заведения за извънболнична помощ и хосписите и администриране процеса по регистрация до изпращане на заявлението заедно със събраните документи на Изпълнителна агенция "Медицински надзор.

Приети са 6 заявления за регистрация на ЛЗ за извънболнична помощ и 8 заявления във връзка с промяна в обстоятелствата на лечебни заведения за извънболнична помощ.

В изпълнение на чл.40, ал.4 от ЗЛЗ са издадени 11 удостоверения за спазване на здравните изисквания и утвърдените медицински стандарти.

Приети са 2 заявления за заличаване от регистъра на ЛЗ. В изпълнение на чл.45, ал.1, т.8 от Закона за лечебните заведения са предприети действия за служебно заличаване от регистъра на лечебните заведения на 4 регистрирани ЛЗ – изпратени са копие на Акт за смърт в ИАМН.

Издадени са 6 становища за недостатъчност по чл.81 от ЗЛЗ, колкото са и подадените заявления.

Издадени са 9 удостоверения за потребност, съгласно чл.62, ал.2 от Закона за здравното осигуряване

2. Извършване на проверки за изпълнение на изискванията на Закона за лечебните заведения, наредбата по чл. 46, ал. 3 от Закона за лечебните заведения и на утвърдените медицински стандарти във връзка с издаването на разрешения за лечебна дейност на лечебните заведения за болнична помощ, и администриране процеса по издаване на разрешение до изпращане на заявлението заедно със събраните документи на Изпълнителна агенция "Медицински надзор".
   По чл.46 и чл.47 от ЗЛЗ са издадени 2 удостоверения:
   - МБАЛ»Св.Йоан Рилски»ООД;
   - МБАЛ «Св.Пантелеймон Ямбол» АД
3. По Закона за здравето е извършено заличаване на регистрацията на 2 лица, упражняващи неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве.
4. Извършено е заличаване на регистрацията на 1 дрогерия
5. Издаване на заверено копие на документ, съгласно административна услуга – 42 ЕР на ТЕЛК
6. Относно организирането и контрола на дейността по медицинската експертиза и на регионалната картотека на медицинската експертиза се извършват текущи проверки в лечебните заведения, като се проверяват журналите за регистриране решенията на ЛКК, дават се указания:

- Извършени са 30 съвместни проверки с представител на ТП на НОИ Ямбол по Наредбата за експертиза на работоспособността в лечебни заведения за извънболнична помощ, от които 10 на лечебни заведения за извънболнична помощ, 18 на ЛКК и 2 на ТЕЛК.
- Издадено е предписание на изп.директор на МБАЛ „Св.Пантелеймон Ямбол“ АД да осигури незабавно специалист по очни болести за ТЕЛК, който да освидетелства лицата поне 3 пъти седмично.

7. Издадени са общо 34 заповеди за състав на ЛКК, съгласно чл. 104, ал. 1 от Закона за здравето и във връзка с чл. 7, ал. 1 от ПУОРОМЕРКМЕ.
8. Със заповед на директора на РЗИ е сформиран Регионален съвет за медицинска експертиза, съгласно чл.111 от Закона за здравето. Извършен е анализ и контрол на дейностите по експертиза на временната неработоспособност, осъществявани от лекуващите лекари, ЛКК и ТЕЛК на територията на област Ямбол.

Проведени са 50 заседания на РСМЕ

- Извършени проверки на болнични листи и решения на ЛКК, в т.ч. обжалвани болнични листове – обжалвани са общо 204 болнични листове, в т.ч. 74 еднолично издадени и 130 издадени от ЛКК.
- Разгледани са общо 180 решения на ЛКК и ЕР на ТЕЛК във връзка с обжалвани болнични листове, като са изпратени на заинтересованите страни. С ЕР на ТЕЛК са отменени 30 болнични листове, а с решение на ЛКК са отменени 34 болнични листове. При отмяна на болничен лист, РСМЕ изпраща решението на ЛКК до заинтересованите страни, и след изтичане за законоустановения срок за обжалване, решението се изпраща до ТП на НОИ.
- 55 болнични листове са обжалвани от работодатели, 149 са обжалвани от ТП на НОИ.

Организация по експертизата на трайната неработоспособност и преосвидетелстване:

- Проверени и заверени експертни решения на ТЕЛК са 3427. Главен инспектор от дирекция "Медицински дейности" при РЗИ заверява ЕР на ТЕЛК, като ги връща на ТЕЛК само при установени технически грешки за отстраняването им;
- приети и обработени документи за освидетелстване, преосвидетелстване и служебно преосвидетелстване за ТЕЛК, обработка на МЕД са 4212 броя;
- изпратени експертни решения на заитересованите страни – 1040 броя;
- създадени са 164 МЕД по обжалвани болнични листове;
- Приети са 297 жалби на ЕР на ТЕЛК и Медицинските експертни досиета са изпратени в НЕЛК.

9. Извършени са 21 проверки по чл. 93 от Закона за здравето по жалби и сигнали при нарушаване на правата на пациентите или при спорове, свързани с медицинското обслужване, като 10 са срещу решения на ТЕЛК, 4 срещу лечебно заведение за извънболнична помощ, 3 молби за съдействие и 4 срещу лечебни заведения за болнична помощ. На всички жалби е отговорено в срок.
10. По Наредба №3 /2019г. за медицинските дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, за които МЗ субсидира лечебни заведения, и за критериите и реда за субсидиране на ЛЗ, е събрана информация от 20 отчета и са осъществени 20 проверки в МБАЛ "Св.Пантелеймон"АД гр.Ямбол и МБАЛ "Св.Ив.Рилски" ЕООД гр.Елхово. Проверени са 5% от случаите в ЛЗБП, за което са издадени 20 констативни протокола.
    - Издадено е 1 предписание на МБАЛ „Св.Ив.Рилски“ЕООД гр.Елхово – при искане от дежурен екип на ЦСМП да се попълва „Допълнителен лист към лист за преглед на пациент“ в който да се отразява име на консултанта с час на

назначаване на изследвания, констатации от прегледа, резултати. Документа да бъде представян в РЗИ с отчетитите.

11. Контрол по спазването на нормативните изисквания към формата, съдържанието, условията и реда за използване, обработка, анализ, съхраняване и предоставяне на медицинска документация от лечебните заведения и медицинските специалисти се осъществява постоянно от инспектори към Дирекция МД.

Към 31.12.2021г. служителите от Дирекция МД извършиха общо 6347 проверки, в т.ч.:

- По чл.56 от Закона за здравето са извършени 3 проверки в ЛЗИМП и 28 проверки в аптеки;
- Извършени са 3 проверки в ЛЗИМП по сигнал на началник сектор „Пътна полиция“ при ОД на МВР Ямбол за определяне физическата годност на водачи на МПС съгласно Наредба №3/11.05.2011г. ;
- Извършени са 2 проверки за съответствие на признатите за представителни организации за защита правата на пациентите на територията на област Ямбол, във връзка с изискванията на чл.86б, ал.1 от Закона за здравето - „Сдружение за развитие на българското здравеопазване“ и „Национална пациентска организация“
- **Извършени са 17 проверки в лечебните заведения, които** имат право на финансиране за допълнителни трудови възнаграждения на медицинския и немедицинския персонал, пряко зает с дейностите по наблюдение, диагностика и лечение на пациенти с доказан коронавирус **по проект BG05M9OP001-1.099-0001 „Подкрепа на работещи в системата на здравеопазването в условия на заплаха за общественото здраве от COVID-19”**
- Извършени са 3 проверки в МБАЛ „Св.Пантелеймон Ямбол“АД във връзка с искане от НЗОК за проверка по спазване на изискванията по Клинична процедура №3, №3.1 и 3.2. и Клинична процедура №4;
- По Наредбата за медицинската експертиза са извършени общо 30 проверки;
- По медицинските стандарти на ЛЗИМП са извършени 12 проверки;
- Извършени са 4 проверки по жалби в ЦСМП
- Извършени са 282 проверки по статистиката.
- Проверени и кодирани по МКБ -10 са 2355 броя „Съобщение за смърт“;
- По експертизата на трайната неработоспособност са проверени и заверени 3427 ЕР на ТЕЛК.
- Извършени проверки в РКМЕ на 181 лица, кандидатстващи за социална услуга «Асистентска подкрепа»
- **Извършени административни услуги от служителите на Дирекция „Медицински дейности“ при РЗИ Ямбол**

АУ 1660 - издаване на удостоверение за съответствие с основните изисквания, на които трябва да отговарят лечебните заведения за болнична помощ, центровете за психично здраве, центровете за кожно-венерически заболявания, комплексните онкологични центрове, домовете за медико-социални грижи и диализните центрове **– 2**

АУ 3041 - издаване на удостоверение за спазени здравни изисквания и утвърдени медицински стандарти във връзка с подаването на заявление за регистриране на ЛЗ за извънболнична помощ и хосписите **– 11**

АУ 1793 - издаване на удостоверение за регистрация на лицата, практикуващи неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве **– 0**

АУ 1088 - заличаване от регистъра на лицата, практикуващи неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве **– 2**
АУ 1349 - издаване на удостоверение за регистрация на дрогерия **– 1**
АУ 961 - издаване на становище за недостатъчност на специалисти по дадена специалност при сключване на договор с РЗОК за осъществяване на специализирана медицинска помощ - **6**
АУ 685 - издаване на разрешение за съхранение и продажба на лекарствени продукти от лекари и лекари по дентална медицина **– 0**
АУ 1336 - прекратяване на разрешение за съхранение и продажба на лекарствени продукти от лекари и лекари по дентална медицина **– 0**
АУ 881 - изготвяне на протокол за извършена проверка във връзка с издаване на лицензия за търговия на едро или дребно и съхраняване на лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества **– 1**
АУ 2155 - предоставяне на специални рецептурни бланки на лечебни заведения за предписване на лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества – **214** заявления
АУ 341 - предоставяне на специални формуляри на аптеки за поръчка на лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества **– 15** заявления
АУ 1573 - издаване на хигиенно заключение за получаване на разрешение за търговия на дребно с лекарствени продукти в аптека **– 1**
АУ 2241 - издаване на становище за унищожаване на лекарства **– 0**
АУ 477 – издаване на заверено копие на документ – **42**
АУ 1111 – издаване на удостоверение за потребност по чл.62 от ЗЗО **- 9**

12. Събиране, обработване и предоставяне на финансово-икономическа статистическа информация за дейността и ресурсното осигуряване на лечебните и здравните заведения на територията на областта

- Събиране, обработване и изпращане в НЦОЗА на информация за броя постъпили болни, отговарящи на изискванията на ПМС №17/31.01.2007г. в лечебните заведения за болнична помощ – в МБАЛ «Св.Пантелеймон Ямбол»АД са получени 36 положителни становища от ДСП Ямбол;
- Събиране, обработване, контрол и предоставяне в МЗ на справка за натуралните показатели в делегираните от държавата дейности по здравеопазване – събрана е информацията от 5 общини и са изпратени 4 обобщени справки в МЗ.
- Събиране, обработване и контрол на отчетите по разделно отчитане на разходите в лечебните заведения за болнична помощ/ЛЗБП/ - **1 справка за 2020г.**;
- Събиране, обобщаване и изпращане в НЦОЗА на информация за извършени от пациентите избор на лекар/екип и информация за платените услуги, съгласно чл.27 и чл.24а от Наредбата за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ – всяко тримесечие;
- Изпращане на информация за починалите пациенти в ЛЗБП в ИАМН по зададен образец – всеки месец

13. Събиране, обработване и предоставяне на медико-статистическа информация за дейността на лечебните и здравните заведения:
    - Събиране, извършване на контрол и предоставяне на НСИ отчетите за дейността на Детски ясли, Обединени детски заведения и ДМСГД – **12 отчета**;

- Събиране, извършване на контрол и предоставяне за обработка на ТСБ/НСИ/ отчети за легловия фонд и персонала на ЛЗБП, хосписите, ЛЗИБП / ДКЦ,МЦ,МДЦ, СМДЛ,СМТЛ/, ЦСМП, РЗИ и други дейности в здравеопазването към общините/ - **45 отчета**;
- През 2021г. са събрани и обработени **общо 304 годишни отчети за дейността на ЛЗ през 2020г.** и са предоставени на НЦОЗА;
- Събиране, извършване на контрол и обработка на оперативна статистическа информация – **144 броя**;
- Ежемесечно се събира информация и се изготвя информационна карта за починалите деца на територията на областта – няма починали деца
- Кодираните по МКБ 10 и обработени Съобщения за смърт за събития на територията на областта, подавани от лечебните заведения са 2355 броя;
- Събрани са и предоставени на НЦОЗА 40 съобщения за суицидно действие. Извършено е вписване в Портал за мониторинг на суицидните действия в Р България.

14. Във връзка с внедряване и поддържане на единни информационни системи за отчетност на лечебните и здравните заведения, оказване на методична помощ и осъществяване на контрол при прилагането им, РЗИ извършва контрол през цялата година. В лечебните заведения за болнична помощ са внедрени и се извършват вписвания в следните информационни системи:

- Информационна система за ражданията;
- Електронен регистър на инвазивната кардиология;
- В РКМЕ при РЗИ-Ямбол е внедрена Единната информационна система на медицинската експертиза.
- От 15.10.2020г. е въведена в експлоатация Информационната система за контрол на медицинската експертиза. Изготвени и предоставени на всички лекари бяха указания за работа с ИБД. Ежедневно се оказва съдействие от страна на експерт от дирекция „Медицински дейности“ на всички лекари, срещащи затруднения с работата с ИБД
- Информационна система за КОВИД-19

15. **За периода 01.01.2021г. – 31.12.2021г. са изготвени следните доклади, справки и анализи:**
    - Отчет на показателите по бюджетни програми на Дирекция „Медицински дейности“:

Бюджетна програма „Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване“

Бюджетна програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението“

Бюджетна програма „Психиатрична помощ“

Бюджетна програма „Медико-социални грижи за деца в неравностойно положение, майчино и детско здравеопазване“

- Доклад и отчети на ЛЗБП до ДАНС – изпращат се всяко тримесечие

- В изпълнение на писмо изх.№ 04-12-15/05.02.21г. на МЗ е изпратена информация за ЛЗ които имат готовност да сключват договори със студенти за осигуряване на преддипломен стаж и на работно място след завършване на обучението им;
- В изпълнение на писмо с Рег.№ 04-00-14/15.02.21г. на МЗ, е изготвен и изпратен отчет за изпълнението на осъществените инициативи през 2020г. по изведени дейности и цели, посочени в „Плана за изпълнение на Стратегията за превенция на престъпността през 2020г.“

- Извършено е проучване по общини и изготвена информация за броя на болните с трансплантации, които имат право на пътувания за контролни прегледи – изпратена обобщена справка в МЗ;
- В изпълнение на писмо с Рег.№ 16-00-146/10.03.21г. на министъра на здравеопазването е изпратена обобщена информация относно предприетите мерки за нормално и безпроблемно функциониране на системите за подаване на кислород в лечебните заведения за болнична помощ на територията на областЯмбол;
- В изпълнение на писмо изх.№16-00-19/16.02.2021г. на Министъра на здравеопазването е

изискана и предоставена информация относно подготовката и представянето на бюджетните прогнози за периода 2022-2024г. за МБАЛ „Св.Пантелеймон“АД и МБАЛ“Св.Ив.Рилски“ЕООД гр.Елхово.

- Изготвен доклад за изпълнението на дейностите за 2020г. по Националния план за действие 2015-2020г. за изпълнение на Националната стратегия на РБългария за интегриране на ромите, приоритет „Здравеопазване“
- Изготвена и изпратена актуална информация за регистрираните лечебни заведения на територията на общината във връзка с изготвянето на План за интегрирано развитие на Община Стралджа.
- Изготвена и изпратена актуална информация за регистрираните лечебни заведения на територията на общината във връзка с изготвянето на План за интегрирано развитие на Община Елхово.
- В изпълнение на Пълномощно №РД-16-31/20.01.2021г. на министъра на здравеопазването, д-р З.Кривошиева –директор дирекция МД взе участие в извънредно Общо събрание на акционерите на „МБАЛ Св.Пантелеймон Ямбол“АД, като протоколът беше изпратен в МЗ.
- Предоставена информация за регистрираните ОПЛ по специалности;
- В изпълнение на писмо с Рег.№ 33-24-19/01.06.2021г. на Зам.министър, предоставена информация за заявени количества противозмийски серум от лечебните заведения;
- В изпълнение на писмо с Рег.№ 37-01-21/15.06.21г. на Зам.министър, предоставена информация за окомплектоваността на ТЕЛК със специалисти;
- Изпратена в МЗ справка за дейността по медицинската експертиза на трайно намалената работоспособност/вид и степен на увреждане на ТЕЛК за първо тримесечие на 2021г.
- Изпратени указания до МБАЛ „Св.Пантелеймон Ямбол“АД и ТЕЛК относно сроковете за произнасяне на ТЕЛК съгласно чл.32, ал.3 от ПУОРОМЕРКМЕ. Връчено Предписание №ЗП-00-1/14.04.2021г.
- В изпълнение на писмо с изх.№37-01-21/15.06.21г. на МЗ, са изпратени указания до МБАЛ „Св.Пантелеймон Ямбол“АД и ТЕЛК относно спазване изискванията на чл.106, ал.3, т.1 от Закона за здравето;
- В изпълнение на писмо с изх.№ 1-4058/17.06.21г. на НЕЛК, са предоставени на ТЕЛК Методически препоръки на НЕЛК за подготовката на лицата в работоспособна възраст за освидетелстване по отношение на противопоказните условия на труд
- В изпълнение на чл.44, ал.3 от Наредба №1 от 22.01.2015г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването са изпратени в НЦОЗА:
  - Анализ на състоянието на специалистите в областта на здравеопазването;
  - Приложение №1 към анализа на състоянието на специалистите в областта на здравеопазването на област Ямбол. Брой и възрастова структура на лицата, придобили и упражняващи специалност в системата на здравеопазването;

- Справка за възможностите за обучение на специализантите за 2022г. – магистър по медицина;
- Справка за възможностите за обучение на специализантите за 2022г. – „бакалавър“ или „професионален бакалавър“ от професионално направление „здравни грижи“
- Справка по чл.13, ал.1 он Наредба №1/2015г.
- Справка за свободни длъжности

- Изпратен е отчет за дейността на ТЕЛК за второ тримесечие на 2021г. в МЗ;
- Изготвена и предоставена информация на Община Стралджа от Здравно-демографсия анализ във връзка с разработването на План за действие на община Стралджа за приобщаване на български граждани от рамски произход;
- В изпълнение на писмо изх.№ 16-00-73/29.09.2021г. на МЗ, изготвена и предоставена информация за хоспитализирани и починали пациенти, както и лекувани с Ремдесивир в ЛЗ БП;
- Изготвен доклад до министъра на здравеопазването относно спирането на дейности и затваряне на отделения в МБАЛ „Св.Пантелеймон Ямбол“АД;
- В изпълнение на писмо с изх.№ 62-92/23.09.2021г. на НЕЛК са предоставени на МБАЛ „Св.Пантелеймон Ямбол“АД и ТЕЛК „Практически насоки по приложението на Наредбата за медицинска експертиза“ ;
- Създадена е организация и е събрана информация от лечебните заведения относно изпълнението на чл.98, ал.3 от Закона за лечебните заведения (в сила от 01.01.2019 г.) – актуален ценоразпис на платените услуги;
- Предоставяне на Интерактивен справочник за лечение COVID-19 на всички лечебни заведения;
- В изпълнение на писмо с Рег.№ 16-00-67/07.09.2021г. на министъра на здравеопазването, е събрана, обобщена и предоставена информация за лечебните заведения, които кандидатстват за безвъзмездно предоставяне на апаратура до 50 000 лева, при сключване на договор с НЗОК за диагностика и амбулаторно лечение на болни с Ковид-19 по „Методика за определяне на размера на сумите, заплащани от НЗОК на изпълнители на медицинска помощ, на дентална помощ и на медико-диагностични дейности за работа при неблагоприятни условия по повод на обявена епидемична обстановка“;
- Изпратена в МЗ справка за дейността по медицинската експертиза на трайно намалената работоспособност/вид и степен на увреждане на ТЕЛК за трето тримесечие на 2021г.
- В изпълнение на Заповед №РД-02-147/30.09.2021г. на.министъра на здравеопазването, е извършена проверка на адреса на областната структура на „Национална пациентска организация“ и изготвен доклад;
- В изпълнение на писмо изх.№ 16-00-73/29.09.2021г. на МЗ, изготвена и предоставена информация за хоспитализирани и починали пациенти, както и лекувани с Ремдесивир в ЛЗ БП;
- В изпълнение на писмо с изх.№ 16-00-74/01.10.2021г. на зам.министър е предоставена информация в МЗ за дейността на ОАИЛ и отделение по „Педиатрия“ към МБАЛ „Св.Пантелеймон Ямбол“АД;
- В изпълнение на писмо с изх.№20-28-59/29.09.21г. на зам.министър д-р Томов е изготвен Доклад на директора на РЗИ Ямбол относно възникнали проблеми с ограничения кадрови ресурс от лекари специалисти по анестезиология и интензивно лечение и лекари хирурзи;
- В изпълнение на писмо с Рег.№ 16-00-349/13.10.2021г. на зам.министъра на здравеопазването, е изготвен и представен в МЗ доклад за проведени заседания на медицинските съвети на ЛЗБП, на които са разгледани причините за завишения леталитет при лечение на пациенти с Ковид 19;

- Изготвена информация за необходимостта от кислородни концентратори на лечебните заведения от област Ямбол;
- Изготвена справка за работещите в структурата по Съдебна медицина в МБАЛ“Св.Пантелеймон Ямбол“АД;
- В изпълнение на писмо изх.№92-С-17/09.11.2021г. на Главен секретар на МЗ, изготвена и изпратена информация за лечебните заведения с разкрити легла за лечение на пациенти с Ковид19;
- В изпълнение чл.44 от Наредбата за придобиване на специалност в системата на здравеопазването, е изготвена и изпратена информацията в НЦОЗА;
- Изпратена е информация за членовете на РСМЕ, които трябва да имат достъп до ИСКМРВН
- Участие в обучение за работа с Информационна система за контрол и мониторинг на решенията на временната неработоспособност

16. Контрол на обектите за търговия на едро и дребно с лекарствени продукти по реда на Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина (складове, аптеки, дрогерии) – на територията на областта са регистрирани 2 търговци на едро, 40 аптеки и 6 работещи дрогерии.

Извършени са общо 28 проверки в аптеки и 2 проверки в дрогериипо ЗЛПХМ.

Извършена е проверка и е изготвено 1 заключение за хигиенна оценка за откриване на аптека;

Систематичният здравен контрол на лекарствените продукти е насочен към спазването на изискванията по отношение на документацията, хигиенния режим, съхранението на термолабилни лекарства, лекарствата, съдържащи отровни и наркотични вещества, лекарствата с изтекъл срок на трайност, леснозапалимите лекарства и др.

Всеки месец, в изпълнение на чл.30, ал.2 от Закона за храните бе предоставяна информация на ОДБХ за регистрираните аптеки и дрогерии на територията на областта и за настъпилите промени.

17. Дейности, предвидени в Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите и нормативните актове по прилагането му:

- Извършени са 35проверки в обекти, притежаващи лицензия за търговия на едро и дребно с наркотични вещества;
- Извършени са 247 проверки на лечебните заведения, отчитащи специални рецептурни бланки за изписване на медикаменти, съдържащи наркотични вещества, съгласно чл.12, ал.2 от Наредба №4/2009г.
  - Извършена е 1 проверка и изготвен протокол във връзка с издаване на лицензия за търговия на дребно и съхраняване на ЛП, съдържащи наркотични вещества
  - Подадени са 32 декларации по чл.39 от ЗКНВП от притежателите на лицензия за търговия на дребно и съхраняване на лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества,че няма промяна в обстоятелствата, при които е издадена лицензията, както и че не са възникнали обстоятелствата по чл. 41, ал. 1, като е спазен нормативно установения срок 30 януари.
  - Към 31.12.2021 г. са постъпили 214 заявления за заявяване и предоставяне на специални рецептурни бланки – жълти и зелени и специални формуляри за поръчка на лекарствени продукти съдържащи наркотични вещества.
    - Подадени са 15 заявления за специални формуляри за поръчка на медикаменти, съдържащи наркотични вещества (кочани), съгласно чл.13, ал.4 от Наредба 21/2000г.

- Приети са 334 протоколи-описи за отчитане на рецептурни бланки за предписване на медикаменти, съдържащи наркотични вещества -II екз. Съгл.чл.41, ал.3 от Наредба №4/2009г.
- Приети са 109 протоколи-описи за отчитане на рецептурни бланки - I екз. съгл.чл.42, ал.2 от Наредба №4/2009г.
- Приети са 6 протокол-описа за отчитане на лекарствени листи от лечебните заведения - I екз. съгл.чл.42, ал.2 от Наредба №4/2009г.
- Приети са 350 протоколи за отчитане на специални формуляри за поръчка на медикаменти, съдържащи наркотични вещества-чл.10, ал.5 /Наредба 21/2000г. ;
- Приети са 101 отчети за движението на наркотичните вещества-чл.19, ал.1 и 2 от Приложение №7/Наредба №21/2000г.
- Изготвени са 4 отчета за движението на наркотичните вещества-Приложение №8 към чл.20, ал.1 и 2/Наредба 21/2000г. ;

Във връзка с водене на регистър на лекарите и лекарите по дентална медицина, които предписват лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества от списъците по чл.3, ал.2 на ЗКНВП – в регистъра са вписани 127 лекари, като към 312.09.2021г. са вписани 8 промени.

18. Дирекция Медицински дейности при РЗИ извършва проучване на потенциалните рискове за здравето при бедствия, аварии и катастрофи от невоенен характер, потребностите от медицинска помощ, ресурсите на лечебната мрежа и разработва планове за медицинското осигуряване на населението - **ежегодно и при възлагане от страна на МЗ.**

- Изготвени са 249 ежедневни справки за свободен леглови фонд в ЛЗ БП на територията на областта.
- Изготвен и изпратен в МЗ е отчет за извършените дейности по ОМП през 2020г.

19. Организиране и провеждане на Отбранително мобилизационна подготовка, съгласно регламентиращите документи и указанията на Министерство на здравеопазването за 2021 г.

Разработени са и се поддържат в актуално състояние плановете по медицинското осигуряване на населението:

- Военновременен план на РЗИ-Ямбол;
- План за привеждане на РЗИ в готовност за работа във военно време;
- План за дейност на РЗИ-Ямбол при терористична заплаха и ръководство на медицинското осигуряване при осъществен терористичен акт
- План за защита при бедствия
- План за защита при бедствия на пребиваващите в РЗИ Ямбол, на основание чл.36 от Закона за защита при бедствия;
- План за медицинско осигуряване на населението при усложнена зимна обстановка на територията на област Ямбол
  - Извършени са 5 проверки по спазване изискванията на чл.114 и чл.115 от Раздел V от Закона за здравето и утвърдените методични указания за дейностите по ОМП от министъра на здравеопазването, от които:
  - Директорът на РЗИ взе участие в заседание на Щаба за изпълнение на Областния план за защита при бедствия и аварии на територията на област Ямбол във връзка с подготовката за работа при усложнена зимна обстановка – изготвен е доклад;
  - Изготвени са указания до ЛЗ във връзка с готовността им за работа в усложнена зимна обстановка, придружена със снегонавявания и екстремно ниски температури – предприемане на действия за хоспитализиране на бременни с предстоящ термин на

раждане и болни на хемодиализа;

- Във връзка със създаване на необходимата организация по извозването на болните на хемодиализа при усложнени зимни условия беше предоставена пълна информация на Регионална дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" Ямбол за маршрутите и смените по които се провежда лечението на пациентите на хемодиализа;
- На лечебните и здравни заведения беше предоставен План за информационен обмен и взаимодействие при усложнена зимна обстановка на територията на Ямболска област за сезон 2021г.-2022г.
- Изготвени са 3 доклада относно проведените дейности в ЛЗ по подготовката за работа в усложнени зимни условия : до Областен щаб ; до Министерство на здравеопазването и до община Стралджа;
- Участие в семинар, организиран от ГДПБЗН – МВР, по Проект „Интегриране, надграждане и оптимизизация на процесите по превенция, готовност и реагиране на рискове от природен характер“

Дейности по ЗЗКИ и ППЗЗКИ

- Извършени са 13 проверки на регистратурата за КИ, в т.ч. годишна проверка, като протоколът е изпратен в ТДНС Ямбол.
- Изготвена и изпратена бе информация по чл.35 от ЗЗКИ за вписване в регистъра на материалите и документите, съдържащи КИ, създадена в ОЕ – РЗИ Ямбол към 01.01.2021г.
- Извършени са 2 обикновени проучвания на служители, заемащи длъжности с право на достъп до КИ до ниво „поверително“
- Подготвени и изпратени за проучване за достъп до ниво „секретно“в ДАНС са документите на директора на РЗИ Ямбол.
- Проведени са 3 първоначални обучения на 10 служители от РЗИ, заемащи длъжности с право на достъп до „служебна тайна“;
- Проведени са 2 текущи обучения на 6 служители с издадени разрешения за достъп до класифицирана информация до ниво „секретно“ и „поверително“
- Проведено е първоначално обучение на 3 служители, получили разрешение за достъп до КИ до ниво „поверително“ през 2020г.

20. Служители на дирекция „Медицински дейности“ са включени активно в изпълнение на дейностите по овладяване на епидемичната обстановка:
    - 310 справки за капацитета и заетостта на болничните легла и на леглата, определени за лечение на пациенти с COVID-19 в лечебните заведения на територията на област Ямбол;
    - Осъществяване на граничен здравен контрол;
    - Провеждане на епидемиологично проучване и издаване на предписания;
    - Освобождаване от карантина при представен отрицателен бърз антигенен тест и изготвяне на заповед;
    - Въвеждане на информация в Информационната система за борба с Ковид-19 ;
    - Изготвени са 37 Справки за броя на бременни, родилки и новородени с Ковид-19 в ЛЗ за БП
    - Изготвени са 51 Справки за наличностите кислород в ЛЗБП
    - Изготвени са 9 справки за прогнозните количества кислород, необходими на ЛЗБП
    - Изготвени са 9 справки за дейността на Ковид зоната
21. В изпълнение на утвърдените със Заповед №РД-01-627/29.10.2020г. на министъра на

здравеопазването Указания за осигуряване, отчетност и контрол на разходването на лекарствения продукт Veklury, са изготвени:

- 48 обобщени заявки, от които 3 спешни на РЗИ Ямбол за осигуряване на лекарствен продукт Veklury (INN Remdesivir) за ЛЗ на територията на област Ямбол ;
- 50 обобщени отчета на РЗИ Ямбол за изразходените количества лекарствен продукт Veklury (INN Remdesivir) от ЛЗ на територията на област Ямбол .
- С приемо-предавателен протокол са получени 1207 опаковки и разпределени утвърдените от МЗ количества от лекарствения продукт на лечебните заведения, лекуващи пациенти с Ковид 19.
- За лечението на пациенти с Ковид-19 са получени от МЗ и разпределени за лечебните заведения Моноклонални тела и 25бр. Regkirona

22. Разработване и участие в изпълнението на регионални програми и проекти в областта на медицинските дейности
23. Изпълнение на предвидени дейности по програмата за борба с трафика на хора, консултиране и подкрепа на Местните комисии за борба с трафика относно възможните механизми за оказване на медицинска и психологическа помощ и улесняване достъпа на жертвите на трафик, вкл. при лица с прекъснати здравноосигурителни права
24. Участие в изпълнението на международни и национални програми и проекти в областта на медицинските дейности със сътрудничество на МЗ – осъществени дейности по Националната програма за психично здраве:

Ежемесечно се изпраща информация в НЦОЗА за осъществените дейности по програмата за превенция на самоубийствата; Извършва се вписване в Портал за мониторинг на суицидните действия в РБългария;

Участия в 2 заседания на Общинския съвет по наркотични вещества към Община Ямбол.

25. Дейности свързани с детското здравеопазване:
    - Събиране, обработка и изпращане по е-поща в МЗ на актуална информация за състоянието на детската смъртност на национално ниво – събира се ежемесечно и се изпраща в МЗ при поискване;
    - Поддържане на актуална информация за броя на децата, ползващи детски ясли и детски кухни на територията на региона-подавана е своевременно информация в МЗ за броя на децата в детските ясли и броя на децата ползващи детски кухни, по зададен образец - Събрана е информация от 4 общини.
    - Определяне на лице от РЗИ за участие при сформиране на междуведомствени мултидисциплинарни екипи в случай на дете в риск, като алтернативно представен орган на местно ниво по Споразумение за сътрудничество и координиране на работата на териториалните структури на органите за закрила при случаи на деца, жертви или в риск от насилие и при кризисна интервенция.
26. Участия на представители на Дирекция „Медицински дейности“ в комисии:
    - Участие в 52 заседания на Съвета по осиновяване към РД СП;
    - Участия в 1 заседания на Общинските комисии по закрила на детето – заседание в Община Стралджа
    - Участие в 1 работна среща на „Областен съвет за подкрепа на личностно развитие на децата и учениците в област Ямбол“
    - Участие в 3 конкурса за здравни медиатори в Община Ямбол, Община Елхово и Община Болярово
    - Участие в 2 конкурса за избор на управител на „ДКЦ №1-Ямбол“ЕООД

- Участие в 13 заседания на Регионален екип за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със специални образователни потребности към Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващо образование-област Ямбол
- Участие в семинар „Приобщаващи местни политики, насочени към ромите“

27. Ежемесечно се изисква от лечебните заведения с родилни отделения информация относно:
    - броя на извършените превенции на изоставяне на дете на ниво родилен дом съгласно Методическото ръководство за превенция на изоставянето на дете на ниво родилен дом и Наредбата за условията и реда за осъществяване на мерки за предотвратяване изоставянето на деца и настаняването им в институции, както и за тяхната реинтеграция – подадена информация за 31 деца в риск
    - броя на родените деца с увреждания – 2 деца
    - изоставени деца в институции – 0 деца
    - случаи на новородени деца, припознати от лица с чуждо или двойно гражданство, в изпълнение на „Стратегията за борба с трафика на хора“ – не са регистрирани такива случаи през периода.

Информацията се подава от МБАЛ "Св.Пантелеймон" АД и МБАЛ "Св.Йоан Рилски" ООД гр.Ямбол ежемесечно, РЗИ обобщава и изпраща в МЗ **1 път годишно.**

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ДНЗБ, РЗИ ЯМБОЛ ЗА 2021 г.

През изминалата 2021 година дирекцията работи по предварително изготвен годишен план, съобразен с изискванията на МЗ.

ОСНОВНА ЦЕЛ

Ограничаване на заболяемостта и смъртността от инфекциозни заболявания чрез усъвършенстване и подобряване на ефективността на епидемичния надзор, профилактиката и контрола на заразните болести.

СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ

1.Последователна и целенасочена държавна политика за осъществяването на високоефективен надзор на заразните болести и разходноефективна национална имунизационна политика, успоредно с повишаване знанията на медицинските специалисти и информираността на обществото по въпросите на профилактиката на заразните болести;

2. Поддържане на висок имунизационен обхват в тясно взаимодействие с всички ведомства, неправителствения сектор, местната власт с акцент върху обхващането на деца в риск и труднодостъпните групи от населението;

3. Усъвършенстване на системата за опазване на страната от внос на инфекции с висок епидемичен потенциал риск в съответствие с Международните здравни правила и за провеждане на ефективен граничен здравен контрол чрез материално и кадрово обезпечаване на дейностите;

4. Предоставяне на достъпна и надеждна информация за инфекции, свързани с медицинското обслужване (ИСМО) до обществото, въвеждане на най-високите стандарти в практиката и поведението за намаляване на риска от ИСМО, повишаване квалификацията и продължаващо обучение на персонала през целия професионален път;

5. Продължаващи национални усилия за рационална антибиотична политика, базирана върху ограничената свободна продажба на антибиотиците, правилното им приложение (вкл. във ветеринарната медицина и селското стопанство), надзора на антибиотичната резистентност и съвременните критерии на рационалната антибиотична политика.

МЕРКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ЦЕЛИТЕ

1. Провеждане на активен епидемиологичен надзор на заразните заболявания, ефективен контрол на противоепидемичния режим на работа в лечебните заведения и контрол върху качеството и ефективността на дейностите по дезинфекция и стерилизация.

2. Осъществяване на ефективна система за опазване на областта, респ.страната от внос на заразни болести, укрепване капацитета на звената за граничен здравен контрол и изпълнение на изискванията, залегнали в Международните здравни правила.

3. Опазване на областта, респ.страната от внос и разпространение на инфекции с висок епидемичен риск чрез създаване и поддържане на механизми за своевременна и адекватна реакция при здравни заплахи от биологично естество, в т. ч. биотероризъм.

4. Повишаване готовността на областта, респ. страната за посрещане на грипна пандемия, взривове и епидемии от други заразни болести;

5. Постигане на висок обхват в областта при изпълнение на Имунизационния календар на Република България, засилване на взискателността от страна на Д НЗБ по отношение на планирането и отчитането на извършените имунизации, реда и начините на тяхното провеждане. Осигуряване на надеждно функционираща „хладилна верига”.

6. Осъществяване на ефективна координация на Д НЗБ с местните и регионални здравни структури, националните центрове по проблемите на общественото здраве, неправителствени

организации и МЗ при изпълнение на дейностите по превенция и контрол на заразните заболявания.

7. Провеждане на системни дейности за подготовка и повишаване на квалификацията на кадрите от Д НЗБ.

8. Подобряване ефективността на действащите на регионално ниво съвети по определени здравни проблеми.

9.Дейности по Национални и регионални програми, свързани с профилактиката и контрола на заразните заболявания.

I. ДЕЙНОСТИ ПО НАДЗОР НА ЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ:

1. Тематични проверки (планови и извънредни) – общо 69

През отчетната година са извършени общо 69 тематични проверки:

- По „Спазване на мерките за инфекциозен контрол“ в ОПФ към МБАЛ АД- гр. Ямбол и в изпълнение на дейностите по издирване на контактни на туберкулоза и обхващането им с химиопрофилактика на туберкулозата - 4 проверки.
- По имунопрофилактиката на ОПЛ и МБАЛ-65 проверки

2. Контрол над обектите и наказателна дейност

През 2021 г. на здравен контрол от дирекция НЗБ подлежат 572 броя лечебни, здравни и др. заведения / влючително 8 ДДД фирми/. Извършени са общо 893 проверки, от които 447 по ДЗК, 60 по паразитологичен контрол в детски и лечебни заведения, 69 тематични, 156 по надзора на ОВП, 41 по чл.56 от ЗЗ , 70 други (за изпълнение на предписания, за проверки във връзка с извънредното положение, за разкриване на нови ЛЗ и др.) и др.

С лабораторен контрол са обхванати 120 обекта. През годината са проверени 126 сухи стерилизатори, 80 автоклава и 2 газови стерилизатора. Взети са общо 77 смива (направени 231 изследвания) от външна среда за контрол на дезинфекцията и стерилизацията в лечебните заведения за болнична, извънболнична помощ, детски, учебни и социални заведения, като няма лоши резултати.

Контрол на ДДД-дейностите

От биолога в Д НЗБ през годината са извършени проверки по ДДД на детски, учебни и социални заведения, както и на регистрираните ДДД фирми. Проведен е курс за изпълнители по ДДД-Дейности и са издадени 6 удостоверения на 6 изпълнители на ДДД-дейности.

През 2021 г. са издадени общо 84 предписания, от които: 1 за дезинсекция в ДГ, 1 за дезинфекция в ДКЦ 1 , 1 в ДСХ за дезинфекция и 81 за провеждане на противоепидемични мероприятия във връзка с извънредното положение в страната, поради пандемията от КОВИД-19- на социални, лечебни, детски и учебни заведения и др.

Успоредно с провеждане на здравния контрол, е оказана и ОМП по имунопрофилактиката и по надзора на заразните и паразитните заболявания – общо 110 (ОПЛ,АСМП,МБАЛ).

3. Информационна осведоменост на дейността и работа с медиите

И през изминалата година продължи активната здравнопросветна дейност на дирекцията. Бяха ангажирани всички местни медии с характерни за сезона заболявания, като задължително ежеседмично и ежемесечно се правеше анализ на заразните заболявания за изтеклия период.

Дирекцията разполага с 9 компютъра, на които работят 11 служители.

4. Дейности по изпълнение на Национални и регионални програми.

Изпълнение на задачи, произтичащи от Национални и регионални програми по профилактиката и контрола на заразните болести:

- **Национален план на Р България за готовност за грипна пандемия**

Изпълнението на тази програма се осъществява чрез:
- изготвяне на Регионален план за готовност за грипна пандемия и Оперативен план за борба с грипа и ОРЗ.
- проследяване на динамиката на заболяванията от грип и ОРЗ и на регистрираните след преболедуване усложнения през цялата година.
- своевременно изпращане на съответната информация в МЗ и НЦЗПБ
- изпращане на носогърлени секрети за вирусологично изследване в НЦЗПБ по време на сезонния подем
- провеждане на противогрипна профилактична имунизация в имунизационния кабинет на РЗИ -бяха имунизирани 53 лица
- не беше регистрирано повишение на ОРЗ и грип и не се обяви грипна епидемия в Ямболска област.

- **Национална програма за превенция и контрол на ХИВ и СПИ**

През 2021 г. продължи работата по Националната програма за превенция и контрол на ХИВ и СПИ**.**

1. **Дейности, свързани с изпълнение на задачите, произтичащи от Националната програма за превенция и контрол на ХИВ u СПИ**

1.1. Своевременно се регистрират, съобщават и отчитат заболелите от сексуално предавани инфекции (сифилис, гонорея и урогенитална хламидийна инфекция).

1.2. Събират се и се изготвят ежемесечни справки за проведените изследвания за ХИВ и резултатите от тях на регионално ниво във всички лаборатории на територията на областта в изпълнение на Наредба 47.

1.3. Разяснява се на медицинските специалисти от Родилно отделение МБАЛ"Св. Пантелеймон"АД гр. Ямбол как се провежда изследването за ХИВ на бременни жени.

1.4. Проведена е 1 екипна среща на главни инспектори с НПО "Болни от астма" за оценка на извършените дейности и планиране на съвместни дейности.

1.5. Изготвят се шестмесечни справки за усвояването на диагностикумите за ХИВ/СПИН, хепатити В и С и СПИ и предоставяне на заявки за доставка на диагностикуми за следващите периоди на база изготвен анализ на потребностите.

1.6. Извършва се безплатна диагностика на бременни и пациенти и персонал на двете отделения за диализно лечение в областта: за ХИВ – 258, за хепатит Б-85 и за сифилис-87.

1.7.Работа на терен в ромските махали.

1.9.В Ямболска област няма разкрит КАБКИС. Желаещите се насочват към този в РЗИ-Бургас.

1.10. В микробиологичната лаборатория на РЗИ-Ямбол са изследвани по желание общо 14 лица.

- **Национална програма за превенция и контрол на туберкулозата в Република България**

1. Дейности, свързани с изпълнение на задачите, произтичащи от Националната програма за превенция и контрол на туберкулозата в Република България

1.1.Извършва се епидемиологично проучване на всеки случай на туберкулоза, съобщен с бързо известие или по телефона – 14 лица.

1.2. Събират се и се обобщават данните от бързите известия за болите с туберкулоза, в съответствие с реда на Наредба № 21 на МЗ от 18.07.2005 г. и се изготвят тримесечни аналитични доклади.

1.3. Извършва се активен контрол върху проследяването на обхвата на контактните на туберкулоза лица –издирени са общо 35 контактни, като на 34 от тях е проведена кожна проба Манту, на 20 е направена рентгенография на бял дроб, Не е изследвана храчка за наличие на причинителя на ТБК.

1.4. Съдейства се за насочване на контактните на болни с туберкулоза към лечебните заведения за диагностика и лечение на туберкулоза за скрининг и провеждане на химиопрофилактика.

1.5. Извършва се контрол на своевременното и качествено извършване и пълното обхващане на подлежащите контингенти с имунизации и реимунизации срещу туберкулоза.

1.6. Провежда се активен контрол на специфичната химиопрофилактика на туберкулозата на всички подлежащи контактни лица и деца с хиперергичен туберкулинов кожен тест на Манту – през годината обхванати със специфична химиопрофилактика са 15 лица: 14 лица, контактни на болни с туберкулоза и 1 друго.

1.7. Провежда се рутинно изследване за ХИВ при пациенти с туберкулоза и суспектни за туберкулоза лица в микробиологичната лаборатория на РЗИ-Ямбол. През годината са изследвани за ХИВ са 14 лица, няма лица с положителен резултат.

1.8. Преиздадени бяха и раздадени информационни материали.

- **Национална програма за първична профилактика на рака на маточната шийка в Република България**

През 2021 г. Регионалният координационен съвет по НППППРМШ провеждаше редовно заседания, на всяко тримесечие, на които се извършваше отчет на проведените дейности и постигнати резултати, разпределяха се задачи за предстоящите периоди и се обсъждаха проблемите и трудностите при изпълнението на Програмата.

За популяризиране на кампанията и подобряване на имунизационния обхват се проведоха следните дейности:

1. Раздадени бяха общо 122 брошури и диплянки до родителите на подлежащите на имунизация момичета.

По данни на РЗОК, през 2021 г. са имунизирани 9 момичета на 12 години с първи прием и 5 с втори прием. На 13- годишна възраст са имунизирани 30 момичета с първи прием и 45 с втори прием; на 14 години - с първи прием-4, с втори прием- 9 или са проведени общо 102 имунизации - 43 бр. първи прием и 59 бр. втори прием.

Подлежащите момичета, родени през 2007 г., по данни на РЗОК са 623, родените през 2008 г. са 657, а родените през 2009 г. са 659. Обхватът с първи прием на 12 год. момичета е 1,36 %, а с втори прием -0,75%, Обхватът на 13 год. с първи прием е 4,56 %, с втори прием е 6,8 %., обхватът на 14 г. с първи прием е 0,64%, а с втори прием е 1,44%.

- **Национална програма за контрол и лечение на ротавирусните гастроентерити в България 2017-2021г.**

През 2021 г. се изпълняваше Националната програма за контрол и лечение на ротавирусните гастроентерити в България. Оказана бе ОМП на всички ОПЛ. Раздадени бяха информационни материали за родителите. С Ротарикс са имунизирани общо 1179 деца : 632 деца - първи прием и 547- втори. С Ротатек са обхванати общо 129 деца: 46 деца -с първи прием, 44 -с втори прием и 39 -с трети прием.

Отчита се голям интерес и желание за ваксиниране от страна на родителите на децата в Ямболска област. ОПЛ, с единични изключения, работят активно по Програмата.

- **Национална програма за елиминация на морбили и рубеола 2019-2022 г.**

Издадени бяха брошури по програмата и раздадени на ромски родители.През първото шестмесечие на 2021г. бяха събрани и изпратени в НЦЗПБ общо 102 серумни проби за изследване на колективен имунитет.

- **Национална програма за подобряване на ваксинопрофилактиката на сезонния грип 2019-2022 г.**

Качена бе информация на сайта на РЗИ, относно Националната програма. Общо 60 ОПЛ са приложили и отчели в РЗИ и РЗОК 4716 дози противогрипни ваксини за сезон 2021-2022 г., на лица на и над 65- годишна възраст. Не всички ОПЛ, заявили предварително ваксина, получиха такава. Повечето ОПЛ не получиха цялото заявено количество, а по-малко.

Отчита се голям интерес и желание за имунизация на възрастните хора. Ваксините в аптечната мрежа са недостатъчни.

- **<u>Дейности по Проект BG05M90P001-2.028-001-C01“Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания-Компонент 1“</u>**

Проектът стартира организационно в страната през м. юни 2019г. Дейностите по проекта продължи и през 2021- до м. май.От РЗИ- Ямбол работиха по проекта двама гл. инспектори от Д НЗБ. Дейностите на инспекторите по проекта се състоят в мониторинг и супервизия на отговорните по проекта лица,като отчитането е месечно, със съответната документация до ръководителя на проекта в МЗ. Документацията съдържа отчетен доклад, придружен с 10 бр. протоколи за петте общини, часови график за дейността. За 2021 г. са изпратени съответните отчетни форми**.** В проекта от Ямболска област са включени около 290 потребители от петте общини.Участват необходимият брой медицински и социални специалисти по общини.

Същността на услугата е индивидуална подкрепа за хора с увреждания и възрастни хора чрез предоставяне на интегрирани здравно-социални услуги в домашна среда от специализирани екипи от здравни специалисти и специалисти по социални дейности.

Дейностите се проверяват по съответната документация, изисквана по Методиката за предоставяне на патронажна грижа;стандарти за качеството на услугата „патронажна грижа“ и програма за обучение на мед. и соц. специалисти,предоставящи патронажната грижа.При извършения мониторинг и супервизия през годината на документацията в петте общини не са установени съществени пропуски.

- **<u>Дейност по Националната стратегия на Р България за интегриране на ромите</u>**

Проведоха се беседи, относно ползите от ваксинациите и начините за предпазване от най-разпространените заразни и незаразни болести. Бяха изработени и раздадени общо 100 брошури с информация за предпазване от: вирусни хепатити ; туберкулоза ; морбили и рубеола, грип .

5. <u>Дейности по противоепидемичния контрол</u>

Анализ на заразни болести за 2021 г. в Ямболска област

През 2021 г. в Ямболска област са регистрирани 8611 остри заразни заболявания / без грип и ОРЗ и без паразитози/ срещу 3800 за 2020 г., което определя заболяемост 7392.30 %ооо за 2021 г., срещу 3238.59 %ооо за 2020 г. Всички регистрирани заразни болести са проучени от инспектори на дирекция НЗБ.

- През 2021г. има увеличение на заразните заболявания, в сравнение с 2020 г., като то се дължи основно на увеличение на заболяемостта в групата на дихателните инфекции, заради регистрирания голям брой случаи на инфекции, причинени от новия коронавирус. Намаление има в останалите групи инфекции-тези на вирусните хепатити, инфекциите, предавани по полов път, невроинфекциите, трансмисивните инфекции и чревните инфекции. Няма регистрирани покривни инфекции , както и HIV инфекции.
- При дихателните инфекции се наблюдава увеличение на заболяемостта от 3063.02 %ооо през 2020 г. на 7315.04 %ооо през 2021 г.,(8521 бр. дих. инфекции) като увеличението е основно за инфекциите, причинени от новия коронавирус. Регистрирани са 8331 случая на КОВИД-19, от които 2873 (884 през 2020г.) са били хоспитализирани, а останалите- на домашно лечение. Всички случаи са проучени и регистрирани в Информационната система. Издирени са контактните лица и карантинирани за 10 дни. Връчени са предписания за домашна изолация и карантина.

Варицелите са повишени значително - от 73 заболели през 2020 г. на 172 през тази година. Всички случаи са потвърдени. Има 1 хоспитализирано лице, поради по-тежкото протичане. Заболелите от туберкулоза са намалели, от 16 на 14, а скарлатините- от 13 през 2020 г. на 4 през тази година. От 14 ТБ, 14 са потвърдени. Всички случаи са хоспитализирани в ЛЗБП. Всички скарлатини са лабораторно потвърдени, няма хоспитализирани в ИО.
Не са регистрирани други въздушно-капкови инфекции, вкл. коклюш,дифтерия, морбили, паротит и рубеола.

В групата на чревните инфекции има значително намаление на общия броя на заболелите – от 129 бр. през 2020 г. на 52 през 2021 г. Намален е броят на салмонелозите- от 7 през 2020 г. на 4 през 2021 г., намалени са и ентероколитите- от 44 на 22; ротавирусните гастроентерити - от 41 на 7; кампилобактериозите - от 26 през 2020г. на 9 през 2021 г.

Увеличен е броят на дизентериите- от 2 през 2020г.- на 6 през 2021 г.

При колиентеритите- почти равен е броят: от 3 през 2020 г.- на 4 през 2021г.

Разпределението по вид, серогрупа, серотип на причинителите е, както следва:

- Ентероколити-7 потвърдени случаи: Staph. aureus- 6, Adenovirus-1
- Колиентерити- общо 4 потвърдени за годината: E.coli O86-2, E.coli O6-2
- Дизентерия- общо 6 потвърдени за годината: Sh. Flexneri-6.
- Салмонелози- общо 4 потвърдени за годината:Salmonella typhimurium -2, Salmonella enteritidis -2.За случаите на салмонелоза се уведомява и ОДБХ за извършване на проверки по хранителните обекти.

Всички ротавирусни гастроентерити и кампилобактериози са лабораторно потвърдени.

В групата на вирусните хепатити се наблюдава намалелие на заболелите, в сравнение с това от миналата година. Регистрирани са 15 вирусни хепатита срещу 30 за 2020 г., със заболяемост от 12.87 на 100 000 срещу 25.58 на 100 000 през 2020 г. Случаите на ОВХ А са намалели двойно, от 30 през 2020 г. на 12 през 2021 г.
Регистрирани са случаи на други типове хепатити: ОВХ Б-1, ОВХ Д-1 и ОВХ Е-1. Всички случаи са проучени и са взети необходимите противоепидемични мерки.

През 2021 г. е регистрирано намаление на инфекциите, предавани по полов път: от 29 през 2020 г. на 18 през 2021г. година. Регистрирани са 18 случаи с диагноза сифилис. През тази година няма регистрирани случаи на гонорея и на урогенитална хламидийна инфекция.
Случаите са регистрират ежемесечно в информационната система за СПИ, като се попълва цялата необходима информация. Всички открити контактни лица са изследвани. Няма регистрирани случаи на вроден сифилис.

В групата на невроинфекциите броят на заболелите е също намалял, в сравнение с 2020 г., от 9 на 3 през 2020 год. Няма регистрирани случаи на ОВП, срещу 7 за 2020 г. Вирусните менингити и менингоенцефалити са 3, срещу 2 през 2020 година. Трите случаи са при 1 жена и 2 мъже, съответно на 71 ,55 и 75 г. Всички са хоспитализирани. Няма данни за ухапвания от комари, кърлежи и др.

В групата на трансмисивните инфекции заболяванията са 2 марсилски трески срещу 2 марсилски трески за 2020 г. И двата случая са потвърдени-2 мъже на 39 г. от гр.Ямбол и на 52 г. от с. Болярско. И двамата са хоспитализирани и изписани оздравели. Не съобщават за контакт с кучета и селскостопански животни.
Няма други регистрирани трансмисивни инфекции.

В групата на покривните инфекции няма регистрирани заболявания, както и през 2020 г.

През 2021 г. няма регистрирани случаи на ХИВ-инфекция, както и през миналата година.

- Заболяемост по възрастови групи: Най-висока е заболяемостта във възрастова група от 55-59 г. със заболяемост 9876 на 100000 и от 50 до 54 г., със заболяемост 9278 на 100000. В тези групи най-много заболели има от новия коронавирус. Следват възрастовите групи над 65 със заболяемост 8672 на 100 0000, 45 до 49 години със заболяемост 8507 на 100000 и от 40 до 44 години със заболяемост 8487 на 100000. Най-ниска е заболяемостта от ОЗБ в групите 0 г., 0-4г.,10-14 г., 5-9г., където има най-малко заболели от ОЗБ.

- Заболелите от ваксинопредотвратими заболявания през 2021 г. са общо 14, от които 14 са ТБ.

Всички случаи на ТБ са при възрастни хора, при които няма данни за проведени имунизации.
Няма регистрирани случаи на ОВП, дифтерия, тетанус, коклюш, морбили, паротит и рубеола.

- През 2021 г. има 459 починали от ОЗБ лица: всички са били с диагноза Коронавирусна инфекция, срещу 124 със същата диагноза за 2020г.

През изминалата година няма регистриран взрив от хранително заболяване.

За 2021г. са регистрирани няколко взрива от КОВИД-19 в предприятия, лечебни заведения, учебни заведения, детски заведения, социални домове и др. институции.
Участваше се във всички заседания на общинските и областна епизоотични комисии.

6. Контрол по спазване на нормативната уредба, касаеща превенцията и контрола на ВБИ в лечебните заведения в Ямболска област за 2021 г.

През 2021 год. общо регистрираните случаи на ВБИ в ЛЗ за болнична помощ в Ямболска област са 198 срещу 200 за 2020 г., или с 2 по-малко от регистрираните ВБИ за 2020 г.
Всичките 198 ВБИ са регистрирани в МБАЛ „Св. Пантелеймон“ и СБАЛК. В МБАЛ “Св. Пантелеймон”АД гр. Ямбол те са 196, срещу 198 за 2020 г. В СБАЛК са регистрирани 2 ВБИ срещу 2 за 2020 г.
В МБАЛ “Св. Ив. Рилски” гр. Елхово и МБАЛ „Св. Йоан Рилски” гр. Ямбол през изминалата година няма регистрирани ВБИ, както и през 2020 г.
През изминалата 2021 г. от 4 ЛЗ за болнична помощ в Ямболска област /3 МБАЛ, 1 СБАЛ по кардиология / са изписани общо 18732 болни, от които 9735 са лекувани с антибиотици (51,97 %), срещу 17864 изписани болни и 7784, лекувани с антибиотици за 2020 г. (43.57%). Най-висок процент на лекувани с антибиотици болни има в COVID-19 отделение на МБАЛ „Св. Пантелеймон“ АД-гр. Ямбол (1841 преминали болни, от тях лекувани с антибиотици са 1841 - 100 %)
И през 2021 г. случаите на ВБИ в МБАЛ „Св.Пантелеймон” АД гр. Ямбол са отразени реално и обективно.
Комисията по ВБИ към МБАЛ „Св. Пантелеймон” АД гр. Ямбол, определена със заповед на изп. директор, работи редовно по предварително изготвен план, като всяко тримесечие се обсъждат проблемите, станали причина за възникване на ВБИ и се търсят начини за решаването им.
В МБАЛ гр. Елхово всяка седмица, по график, се извършва контрол и се оказва ОМП от гл. инспектор и инспектори на Д НЗБ към РЗИ – Ямбол.
И през 2021 год. основните задачи и цели на работещите комисии по ВБИ бяха:

- контрол върху регистрацията на ВБИ и проверки по отношение активното им откриване, разработване, обсъждане и приемане планове за профилактика и борба с ВБИ
- анализ на регистрираните случаи на ВБИ и вземане на решения и мерки за недопускане на нови случаи
- контрол върху приложението на антимикробните средства
- системен контрол върху санитарно-хигиенното състояние на всички отделения, с насоченост към рисковите

- контрол по изпълнение на дадените препоръки и предписания по отношение профилактиката и борбата с ВБИ
- мерки за повишаване квалификацията на персонала по отношение на профилактиката и борбата с ВБИ.

За тази цел, към всяко болнично отделение са сформирани звена за контрол на ВБИ, чиято диагностика се осъществява по клинични, микробиологични и епидемиологични показатели.

По болници разпределението на ВБИ е следното:

- в МБАЛ "Св. Пантелеймон": 196 случая на ВБИ – регистрирани в 6 рискови и 4 нерискови отделения, а именно: 88 в ортопедично отделение, 42 в урологично отделение, 22 във 2-ро ВО, 15 в ОАИЛ, 12 в НО, 6 в хемодиализно отделение, 4 в ОВБ-КЕ, 4 в отделение по съдова хирургия, 2 в КВО и 1 в неонатолог. отделение.

В очно, УНГ, АГО,психиатрично,ПФО,ДО,ИО и хирургично отделение няма ВБИ.

- в СБАЛ по кардиология гр. Ямбол са регистрирани 2 ВБИ;

- в МБАЛ „Св.Йоан Рилски" гр. Ямбол няма ВБИ;

- в МБАЛ "Св. Ив. Рилски" гр.Елхово няма ВБИ;

Разпределението на регистрираните 198 случая на ВБИ за 2021 г. в МБАЛ „Св. Пантелеймон" АД-гр. Ямбол и СБАЛК, **според локализацията** е, както следва: потвърдени микробиологично симптоматични инфекции на пикочните пътища – 134; инфекция на горните дихателни пътища, фарингит, ларингит, епиглотит - 27; повърхностна инфекция на хирургичното място – 13; Бронхит, трахеобронхит, бронхиолит, трахеит, без признаци на пневмония - 5; други инфекции на долните дихателни пътища – 7; микробиологично потвърдена инфекция на кръвта, свързана с централен венозен катетър – 3; инфекциии, свързани с периферен венозен катетър – 3; инфекции на кожата-2; пневмония, свързана с интубация – 2, инфекция на устната кухина - 1 и дълбока инфекция на хирургичното място - 1.

Според изолираните микроорганизми, разпределението е следното:

- В МБАЛ „Св. Пантелеймон" АД-гр. Ямбол**:** общо 196 ВБИ, причинени от 13 различни микроорганизми: Е. коли – 96, Стрептококус пневмоние – 26, Клебсиела пневмоние – 26, Ентерококус фекалис –18, Стаф. Ауреус – 8, Стрептококус други – 4, Ацинетобактер Баумании – 3, Ентеробактер клоаце – 3, Псевдомонас аеругиноза– 3, Стаф. коаг. негат. – 2, Кандида род -2, Протеус мирабилис – 2, Ентеробактер род – 1.
Микробиологично недоказани са 2 ВБИ: Общи инфекции, свързани с периферен венозен катетър (при липса на положителен резултат в хемокултура)

- **По отделения** разпределението на ВБИ, според причинителите и локализацията, е:

- в ортопедично отделение са регистрирани 88 ВБИ (44.90 % от всички случаи на ВБИ), като всички са потвърдени микробиологично симптоматични инфекции на пикочните пътища (причинени са от: Е. коли – 66 и Клебсиела пневмоние – 22);

- в урологично отделение от 42 ВБИ (21,43 %), 32 са потвърдени микробиологично симптоматични инфекции на пикочните пътища (11 са причинени от Ентерококус фекалис, 18 от Е. коли, 1 от Протеус мирабилис, Стафилококус ауреус – 1, Стафилококус коагулаза негат. – 1; 9 са повърхностни инфекции на хирургично място, с причинители: Ентерококус фекалис – 4, Ентеробактер клоаце – 2, Стрептококус други – 2 и Стафилококус коаг. негат – 1; 1 дълбока инфекция на хирургичното място, с причинител Стафилококус ауреус.

- в неонатологично отделение е регистрирана 1 ВБИ (0.51 %): Кожна инфекция, с причинител Стафилококус ауреус ;

- в ОАИЛ са регистрирани 15 ВБИ (7.65 %): 7 Други инфекции на долните дихателни пътища, причинени от Псевдомонас аеругиноза – 2, Ацинетобактер Баумании – 2, Ентерококус фекалис-1, Ентеробактер клоаце – 1 и Стрептококус пневмоние-1; 5 инфекции на долни дихателни пътища (бронхит, трахеобронхит, бронхиолит, без признаци на пневмонии), причинени от: Псевдомонас аеругиноза – 1, Клебсиела пневмоние – 1, Стафилококус ауреус – 1, Стрептококус пневмоние -1 и Ентеробактер род -1; 2 Потвърдени микробиологично симптоматични инфекции на пикочните пътища, причинени от Ентерококус фекалис и 1 Инфекция на устната кухина (уста, език или венци), причинена от Стрептококус пневмоние;

- в отделението по хемодиализа са регистрирани 6 ВБИ (3.06 %), като 3 са микробиологично потвърдени инфекции на кръвта, свързани с централен венозен катетър и причинени от Клебсиела пневмоние; 1 е микробиологично потвърдена инфекция на кръвта, свързана с периферен венозен катетър, причинена от Стаф. Ауреус и 2 Общи инфекции, свързани с периферен венозен катетър (при липса на положителен резултат в хемокултура), микробиологично недоказани.

- във ВО по гастроентерология, хематология и нефрология са регистрирани 22 ВБИ (11,22 %), като всичките са инфекции на горни дихателни пътища с причинител Стрепт. пневмоние;

- във ВО - кардиология и ендокринология са регистрирани 4 ВБИ (2,04 %), като всичките са инфекции на горни дихателни пътища (причинени от Кандида род – 2, Стрептококус пневмоние-1 и Стрептококус други - 1;

- в НО –12 ВБИ (6.12 %): 12 потвърдени микробиологично симптоматични инфекции на пикочните пътища, причинени от Е. коли;

- КВО- 2 ВБИ (1.02 %) – кожна инфекция, причинена от Стаф. Ауреус и инфекция на горните дихателни пътища, причинена от Стрептококус пневмоние;

- ОСХ – 4 ВБИ: 4 повърхностни инфекции на хирургично място, с причинители: Стаф. Ауреус – 2, Ацинетобактер Баумании – 1 и Протеус мирабилис – 1.

- В очно, УНГ, психиатрично, АГО, детско отделение, ПФО, ХО, ИО и COVID-19 отделение - няма ВБИ.

В МБАЛ „Св. Пантелеймон“ АД-гр. Ямбол са регистрирани 196 ВБИ, като най-голям брой са за ортопедия -88 , урология – 42 , ВО по гастроентерология, хематология и нефрология – 22.
През 2021 г. най-чест причинител на ВБИ са: E.coli , Стрептококус пневмоние, Клебсиела пневмоние..
Комисията за контрол на ВБИ в МБАЛ” Св. Пантелеймон” стриктно следи за редовното влажно почистване, вентилация и дезинфекция на болничните помещени, дезинфекция на бельо, съдове, стерилизация на медицинския инструментариум при всички рискови процедури. Изработена е нова Дезинфекционна програма за 2021г., с която са запознати специалистите по здравни грижи на проведен колегиум. Всяка седмица се извършва крайна дезинфекция на всички операционни зали с 6% водороден прекис за профилактика на анаеробните инфекции. Провежда се ежедневен контрол на санитарно-хигиенното състояние на рисковите отделения в болницата. Взети са проби за контрол на дезинфекцията и стерилизацията в операционни зали и рискови отделения от повърхности, ендоскопска апаратура, консумативи, вкл. осмозирана вода, която се ползва за

нуждите на хемозиализно отделение. Извършени са проверки за дезинфекция на ръце на здравни работници. За стафилококово и чревно носителство са изследвани 30 здравни работници.
Всички новопостъпили здравни работници се изследват за чревно, стафилококово носителство, хепатит Б, СПИН и сифилис. Отделенията работят с пълна затворена система за вземане на кръв.
Обеззаразяването на отпадните води и шахти се извършва с Табидез 3 пъти в седмицата.
Всяко отделение попълва санитарно-хигиенно досие.
Работното облекло на персонала се пере два пъти в седмицата.
При необходимост са извършват дейности по дезинсекция и дератизация.
Стриктно се спазва Наредба 1 от 9 февруари 2015г. за изискванията към дейностите по събиране и третиране на отпадъците на територията на лечебните и здравните заведения.
Осъществяваше се контрол на здравните книжки на персонала, работещ в стерилизационно отделение и кухненския блок.
Болничната комисия по ВБИ изготвя редовно тримесечни сведения. БК по ВБИ, заедно с БК по антибиотична политика изготви програма за рационалното използване на антимикробните средства. На всички отделения е раздаден списък за начина на изписване на антибиотиците на различните нива- за обща, ограничена употреба и за резерв на болницата.

- В СБАЛК са регистрирани 2 ВБИ: пневмонии, свързани с интубация, причинени от Псевдомонас аеругиноза -1 и Клебсиела пневмоние -1. ВБИ - 1.01 %

- В МБАЛ - гр. Елхово няма регистрирани случаи на ВБИ.

- В МБАЛ „Св. Йоан Рилски" няма регистрирани ВБИ.

През 2021 г. няма регистрирани взривове от ВБИ.

През изминалата година във всички болнични отделения в четирите болници се извърши микробиологичен контрол на рискови повърхности, медицински инструментариум, ръце на персонал, специализирана медицинска апаратура, болнично бельо и работно облекло, предмети за обслужване на болния, съдове за хранене. Не са открити пропуски в дезинфекционния и стерилизационния режим. Всяка година лечебните заведения за болнична помощ актуализират и съгласуват с директора на РЗИ програмите за дезинфекция и за профилактика на ВБИ.

И през 2021 г. най-важното условие за добрата профилактика и успешна борба, с цел ограничаване на ВБИ, ще бъде своевременното им реално и обективно диагностициране, регистрация и съобщаване, както и осъществяването на строг контрол по отношение на противоепидемичните и профилактични мерки, включващи редовно влажно почистване и дезинфекция на болничните помещения, дезинфекция на болничното бельо, стерилизация на мед. инструментариум, редовно носене и смяна на маските, особено в рисковите отделения, дезинфекция на ръцете на мед. персонал преди и след всяка манипулация, планов бактериологичен контрол за контаминация на болничната среда с патогенни микроорганизми и системен тримесечен контрол на работещите в рисковите отделения за стафилококово носителство.

II. АНАЛИЗ НА ИМУНИЗАЦИОННИЯ ОБХВАТ ЗА 2021 Г. В ЯМБОЛСКА ОБЛАСТ

1. **Обхват с имунизации и реимунизации**:

През 2021 г. по плана за имунизации са подлежали 7127 лица, а са обхванати 6561 или имунизационният обхват е 92.05 % /срещу 93.50 % през 2020 г./, т.е. спад с един пункт.

На реимунизации са подлежали 11797 лица, а са обхванати 8372 или имунизационният обхват е 70.96% / срещу 75.05 % за 2020 г./, т.е. спад от 4 пункта.

Необхванатите /по медицински противопоказания, по "други причини" / са 4088,срещу 3906 през 2020 г. или със 182 повече от миналата година. От тях най-голяма част заемат необхванатите по "други причини" – 3656 /миграция, напуснали страната, неявили се /, следвани от необхванати, поради медицински противопоказания- 432.

Основна причина за необхванатите през 2021 год. са напусналите страната, неявили се здравнонеосигурени лица , непрекъснатата миграция на ромското население.

Основно направление в дейността на дирекцията и през 2021 г. бе осигуряването на висок имунизационен обхват, чрез намаляване на необоснованите медицински противопоказания от ОПЛ, както и оказаната им ОМП по отношение на групите с повишен риск (ромско население) и на практики на семейни лекари с намален имунизационен обхват.

През 2021 год. доставката на всички ваксини беше ритмична.

Обхватът с БЦЖ ваксина при новородените е 96.08 %. Необхванати са 9 деца по временни медицински противопоказания (недоносени и др.).

- Добра е имунизационната дейност на ОПЛ по отношение на проверката за белег на 7- 10 мес. възраст: от подлежащи 682 са обхванати 656, като без белег са 71 деца и всички са проверени с проба Манту. От тях 54 деца са били с отрицателна проба и 54 са имунизирани с БЦЖ ваксина (обхват 100 %).
- Подлежащите на проба Манту са били 795, като обхванати са 696 или имунизационният обхват е 87.54%. Необхванати по медицински противопоказания са 18 деца, по други причини - 81.

- С комбинираната четирикомпонентна ваксина-ДТКбПи са реимунизирани 931 деца от 1091 подлежащи или имунизационен обхват е 85.33 %, в сравнение с 2020 г.- 80.33 %, или повишение с 5 пункта. Необхванати са общо 160 деца- от тях, поради медицински противопоказания са отложени 61 деца, а по „други" причини-99.

С комбинираната петкомпонентна ваксина – ДТКбПиНiВ са реимунизирани 769 деца от 875 подлежащи. Обхватът е 87.88%, в сравнение с 2020 г.-88.16 %, т.е. има намаление от по-малко от 1 пункт. Необхванати са общо 106 деца- 21 по мед. противопоказания и 85 по „други" причини.

С шесткомпонентна ваксина ДТКаХепБПиХИБ са направени 2580 имунизации от 2757 подлежащи или имунизационен обхват 93.57 %, в сравнение с 2020-94.91%, т.е. спад с по-малко от 2 пункта. От 944 подлежащи, 901 са обхванати с първи прием, от 922 подлежащи за втори прием, обхванати са 862 и от 891 подлежащи за трети прием са обхванати 817 деца с. Необхванати са общо 177 деца, от тях 48 поради медицински противопоказания и 129 по други причини.

С конюгирана пневмококова ваксина са направени 1931 имунизации от 2077 подлежащи - 92.97%, почти наравно с 2020 г.- 92.44%. Реимунизирани са 852 деца от общо 1027 подлежащи, или имунизационният обхват е 82.96 %, в сравнение с 2020-85.33%, т.е. намаление с 3 пункта. По медицински противопоказания необхванатите са 75, по „други" причини -100.

С ТД -ваксина изпълнението на плана за реимунизации е 62.66 %, срещу 67.70 % за 2020 г., или има намаление с 5 пункта на имунизационния обхват.

Необхванатите по мед. противопоказания са 2, а по „други" причини –2727.
С ТДКа ваксина са обхванати 1239 деца на 12-годишна възраст от 1494 подлежащи-82,93%. Необхванати са 75 деца, поради други причини, а по медицински противопоказания са отложени 180 деца.
С НВ-ваксина обхватът на имунизациите е 97.03 % срещу 96 % за 2020 г. – увеличение с 1 пункт. С първи прием, от 231 подлежащи новородени, са обхванати 224. Неимунизирани поради временни противопоказания – 7 недоносени /срещу общо 11 за 2020г/.
С МПР-ваксина обхватът на имунизациите е 87.53 %, срещу 89.92% за 2020 г. , или спад с 2 пункта. През 2021 г. обхватът на реимунизациите е 89.92 %. Освободени по медицински противопоказания са 115 деца, неимунизирани по други причини – 218.

Други имунизации и реимунизации**:**
Целеви имунизации против бяс, ККХТ и коремнотифна ваксина:

- с ККХТ в-на са извършени 3 имунизации и 2 реимунизации;
- срещу бяс са имунизирани 17 лица, ухапани от кучета и други животни;

През 2021 г. са извършени следните препоръчителни имунизации:
- с противогрипна ваксина са имунизирани общо 4908 лица, като от тях 4716 са по Националната програма за профилактика на сезонния грип, приложени от ОПЛ, и 192 - други.
- с ваксина срещу човешкия папиломен вирусна 12-год. възраст са обхванати 9 момичета с първи прием(1.36 %) и 5 с втори прием (0.75%) , а на 13-год. възраст -30 с първи(4.56%) и 45 с втори прием на 13-годишна възраст(6.8%) , както и 13- други. Общо направени са 102 имунизации от 1316 подлежащи момичета(7.75%).
С ваксина Ротарикс са направени общо 632 имунизации - първи прием и 547- втори прием, или общо 1179 имунизации , а с Ротатек-общо129, като с първи прием са 46, с втори-44, а с трети-39.
На 181 лица е направен ТТ при нараняване от ОПЛ;

2. **Дейност по осигуряване на висок имунизационен обхват**:

- По правилното отчитане и планиране на имунизациите

През 2021 г. в дирекция НЗБ на РЗИ гр. Ямбол са предадени 66 сведения „3"-23а от общо 64 ОПЛ от Ямболска област /включваща общините: Ямбол, Тунджа, Стралджа, Елхово и Болярово/ и 2 МБАЛ с родилни отделения.
За осигуряване на висок имунизационен обхват на подлежащите контингенти през 2021 г. и с цел, свеждане до минимум загубата на биопродукти, са извършени планови проверки на всички ОПЛ за извършените и отчетени имунизации, както и тематични по обхвата със задължителните имунизации.

Проблем през годината бе по-ниският имунизационен обхват с почти всички ваксини, причина за което бе продължаващата пандемия от КОВИД-1.
При осъществяване на надзора на имунопрофилактиката се констатираха следните проблеми:

1. Има родители, отказващи имунизации на децата си.
2. Записват се при ОПЛ и после не се явяват за имунизации деца от малцинствените групи. При презаписването на 6 месеца при различни ОПЛ, не се представят документирани направените имунизации и реимунизации. Така настоящият ОПЛ не знае имунизационния статус на детето до момента.
3. Не във всички общини има здравни медиатори, които да съдействат на личните лекари.
4. Неактивно издирване от ОПЛ на подлежащите за реимунизации с ТД възрастни лица. Голям процент от тези подлежащи са неосигурени и не посещават семейния си лекар.

5. Необосновано дълго се отлагат деца по временни медицински противопоказания.
6. Някои от отложените по трайни медицински противопоказания деца не са предложени на Комисията за отлагане по трайни мед. противопоказания, а само от специалист-консултант или от ОПЛ (след изтичане на тримесечния период).
7. Много от необхванатите са многократно търсени по телефона, нямат отказ от имунизации, но не се явяват.
8. Изселените в чужбина се връщат по различно време през годините, без да се отписват и без да информират своя ОПЛ.

Дадени бяха следните препоръки:

1. ОПЛ активно да издирват имунизационното състояние на децата (чрез РЗОК, РЗИ).
2. Да се прецизират и следят временните медицински противопоказания.
3. Всички деца, които подлежат на отлагане от имунизации, за срок по-голям от 3 месеца, да се предлагат от ОПЛ (след изтичане на тримесечния период) на Комисията за отлагане от имунизации по трайни мед. противопоказания.
4. Активно да се издирват неявилите се, но с известни адреси деца, като търсят помощта и съдействието на кметовете по населените места и здравните медиатори.
5. Своевременно да се съобщават данни за родители, отказали задължителните имунизации на децата си, с цел санкциониране, съгласно Закона на здравето.

- Осигуряването на биопродукти през отчетния период бе ритмично.

В РЗИ има хладилна камера за съхранение на ваксините. Биопродуктите се получават от склада на МЗ в РЗИ, като стриктно се спазва хладилната верига, а от РЗИ ваксините се раздават на ОПЛ и на МБАЛ само с хладилна чанта. Всички АПМП и МБАЛ с родилно отделение са оборудвани с хладилници с термометри и тетрадки за отчитане на температурния режим, за което са проверени през изминалата година. През 2021 год. не са констатирани нарушения, по отношение съхранението на ваксините. Няколко ОПЛ бракуваха ваксина, поради неявяване на подлежащите лица.

- По изграждане и поддържане на база данни на новородените

За проследяване на временния избор на ОПЛ в РЗИ гр. Ямбол са създадени регистри на новородените. Имунизациите, извършвани в родилно отделение на МБАЛ „Св. Пантелеймон" АД-Ямбол и МБАЛ „Св. Йоан Рилски" ООД-Ямбол, се отчитат ежемесечно, с таблици.

- По регистрация и съобщаване на ОВП

И през 2021г. продължи активният ежеседмичен надзор над ОВП. На отчет се водят общо 3 отделения в две МБАЛ – 1 инфекциозно отделение и 2 детски отделения. При извършения активен епидемиологичен контрол не са констатирани нарушения.

Общият брой легла в 3-те отделения е 35 (ДО-Ямбол-15 легла, ИО-Ямбол-10 легла и ДО-Елхово-10 легла). Наблюдава се населението от 0 до 15 години. През годината са извършени общо 156 проверки. Няма регистрирани случаи на ОВП. И двете лечебни заведения нямат сключен договор с НЗОК за лечение на деца с вяли парализи.

Системата за надзор над ОВП е от изключително значение в борбата за ерадикация на полиомиелита и активното наблюдение на ОВП ще продължи и през следващата година.

- Дейности по елиминацията на морбили и вродена рубеола, ограничаване заболяемостта от епидемичен паротит и рубеола

Провежда се строг надзор над морбили, епидемичен паротит и рубеола

Няма регистрирани заболявания от вродена рубеола, рубеола, морбили и епидемичен паротит.

- HPB

През цялата 2021 г. няма съобщени HPB след ваксинация

- Сероепидемиологичен надзор над ваксинопредотвратимите заразни болести.

Регистрирани са общо 14 ТБ . Няма деца, регистрирани с ТБ.
Няма регистрирани случаи на дифтерия, тетанус, морбили, паротит и рубеола.

- Дейност на Областната специализирана комисия за отлагане на имунизации по медицински противопоказания за срок, по-дълъг от три месеца

През 2021 г. са проведени 3 заседания на Областната специализирана комисия за отлагане от имунизации по медицински противопоказания**.** Предложени са 3 деца за освобождаване. Отложени са и трите деца за срок от 1 година, както следва:

- Дете на 4 г. с Дг Агранулоцитоза;
- Дете на 1 г. с Поствакcинална реакция след Ротарикс и Пентаксим;
- Дете на 5 г. с Дг ДЦП, спастична квадрипареза, хидроцефалия.

3. Дейност на имунизационния кабинет в РЗИ - Ямбол

В РЗИ - Ямбол функционира имунизационен кабинет към Д НЗБ, който се обслужва от кадри на дирекцията, назначени със заповед на директора на РЗИ (3 главни инспектори -лекари), с определено работно време.
През изминалата година са извършени общо 53 реимунизации срещу грип с Инфлувак тетра.

И през 2021 г. основно направление в дейността на дирекцията бе осигуряването на висок имунизационен обхват, чрез намаляване на необоснованите временни медицински противопоказания от ОПЛ, както и оказване на организационно- методична помощ, по отношение на групите с повишен риск /предимно ромско население/ и на практики на семейни лекари с намален имунизационен обхват. Ниският обхват при реимунизациите с ТД и през 2021 г. се дължи най-вече на неактивното издирване на възрастните подлежащи, особено на здравнонеосигурените лица, както на миграцията и на напусналите страната. Тук не трябва да се забравя и действащата система на смяна на личен лекар на всеки 6 месеца.

Промените в надзорната система ни поставиха пред още по-отговорни задачи по опазването на общественото здраве. Но, независимо от трудностите в надзора и контрола, усилията на епидемиолозите и здравните инспектори от дирекцията ще бъдат насочени и в бъдеще към намиране на адекватни решения на тези проблеми.Това е възможно, само при активно сътрудничество и съдействие с останалите дирекции на РЗИ, всички здравни работници в областта, областна и общински администрации, неправителствени организации и, не на последно място - медиите и широката общественост.

III. Дейности по микробиологична и вирусологична диагностика в микробиологична лаборатория към Д НЗБ

През 2021 г. дейността на медицинска микробиология се основава на предварително изготвен годишен план, съгласно указанията на МЗ, както и на изследване на проби от пациенти по клинични и профилактични показания. Лабораторията се включи в провеждания външен контрол, за чието успешно приключване е издаден следния сертификат „Микробиологична идентификация и антимикробна чувствителност – II ниво на компетентност” с валидност до юни 2022 г.

През 2021 г. в микробиологична лаборатория към Дирекция “НЗБ” са извършени общо 977 изследвания, в които се включват изследвания за чревни патогени, микробиологични изследвания на клинични материали, вирусологични изследвания и изследвания на отривки за контрол на дезинфекцията и стерилизацията в лечебните заведения, както следва:

1. Микробиологични изследвания за чревни патогени:

През изминалата година са извършени 214 микробиологични изследвания. От тях 186 са профилактични изследвания за салмонела, шигела и ентеропатогенни E.coli на 62 лица. Тези изследвания се извършват по повод постъпване на работа в хранителни обекти и за постъпване в детски заведения, затова имат и най-голям относителен дял.

2. Микробиологични изследвания на клинични материали:

През 2021 г. са изследвани 8 лица с 24 проби, от които 4 са етиологично доказани и са направени 4 антибиограми.

3. Вирусологични изследвания:

През годината в лабораторията са постъпили проби от 430 лица и са извършени 532 изследвания. Те са извършени основно по желание на пациента, на бременни, на заминаващи за чужбина, по повод хирургични интервенции, за осиновяване, по причина на половопредавани инфекции, наркомани, контрол на лечебни заведения/ болни и персонал/, на хемодиализни отделения на МБАЛ „Св. Пантелеймон“ АД- гр. Ямбол, МБАЛ „Св. Иван Рилски“ ЕООД-гр. Елхово и ОПФ към МБАЛ „Св. Пантелеймон“ АД – гр. Ямбол, социални домове и др.

- За наличие на HBsAg са изследвани 85 лица, като 1 от тях е положителен;
-За ХИВ са изследвани 258 лица, няма положителни;.
-За сифилис са изследвани 87 лица, няма положителни;.

4. За контрол на дезинфекцията и стерилизацията в ЛЗ са изследвани 77 проби с 231 изследвания, като няма с отклонения от нормите.

Във връзка с осъществяване на ефективен надзор на COVID-19 и осигуряване на улеснен достъп на гражданите до диагностика, включително и с мобилни екипи, през отчетната 2021 година в микробиологична лаборатория към Дирекция “НЗБ” са извършени 1147 изследвания на SARS-CoV-2: чрез PCR на 192 лица, с бързи антигенни тестове на 955 лица .

IV.Дейности по медицинска паразитология

През 2021 г. дейността на медицинска паразитология бе подчинена на сложната епидемиологична обстановка,предвид пандемията от КОВИД 19.

През 2021 г. в РЗИ-Ямбол са регистрирани и съобщени в НЦОЗА следните паразитози: 61 жиардиази, 6 трихоцефалози , 29 хименолепидози и 5 ехинококози.

През 2021 г. общият брой на изследваните за паразитози лица е 4399,срещу 3645 лица през 2020г. Изследвани са 11827 проби по профилактични ,епидемиологични и клинични показания срещу 9875 проби за 2020 год.

Лицата, изследвани с морфологични методи по профилактични показания, са 3962 лица, което е 90,07 % от всички изследвани лица . По епидемиологични показания са изследвани 346 лица,което представлява 7.87% и по клинични показания – 91 лица, което е 2.07 % от всички лица. Открити са 292 (или 6.63% опаразитеност) носители на чревни паразитози, срещу 9.02% опаразитеност за 2020 г. ,които се разпределят както следва:<u>ентеробиоза</u> 194 лица ,което е 4.41% срещу 4.93% за 2020г.,<u>жиардиаза</u>-55 лица/1.25%/ срещу 2.35% през 2020г.,<u>бластоцистоза</u>-5-0.11% срещу 0.21% за 2020 г.<u>трихоцефалоза</u> -0.11%срещу 0.21% за 2020 г.<u>хименолепидоза</u>-29 лица-0.66% срещу 1.20 %за 2020г,-<u>трихостронгилоидоза</u>-2 -0.05% срещу 0.08% и <u>аскаридоза</u> -2-0.05%.

СЪСТОЯНИЕ НА ПАРАЗИТОЗИТЕ:

Ентеробиоза и други чревни паразитози в постоянните детски заведения:

През 2021 г. детските заведения на територията на Ямболска област са 49: 47 ДГ, 2 ДЯ.

Общият брой на децата в постоянните детски заведения, е 3473.Обхванати с паразитологични изследвания са 3123 деца -90.82%. При 180 деца се откриха яйца на Enterobius vermicularis, което е 5.76 % срещу 6.28 % опаразитеност за 2020 г.;

- при 44 деца със цисти на Giardia intestinalis, което е 1.40% опаразитеност срещу 2.96% за 2020 г.;
- 27 деца с яйца на Hymenolepis nana, което е 0.90 %, срещу 1.60 % за 2020 г.;
- 5 деца с яйца на Trichocephalus trichiurus- 0.16% опаразитеност, срещу 0,31 % за 2020 г.;
- 2 деца с яйца на Thichostrongylus spp. ,2 деца с Blastocystis spp.и 1 дете с яйца на Ascaris lumbricoides.

Детски ясли: През 2021г.в регистъра за обекти с обществено предназначение са регистрирани 2 ДЯ с общ брой деца по списък – 164. Изследвани с перианален отпечатък и фекална проба са 154 деца/93.90%/ . Откри се 1 дете с яйца на Enterobius vermicularis и 1 дете с яйца Thichostrongylus spp.През 2020год. няма открити носители на паразитни заболявания.

ДГ: Изследвани са 47 детски градини с 5 постоянни яслени групи.

При яслените групи се изследваха 139 деца. При децата от ДГ"Пролет"гр.Ямбол се откриха 6 деца с яйца на Enterobius vermicularis,което представлява 4.31% срещу 2.31% за 2020 год,12 със цисти на Giardia intestinalis, което представлява 8.63% срещу 3,24% и 3 деца с яйца на Hymenolepis nana, което представлява 2.15% срещу1.39% за 2020г.

От изследваните 2830 деца от детските градини със скоч лента, при 172 деца се откриха яйца на Enterobius vermicularis, което е 6.08% ,срещу 7.07 %, за 2020 г. С фекална проба за протозои с луголов разтвор и хелминти по метода на флотация се изследваха 2683 деца и са открити 32 деца с цисти на Giardia intestinalis - 1.19%, срещу2.94% за 2020 г,при 2 деца/0.07%/срещу 0.18% за 2020г.се откриха Blastocystis spp. Яйца на Hymenolepis nana са открити при 33 деца- 1.18%, срещу 1.72% за 2020 г., с яйца наTtrichocephalus trichiurus са открити 5 -0,18%,срещу 0.36% 2020 г.и 1 дете с яйца на Thichostrongylus spp

Независимо от това ,че през отчетната година ентеробиозата и ламблиозата са с по-ниски стойности на опаразитеност,продължават да са паразитозите с най-голямо значение сред детския контингент, поради естеството на предаване на инвазията. Опаразитяването с хименолепис нана продължава да поддържа високо ниво, а при другите хелминтози тенденцията си запазва сходни стойности . Чревни паразити се изолират изключително сред децата от ромски произход.Причини за това са ниската лична хигиена в семействата и големия брой членове ,живеещи в малки пространства.

Лечението е затруднено и от липса на лекарства за съответните паразити.

Наред с изследването на децата, ежегодно се вземат проби-отривки от битовата среда в детските заведения. През 2021 г. са изследвани 6 обекта с 47 проби /отривки/ от различни повърхности, в 2 от пробите са открити яйца на Enterobius vermicularis.

МЕСТНИ ПАРАЗИТОЗИ:

Ехинококоза- През 2021 г. в РЗИ са регистрирани 5 лица с ехинококоза, които са оперирани и съставляват 4.30%000 средна заболяемост срещу 2.56%000 за 2020 год.Регистрираните лица са с първична ехинококоза.От тях 3 са жени/60%/ и 2 мъже/40%/.Трима са от гр.Ямбол,един от гр.Елхово и едно дете на 7 год. от с.Чарган .При всички лица органната локализация на ехинококовате кисти е в черния дроб. Картите за епидемиологично проучване своевременно са изпратени в МЗ.

Трихинелоза: През 2021г. няма регистрирани случаи от трихинелоза.
Тениаринхоза: През 2021г. няма регистрирани случаи от тениаринхоза.

ВНАСЯНИ ПАРАЗИТОЗИ: През 2021 г. няма регистрирани случаи .

ЛАБОРАТОРНА ДЕЙНОСТ:
През 2021 г**.** по **профилактични показания** в лабораторията са се изследвали 651 лица за здравни книжки при постъпване на работа с откртт 1 случай на цисти на Blastocystis spp -0.14%. , 246 деца за постъпване в детски заведения, от които са открити 6 случаи с яйца на Enterobius vermicularis ,което е 2.43% опаразитеност и 2 с цисти на Giardia intestinalis,0.81% както и 19 деца по профилактичните програми и 14 лица за постъпване в ДСХ.
По **клинични показания** са изследвани 91 лица. При изследване със скоч-лента се откриха яйца на Enterobius vermicularis при 7 лица- 7.69% срещу12.9% за 2020г., с цисти на Giardia intestinalis - 4 лица,което представлява 4.39% срещу 3.22%, и 1 лице с Blastocystis spp -1.10%.
По **епидемиологични показания** са изследвани 346 лица.Това са лица от семействата на паразитоносители,изледвани по клинични показания и лица с контролни изследвания.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:
1.През 2021 г. основната дейност на лабораторията по медицинска паразитология бе насочена към организиране и провеждане на масовите паразитологични изследвания на децата в постоянните детски заведения. Въпреки епидемиологичната обстановка бяха обхванати всички детски заведения, Опаразитеността сред децата е постоянна и това се дължи най-вече на неефективното лечение, поради липсата на лекарствени препарати. При направени 313 контролни изследвания след лечение на опаразитени лица, 86 са дали положителен резултат,което представлява 27.48%.

Децата се лекуват от личните лекари, но в аптечната мрежа няма редовно снабдяване с необходимите медикаменти, което води до неефикасно лечение и рецидиви.
2. Поради същите причини не е достатъчен обхватът и със санитарно-паразитологични изследвания на ДЗ от битова среда -12.24%.
3. Хименолепидоза. Това са деца, посещаващи ДЗ, които не се отстраняват от тях. Поради липса на ефикасно и своевременно лечение, има тенденция за рецидиви.
4. Детските заведения, в които децата са от ромски произход, са с по-висока опаразитеност от останалите и това изисква повишено внимание и целенасочени противоепидемични мерки,например включване и на общините за безплатното им лечение.

През 2021 год. лабораторията по медицинска паразитология има по-добър обхват на изследвани лица- 4399 срещу 3645 за 2021год. Същевременно са открити по- малко опаразитени лица- 292 срещу 329 лица за 2020 год.

ОТЧЕТ
за дейността на дирекция „Обществено здраве“ през 2021 г.

I. Отдел „Държавен здравен контрол“

1. Предварителен здравен контрол (контрол по спазване на здравните изисквания при проектиране, строителство, реконструкция, разширение и въвеждане в експлоатация на обекти с обществено предназначение).

В РЗИ-Ямбол функционира определен със заповед на директора експертен съвет (ЕС).

През 2021 г. са проведени 32 заседания на ЕС, на които са разгледани постъпилите 33 проектни документации по реда на ЗУТ и 29 документации по процедурите по ЕО и ОВОС.

1.1. Съгласувани са 22 проекта за подробни устройствени планове и парцеларни планове (ПУП-ПРЗ и ПП) и са одобрени 11 инвестиционни проекта. В РЗИ-Ямбол не са постъпвали за оценка за съответствие със здравните норми и изисквания инвестиционни проекти с част “Лъчезащита“.

1.2. Представители на РЗИ са взели участие в 13 общински експертни съвета по устройство на територията, при които са разгледани 91 проекта за подробни устройствени планове и 52 инвестиционни проекта.

1.3. В процедурите по извършване на екологични оценки (ЕО) на планове и програми и оценки за въздействие върху околната среда (ОВОС) на инвестиционни предложения са издадени следните становища:

- 2 становища, относно преценка за необходимостта от ЕО за инвестиционни предложения
- 15 становища, относно преценка за необходимостта от ОВОС

1.4. Директорът на РЗИ участва в комисиите за промяна предназначението на земеделски земи за неземеделски нужди към Областна дирекция ”Земеделие и гори”. През 2021 г. са проведени 2 заседания на областната комисия, като са разгледани преписки за промяна предназначението на земеделски земи за неземеделски нужди.

1.5. През 2021 г. не са извършени проверки по време на строителство, т.к. не са пристигали уведомления за заверка на заповедна книга за големи производствени обекти, които ще произвеждат стоки, имащи значение за здравето на човека, лечебни и детски заведения.

1.6. Инспектори от дирекция „Обществено здраве“ са взели участие в 20 държавни приемателни комисии за строежите от I-ва, II-ра и III-та категория.

1.7. През 2021 г. в РЗИ-Ямбол е издадено 1 становище за държавно приемане на строежи за Медицински център гр. Ямбол, ул. Търговско 56 , с инвеститор «ЗМ-Трейд»ЕООД гр. София

1.8. Издадени са 2 становища за санитарно-охранителни зони около съоръжения за питейно-битово водоснабдяване по Закона за водите

1.9.Представител на РЗИ не е участвал Екологичен експертен съвет, т. к. тъкъв не е бил организиран в РИОСВ гр. Стара Загора .

2. Дейности по контрол на обекти с обществено предназначение

2.1. Контрол на обекти с обществено предназначение /с изключение на обектите за производство на бутилирани натурални минерални и трапезни води/.

2.2. Систематичен здравен контрол в обектите е извършен за установяване на съответствие със здравните изисквания към обектите с обществено предназначение.

2.1.1 Текущи инспекции

В Ямболска област обектите за контрол от инспекторите в отдел „ДЗК” са разпределени на териториален принцип, с цел повишаване ефективността на контрола През 2021г. на държавен здравен контрол са подлежали 2098 обекта с обществено предназначение. Извършени са 2021 проверки, в това число и на новорегистрираните 92 обекта. В обектите с обществено предназначение се извършва систематичен контрол за установяване на съответствие със

здравните изисквания съгласно нормативните документи, както и проверка за спазване на заповедите на министъра на здравеопазването, когато са приложими.
През 2021г. са издадени 41 предписания в обектите собществено предназначение.
При текущия контрол са издадени:

- 74 заповеди за заличаване регистрацията на обекти съгласно Наредба № 9 за създаване и поддържане на публичен регистър на обекти с обществено предназначение.

Най-често срещаните нарушения констатирани при проверките на обектите са:

- Нередовно заверени здравни книжки
- Неефективно обеззаразяване на питейната вода, нередовно водене на дневниците за отчитане на остатъчния хлор, неподдържани водоснабдителни съоръжения и зоните около тях
- Некачествена дезинфекция на водата в плувните басейни, нередовно водене на дневника за остатъчния хлор, нередовен лабораторен контрол на водата от плувните басейни от собствениците.

2.2.2 Тематични проверки

През 2021 г . не са извършвани тематични проверки на обекти с обществено предназначение.

2.2.Насочен здравен контрол

Във връзка с писмо на МЗ за за прилагане на изискванията на Наредба №12 за здравните изисквания към обществените перални са извършени проверки на обществени перални, в това число и перални към обекти с обществено предназначение. За предприетите действия е изпратено писмо до МЗ. Издадени са 13 предписания до детските заведения и други обекти с обществено предназначение за осигуряване на съответстваща на здравните изисквания обществена пералня или ползването на обществена такава. При проверките са дадени общо 5 предписания –на обществени перални. След извършените проверки, в регистъра на РЗИ-Ямбол се вписани още две ведомствени обществени перални - към дом стари хора и детска градина „Слънце“. Издадена е заповед за спиране на дейността на един обект с обществено предназначение–обществена пералня, стопанисвана от „Лотос“ ЕООД с адрес гр. Ямбол, ул. Мраморно море 0, поради несъответствие със здравните изисквания. Обектът е заличен от регистъра на РЗИ-Ямбол.
От обществени перални са взети 9 бр. проби отпечатъци, на които са извършени 12 микробиологични изпитвания. Не са установени несъответствия.

3. Контрол и мониторинг на продукти и стоки, със значение за здравето на човека.

3.1. Контрол на Бутилирани натурални минерални изворни и трапезни води.

През първото шестмесечие на 2021г. на здравен контрол е подлежал един цех за производство на бутилирана трапезна вода – „ПРИЗМА МТА”ООД, с адрес: гр. Ямбол, ул. Ямболен №17. През второто шестмесечие е регистриран още един цех за производство на бутилирана трапезна вода-газирана, стопанисван от ИМПО ЕООД гр. Елхово. През 2021 г. са извършени 6 проверки на производствените цехове.

3.1.1. Систематичен здравен контрол

3.1.1.1. Текущи инспекции

Извършени са 6 проверки през годината за установяване на съответствие на извършената дейност от бизнес оператора с нормативните изисквания за хигиената на храните. Извършена е оценка на въведените системи за управление в предприятието за производство на бутилирана трапезна вода. Спазват се изискванията на глава трета на Наредбата за изискванията към бутилираните натурални минерални и изворни трапезни води. Не са установени несъответствия по отношение на правилното етикетиране, условията и сроковете на съхранение, технологията на производство, съпровождащата документация. В хода на проверките за взети общо 10 проби от производствата за химичен и микробиологичен анализ. Няма отклонения от показателите.

3.1.1.2. Тематична проверки

През 2021 г. не са планирани и извършвани тематични проверки.

3.1.2. Насочен здравен контрол

През 2021 г. не са постъпвали сигнали и жалби относно продукта .

3.2. Мониторинг на бутилирани натурални минерални и изворни трапезни води

3.2.1. По химични показатели

През 2021 г. са взети проби и са извършени изпитвания както следва:
1 проба с 6 анализа за химично изпитване, 9 проби с 63 анализа за микробиологично изпитване. Не са констатирани отклонения от нормативните изисквания.

3.2.2. По микробиологични показатели

Взети са планираният брой проби бутилирани води и са изпитани по показателите включени в Приложение № 5 от Наредбата за изискванията към бутилираните натурални минерални и изворни трапезни води. Отклонения по микробиологични показатели не са установени.

3.3. Контрол на козметични продукти

3.3.1. Систематичен държавен здравен контрол

Извършени са 303 текущи проверки в обекти за съхраняване и търговия с козметични продукти. Проверени са 303 козметични продукта. Констатирани са следните несъответствия с нормативните изисквания:

- Парфюм - без нотификация в Европейския портал за козметични продукти CPNP и със съставка, несъответстваща съгласно информацията в Европейската цаза данни CosIng - 1 козметичен продукт;
- Къна за коса - с неизвестен вносител (изписаната информация за вносител върху етикета на български език не е вярна), без нотификация в CPNP, с наднормен брой аеробни мезофилни микроорганизми, съставките не са изписани по INCI, съгласно информацията от етикета в продукта се съдържа забранена съставка - 1 козметичен продукт;
- Спирала за очи - с наднормен брой аеробни мезофилни микроорганизми - 1 козметичен продукт.

Издадени са:

- 1 предписания по чл. 38, ал. 1 от Закона за здравето;
- 1 предписание по чл. 39, ал. 1, т. 1 от Закона за здравето.

В информационната и комуникационната система за надзор на пазара ICSMS е нотифициран един козметичен продукт – къна за коса EAGLE′S CHESTNUT HENNA, опаковка: 10 g, баркод: 8694677102116, Lic. No. 23-COS(H).

При текущия контрол са извършени 16 проверки в Европейския нотификационен портал за козметичните продукти CPNP.

3.3.2. Насочен държавен здравен контрол

През 2021 година в 2 търговски обект е извършен насочен контрол на общо 2 броя козметични продукти с установено несъответствие: наднормен брой аеробни мезофилни микроорганизми. При проверките се установи, че несъответстващите продукти не се предлагат на пазара.

3.3.3. Мониторинг

Взети са 35 броя проби от козметични продукти, от които 33 броя са съответстващи по всички изпитаните показатели. В ЛИК при РЗИ – Ямбол е извършен лабораторен контрол на 35 броя козметични продукти по 111 микробиологични показатели. В ЛИК при РЗИ – Бургас е извършен лабораторен контрол на 6 проби козметични продукти по 12 химични показатели.

Установени са 2 несъответстващи продукта - с наднормен брой аеробни мезофилни микроорганизми.

Изготвени са 35 броя здравни заключения за съответствие на проби от козметични продукти.

4. Контрол на химичните вещества, смеси и изделия, в т.ч. биоциди и прекурсори на взривни вещаства.

4.1. Текущ контрол

Държавният здравен контрол по спазване на изискванията към химичните вещества, смеси и изделия, в т.ч. биоциди и прекурсори на взривни вещества се извършва на всички етапи от вноса, пускането на пазара, предлагането в търговската мрежа и употребата им.

През 2021 г. не постъпвали уведомления за внос от Митническа агенция, изискващи здравен контрол на химични вещества и смеси, в т.ч. биоциди.

В търговската мрежа са извършени са проверки на 3 детергента и 10 биоцида.

4.2. Насочен контрол

Не са постъпвали жалби и сигнали относно химичните вещества, смеси и изделия, в т.ч. биоциди и прекурсори на взривни вещества.

Във връзка с писмо на МЗ през периода от 19.10.2021 г. до 03.11.2021 г. са извършени проверки на 6 продукта. Проверени са 5 броя течности за чистачки, с обявено на етикета съдържание на полиметиламин. Две проби течност за чистачки са изпратени в Столична РЗИ за изпитване за съдържание на метилов алкохол. В ICSMS са създадени две нотификации - на една течност за чистачки и един размразител за автостъкла.

5. Контрол и мониторинг на дейности със значение за здравето на човека

5.1. Контрол на дейностите по поддържане чистотата на населените места от общините

Извършва се за установяване на съответствие с принципните изисквания на Закона за здравето за осигуряване на здравословна жизнена среда.

Във всички общини на област Ямбол има изработени графици, съгласно които се извършва извозването на твърдите битови отпадъци. На територията на област Ямбол няма места, в които през определени месеци на годината да се очаква по-голямо струпване на хора и да се наложи промяна в честота на сметоизване.

През 2021 г. не са получавани сигнали относно чистота на населеното място.

5.2. Здравен контрол на дейността на службите по трудова медицина

На територията на област Ямбол има 6 регистрирани служби то трудова медицина, на основание чл.25г, ал.3 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд, на които се извършиха проверки. В хода на проверките се установи, че всички СТМ са изготвили Правилник за устройството и дейността на службите. Службите по трудова медицина имат договори със съответните обслужвани фирми. През 2021 г. в контролираните фирми не са регистрирани случаи на професионални заболявания. Фирмите са изготвили обобщени анализи за здравословното състояние на работниците в съответните фирми. Анализите са изготвени, на основание извършените профилактични прегледи за 2020 г. и са представени в РЗИ. Издадено е едно предписание за стриктно спазване на срока до 30.07.2021 г. за представяне на анализа в РЗИ. Изготвени са оценки на риска за здравето и безопасността на работещите.

През 2021г. не са постъпвали жалби, относно дейността на СТМ.

5.3. Систематичен здравен контрол на дрехи втора употреба

През 2021 г. са извършени 61 проверки на дейността продажба на дрехи втора употреба.

През 2021 г. не са постъпили сигнали за нарушения на Наредба № 27 от 16 август 2005 г. за здравните изисквания към дрехите втора употреба.

6. Други дейности, свързани с опазване на общественото здраве

6.1. Хранене на организираните детски и ученически колективи

При текущият контрол през 2021 г. по прилагането на изискванията на Наредба № 2 от 2013 г., Наредба № 6 от 2011 г. и Наредба № 37 от 2009 г. се извършиха:

- 12 оценки и 21 проверки на детски заведения;
- 21 проверки, относно осигуряване на диетично хранене на деца със здравословни проблеми в детските заведения.

6.1.1. Извършването на контрол и оценка на организираното хранене по Наредба № 2 от 2013 г. на МЗ за здравословното хранене на децата на възраст от 0 до 3 г.

Извършиха се оценки на храненето на две детски ясли и 10 яслени групи на детски градини , както и 3 проверки за контрол на здравословното хранене. Храненето на децата в детските заведения се извършва по предварително съставено седмично меню. Седмичните менюта се изготвят от комисия от медицински специалисти. При съставянето на седмичните менюта се ползват „Сборник рецепти и ръководство за здравословно хранене на деца до 3-годишна възраст", 2013 г.

Организираното хранене на децата в детските ясли е добро. Ежедневно се предлагат мляко и млечни продукти. Адекватен е приемът на плодове и зеленчуци. Увеличена е консумацията на закуски на зърнена основа. Ежеседмично се предлага риба. Намалена е консумацията на добавени мазнини и захар. От менюто са изключени храни с високо съдържание на захар. Хранителните продукти отговарят на БДС. В обектите престоят на децата е до вечеря и хранителният режим е четирикратен и включва сутрешна закуска, обяд и 2 подкрепителни закуски – преди и след обяд.Не се допуска използването и предлагането на храна, приготвена и останала от предишния ден. При приготвянето на храната се използват следните методи за кулинарна обработка на храните: варене на пара, варене, задушаване, печене на умерена температура.

6.1.2. Извършването на контрол и оценка на организираното хранене по Наредба № 6 от 2011 г. на МЗ за здравословното хранене на децата на възраст от 3 до 7 г.

Извършиха се оценки на храненето на 13 детски градини и 18 проверки за контрол на здравословното хранене. Извърши се проверка на фирма за кетъринг, която предоставя храна на 18 детски градини.

Храненето на децата в детските заведения се извършва по предварително съставено седмично меню. Седмичните менюта се изготвят от комисия от медицински специалисти. При съставянето на седмичните менюта се ползват „Сборник рецепти и ръководство за здравословното хранене на деца до 3-годишна възраст" и „Сборник рецепти и ръководство за хранене на деца от 3 до 7 годишна възраст".

Организираното хранене на децата в детските заведения е добро. Ежедневно се предлагат мляко и млечни продукти. Адекватен е приемът на плодове и зеленчуци. Увеличена е консумацията на пресни зеленчуци, както и количествата на пълнозърнести продукти и закуски на зърнена основа. Ежеседмично се предлага риба. Намалена е консумацията на добавени мазнини и захар. От менюто са изключени храни с високо съдържание на захар. Хранителните продукти отговарят на БДС. Не се допуска използването и предлагането на храна, приготвена и останала от предишния ден. Използват се здравословни кулинарни технологии при приготвянето на храната. Методите на кулинарна обработка целят да се съхранят витамините – варене, задушаване или печене на умерена температура.

При извършените проверки в детските заведения се акцентира върху прилагането на чл.7, ал.3 на Наредба № 2 от 2013г. и чл. 6, ал.3 на Наредба № 6 от 2011г., за осигуряване на диетично хранене на деца със здравословни проблеми в детските заведения. През 2021г. се установи едно дете с диагноза атопичен дерматит и едно дете с диагноза аутизъм, посещаващи детски градини. За тези деца се изготвя ежеседмично меню без мляко и яйца и с безглутенови продукти, осигурени от детските заведения, на база одобрено месечно меню за всички деца. Диетичното хранене на тези деца е съгласно поставена медицинска диагноза и лекарски указания за хранителния режим. В град Ямбол няма диетолог.

Извършиха се 6 обучения на медицински и немедицински персонал по прилагането на измененията на Наредба № 6/2011 г. за здравословното хранене на децата и прилагането на новия „Сборник рецепти и ръководство за здравословно хранене на децата от 3 до 7 годишна възраст“.

Седмичните менюта на детски градини и детски ясли в гр.Ямбол се съгласуват за всеки предходен месец в РЗИ. РЗИ разпространява здравно-информационни материали във връзка със здравословното хранене.

6.1.3. Извършването на контрол и оценка на организираното хранене по Наредба № 37 от 2009 г. на МЗ за здравословното хранене на учениците

През 2021 г. по текущ контрол се извършиха 10 проверки на храненето на учениците в 3 ученически стола и 5 ученически павилиона, находящи се на територията на област Ямбол. На територията на областта има 44 училища, като в 30 от тях се осигурява хранене на учениците. Обхванати със столово хранене са 1300-1400 ученика, които са на целодневна организация, предимно от първи до четвърти клас. Храненето на учениците се извършва от фирми за кетъринг с изключение на четири училища, в които има ученически столове и храната се приготвя на място. В останалите училища храна доставят фирми за кетъринг. Търговете се печелят от фирми, предложили най-ниска себестойност на храната, което не позволява осигуряване на пълноценно и здравословно хранене на учениците. Дневният оклад варира от 1,50 лв. до 2.50 лв. За тази цена се предлага обедно хранене – предястие /супа, таратор/, основно ястие или основно ястие и десерт в различни комбинации и количества. Този начин на обедно хранене не дава възможност да се изготви достоверна оценка на фактическото състояние на храненето на учениците по Наредба № 37 от 2009 г. на МЗ.

Храненето на учениците в ученическите столове се извършва по предварително съставено седмично меню. Седмичните менюта се изготвят с участието на медицинско лице. При съставянето им се използва „Сборник с рецепти за ученически столове и бюфети” от 2012 г. Два пъти седмично се предлага пълнозърнест хляб. Не се предлагат за консумация пържени храни. При приготвяне на храната се използват кулинарните техники – варене, задушаване и печене. Не се допуска използване и предлагане на храна, приготвена от предния ден.

Всяка година намаляват разкритите ученически павилиони в училищата поради икономическа нерентабилност. Ограничен е асортиментът на храни, предлаган в ученическите павилиони. Предлагат се основно тестени закуски, хамбургери и пици, бутилирани минерални води и нектари. Слабо е търсенето от страна на учениците на сандвичи и тестени закуски със зеленчукова и млечна плънка, мляко, плодове и зеленчуци, поради което и предлагането им е слабо. Безплатни закуски в училищата са осигурени по програма за учениците от 1 до 4 клас. Закуските се приготвят от фирми, предложили най-ниска цена. Цените варират от 50-70 стотинки. По програма «Училищен плод» на всички ученици от 1 до 4 клас се предлагат в 10 ч. безплатно плод, мляко или кашкавал, произведени по БДС.

6.2. Оценка на седмичните учебни разписания на учениците

През 2021 г. за съгласуване в РЗИ са представени 44 седмични разписания на 43 училища и 1 център за СОП. Извърши се оценка на седмичните разписания на 1204 паралелки за цялата учебна година. Издадени са 89 протокола.

Извършени са 19 проверки за контрол по спазване на съгласуваните седмични разписания на задължителните и избираеми учебни часове в училищата. Не са констатирани несъответствия между съгласуваните от РЗИ седмични разписания и провеждането на учебни часове в реално време.

6.3. Анализ за здравословното състояние, физическо и психическо развитие на децата и учениците

Анализът е изготвен въз основа на Наредба № 39 (ДВ,бр.106/2004 г.) за организацията и провеждането на профилактичните прегледи и диспансеризацията.

Медицинското обслужване на децата и учениците в детските и учебно - възпитателни заведения в област Ямбол се осъществява от 2 лекари и 52 медицински специалисти /фелдшери и медицински сестри /. В градовете Ямбол, Елхово, Болярово и Стралджа, във всички детски градини и училища са разкрити меицински кабинети и назначени здравни работници.

Медицинските специалисти от детските и учебно-възпитателни заведения предоставят ежегодно информация за физическото развитие и здравословното състояние на децата и учениците по данни от профилактичните прегледи, извършени от личните лекари. Получените данни се обобщават и се изготвя анализ.

Анализът е изготвен на база данни от анализите на здравословното състояние на децата и учениците от 43 ДГ и 42 училища на територията на област Ямбол, изготвени от медицински специалисти на съответните заведения и представени в РЗИ в срок до 30.03.2021 г.

На територията на област Ямбол в Детските заведения са разкрити 169 групи с 3814 деца на възраст от 1 до 7 години, като 322 са децата на възраст от 1 до 3 години и 3492 на възраст от 3 до 7 години.

Индивидуална оценка на ръста е направена на 3792 деца - 98,9 % от подлежащите, като от тях 3179 / 83,8 % / са в I - група - норма, 390 /12,3 % /са във II група - разширена норма и 223 – 5,9 % са III група - извън нормата. Извън нормата с много нисък ръст са 116 деца, а с много висок ръст – 107 деца. През 2021 г. броят на децата с изоставане в ръста е 116 деца и е по- голям от тези с избързване, както и през 2019 г.

Индивидуална оценка на телесната маса е направена на 3698 деца - 98,7 % от подлежащите, от които 3086 / 83,5 % /са в I група - норма, 360 / 19,7 %/ са във II група - разширена норма и 252 / 6,8 % /са III група - извън нормата. През 2021 г. децата с наднормено тегло са - 137 / 3,7 %/ , а тези под нормата-115 деца. Наблюдава се тенденция на увеличение на децата с наднормено тегло в сравнение с 2021 г., когато са били 106.

През 2021 г. децата, покрили нормите за физическа дееспособност за съответната възраст са 3529 – 91,8 %. За повишаване на двигателната активност на децата допринасят допълнително организираните в детските заведения в градовете спортни дейности, като гимнастика, танци, футбол и други, които се заплащат от родителите и обхвата на децата е нисък.

През 2021 г. се наблюдава слабо намаление на децата водещи се на диспансерен отчет 302 – 7,9 %, като за 2019г. - 335 - 8,6 % , от всички, на които е извършен профилактичен преглед. И през 2021 г. най – висок е процентът на децата с астма - 109 - 32 % от всички регистрирани заболявания, ентеробиоза – 57 – 16,8 %, следвани от деца със специални симптоми и синдроми, и специфично забавяне в развитието - 50 – 14,7 % и др.

На територията на област Ямбол в училищата са разкрити 594 паралелки с 12239 ученика, като 7704 са учениците на възраст от 7 до 14 години и 4535 на възраст от 14 до 18 години. Момчетата са 6552, а момичетата – 5687.

Индивидуална оценка на ръста е направена на 11610 ученика – 94,9 % от подлежащите, при 98 % за предходната 2019 година. Най - голям е броят на момчетата и момичетата в първа група 10067 – 86,7% при 9976 - 82,5 % за 2019 г. В разширена норма са 1167 - 10,05 % при 1626 – 13,5 % за 2019 г. В трета група - извън норма са 376 –3,2 % при 486 - 4 % или 0,8 % ло-малко от 2019 г. В трета група с много нисък ръст са 99 момчета и момичета на възраст от 7 до 14 години и 62 на възраст от 14 до 18 години. Силно избързващи са 215 момичета и момчета, като 147 са на възраст от 7 до 14 години и 68 на възраст от 14 до 18 години.

Индивидуална оценка на телесната маса е направена на 11419 ученика – 93,3 % от подлежащите. В първа група са 9609 – 84,1 с 0,6 % повече от предходната 2019 г. В разширена норма са 1300 - 11,45 % с 0,7 % по-малко от 2019 година. В трета група са 510 – 4,5 %, с 2,1 % повече от 2019 г. С поднормено тегло са 386 – 3,4 %, като 261 от тях на възраст от 7 до 14 години и 122 на възраст от 14 до 18 години.

При изследване на физическата дееспособност, 12055 ученика са получили оценка над "среден" – 98,5 %. Намален е броя на на учениците освободени от часове по физическо възпитание – 57 за 2021 г., като за 2019г. е бил 80. Запазва се броя на учениците включени в групи по ЛФК в училище – 6 за 2021 г. и 2019 г.

През учебната 2020/2021 година са регистрираните 350 заболявания и аномалии, като за 2019 г. са регистрирани 469. Наблюдава се тенденция на леко намаление спрямо предходната година.

Резултатите от профилактичните прегледи показват, че най-голям е броят на учениците с астма - 88 /25,1 % / от всички регистрирани заболявания .

На второ място са броят на случаите с психически и поведенчески разстройства – 75-21,4% с 2,6 % по-малко от 2019 г., следват болести на окото и придатъците му - 65 /18,6 %/ от всички регистрирани заболявания или с 15,1% по-малко от предходната година , следват регистрираните ученици със затлъстяване 42 /12 %/, с 7,4 % по-малко от 2019 г., гръбначни изкривявания 19 /5,4%/, епилепсия-14 /4%/ и др.

Наблюдава се тенденция на слабо намаление спрямо предходни години на регистрираните ученици с : астма 88 / 25,1 % / ученика , гръбначни изкривявания – 19 /5,4 %/ с 4,56 % по-малко от 2019 г., епилепсия – 14 /4 %/ с 5,8 % по-малко от предходната година и други.

7. Държавен здравен контрол на факторите на жизнената среда – питейни води, шум, вибрации и нейонизиращи лъчения

7.1. Систематичен и насочен здравен контрол на питейни води

На територията на Ямболска област има едно ВиК дружество. Ежегодно „ВиК" ЕООД – гр. Ямбол изготвя мониторингова програма за качеството на питейната вода. Програмата за мониторинг на качеството на питейната вода, доставяна от ВиК дружеството се съгласува с РЗИ – гр. Ямбол.

Програмата включва: обхват на мониторинга, зони на водоснабдяване, честота на пробовземане, пунктове за пробонабиране и график за провеждането на мониторинга. Изпълнението на програмата има за цел да защити здравето на хората от неблагоприятните ефекти при замърсяване на питейната вода и да гарантира, че са спазени регламентираните изисквания на *Наредба № 9 от 16.03.2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели*.

В обхвата на програмата попадат 182 експлоатирани подземни водоизточници.

Водоснабдяването в Ямболска област се осъществява посредством 66 обособени водоснабдителни зони с 222 пункта за пробонабиране, а именно:

- 2 големи зони /група Ямбол и група „Воден-Елхово-Голямо Шарково"/ с количество на разпределяната вода в зоната над 1000 куб. метра на ден;
- 37 малки зони от категория 1 с количество на разпределяната вода в зоната от 10 до 100 куб. метра на ден;
- 7 малки зони от категория 2 с количество на разпределяната вода в зоната от 100 до 400 куб. метра на ден;
- 1 малка зона от категория 3 с количество на разпределяне на вода в зоната от 400 до 1000 куб. метра на ден;
- 19 много малки зони с количество на разпределяната вода в зоната под 10 куб. метра на ден.

Системата за централно водоснабдяване с вода за питейно-битови цели в областта обслужва 109 населени места. За обеззаразяването на водата на 6 помпени станции са монтирани хлораторни апарати за хлор-газ, а на 24 пункта се използват дозаторни помпи за разтвор на натриев хипохлорит.

Насочен контрол на питейни води се извършва във връзка с констатирано замърсяване на подземни води с хром, установено във водоизточник за производствени цели, собственост на „Е.

Миролио" ЕАД. Водоизточникът черпи води от подземно водно тяло *BG3G00000NQ054, порови води в Неоген – Кватернер – Ямбол –Елхово*, от което се добива водата за питейно-битови цели за гр. Ямбол. Районната прокуратура – гр. Ямбол образува преписка по случая. Замърсяването на подземните води е предмет на проверка и от Държавна агенция „Национална Национална сигурност". През 2021 г. е организирана среща от Областния управител на област Ямбол и е постъпило писмо за учестен мониторинг по показател хром - два пъти седмично.

През 2021 г. инспектори от отдел ДЗК при РЗИ - Ямбол са извършили пробовземане на 106 проби питейна вода за изпитване по показател „шествалентен хром". Пробите се взимат от два пункта на територията на гр. Ямбол, а именно:

- Пункт „Химична лаборатория към отдел ЛИ", с адрес: гр. Ямбол, ул. „Д. Благоев" №71, водоснабдяван от ПС „Ормана";
- Пункт „Заведение за бързо хранене", с адрес: гр. Ямбол, ул. „Ормана" №15, водоснабдяван от ПС „Кабиле".

Получените резултати за съдържанието на „шествалентен хром" са под границата на количествено определяне на метода 20,0 µg/dm³ и под нормата 50,0 µg/dm³, съгласно *Наредба № 9 от 16.03.2001 г. за качеството на водата , предназначена за питейно-битови цели.*

Насочен контрол на проби от питейната вода по показател „общ хром" се извършва от ведомствената лаборатория на „ВиК" ЕООД - Ямбол. Получените стойности по показателя са под границата на количественото определяне на метода /10,0 µg/dm³/.

Във връзка с писмо на ДАНС ЯБ-24-1382/14.12.2021 г., през месец декември 2021 г. се взеха проби питейни води от крана на потребителя за 4 вододайни зони в гр. Ямбол, а именно: ПС „Ормана", ПС „Кабиле", „Ямболен" АД, „Карил и Таня"АД. Пробите бяха изпратени в ЛИК при РЗИ - Бургас за изпитване по показател „хром". През 2021 г. в ЛИК на РЗИ - Бургас е въведена и акредитирана методика с ниски граници на откриване и количествено определяне на съдържание на хром - 2 µg/dm^3 при норма 50 µg/dm^3 .

Съгласно представените протоколи от изпитването е установено следното съдържание на хром в питейни води :

- Протокол №2883/23.122021 г. за питейна вода от ПС „Ормана"- установено съдържание на хром < 2µg/dm^3 т.е. под границата на количествено определяне на метода и под нормата-50 µg/dm^3;
- Протокол №2884/23.122021 г. за питейна вода от ПС „Кабиле" - установено съдържание на хром < 2µg/dm^3 т.е. под границата на количествено определяне на метода и под нормата-50 µg/dm^3;
- Протокол №2885/23.122021 г. за питейна вода от „Ямболен" АД-установено съдържание на хром 7,41 µg/dm^3 т.е. под нормата-50 µg/dm^3;
- Протокол №2886/23.12.2021 г. за питейна вода от „Карил и Таня" АД - установено съдържание на хром 4,64 µg/dm^3 т.е. под нормата-50 µg/dm^3.

Във връзка с констатациите, РЗИ – Ямбол планира да се извършва допълнителен мониторинг, като ежемесечно изпраща проби питейни води от вододайните зони ПС „Ормана" и ПС „Кабиле" в ЛИК при РЗИ - Бургас за изпитване по показател „хром" и проследяване на евентуални количествени изменения. Двукратното изпитване всяка седмица по показател „шествалентен хром" в ЛИК при РЗИ - Ямбол ще продължи.

7.2. Шум

През 2021 г. се въведе в изпълнение новата административна услуга за издаване становище по чл. 16б, ал. 2 от Закона за защита от шума в околната среда. През 2021 г. са издадени 12 становища.

През 2021 г. в РЗИ - Ямбол не са постъпили сигнали от граждани относно завишени шумови нива, генерирани от локални източници на шум.

7.3. Вибрации

През 2021 г. в РЗИ - Ямбол не са постъпили жалби и сигнали на граждани относно завишени стойности на вибрации в жилищните помещения от граждани.

7.4. Електромагнитни полета

РЗИ - Ямбол поддържа публичен регистър на обектите с обществено предназначение, както и досиета на обектите с обществено предназначение с код 046 - източници на нейонизиращи лъчения. В регистъра, поддържан от РЗИ - Ямбол са вписани 112 бази и радиорелейни станции, ретранслатори и др. Информацията за всички обекти, източници на нейонизиращи лъчения, разположени на територията на съответната инспекция се актуализира.

През 2021 г. в РЗИ - Ямбол не са постъпили жалби и сигнали на граждани относно електромагнитни полета.

8. Мониторинг на води за питейно-битови цели

8.1. Проведен контролен мониторинг от страна на РЗИ - Ямбол

През 2021 г. РЗИ - Ямбол извърши анализи на 270 броя водни проби по микробиологични и физикохимични показатели по постоянен и периодичен мониторинг. При вземане на водните проби, инспектор от отдел ДЗК на място определя съдържанието на „остатъчен хлор" по орто-толуидинов метод.

Съгласно резултатите от лабораторните анализи през 2021 г.:

- Пробите с отклонение по *микробиологични показатели* са 15,56 %, като през 2020 г. са били 21,2%, а през 2019 г. - 21.2%. Съставени са 7 АУАН на служители на „ВиК" ЕООД - помпиери. Връчени са 2 предписания на „ВиК" ЕООД. При насочените проверки за контрол не са установени неизпълнени предписани мероприятия.
- Пробите с отклонение по *физикохимични и радиологични показатели* са 5,6 %, като през 2020 г. са били 21,2%.

С установени трайни отклонения по показател „нитрати" са водите в 13 вододайни зони: група „Бакаджик", Зимница, група „Първенец-Богорово", група „Жребино-Борисово", Чарган, Скалица, Меден кладенец, Робово, Овчи Кладенец, Правдино, Ханово, Пчела и група Асеново-Симеоново -Тенево/. За сравнение през 2020 г. с трайни отклонения по показател „нитрати" са били водите в 20 вододайни зони. Този показател е с известна динамичност в годините и сезонно, количеството валежи и експлоатацията на земеделските земи в района на водосбора.

Отклонения по показатели електропроводимост, сулфати и хлориди се установиха за група „Асеново-Симеоново-Тенево", група Скалица, Ханово и Трънково. През 2020 г. отклонения по тези показатели са установени за група „Бакаджик", Видинци, Джинот и Меден кладенец. Тези показатели допълнително са включени в мониторинговата програма.

При извършеният мониторинг на качеството на питейната вода през 2021 г., са взети за радиологично изследване 15 водни проби. В 5 населени места са открити завишени стойности на обща алфа активност: с. Борисово, с. Камен връх, с. Горска поляна, с. Малък манастир и с. Скалица. Същите са без отклонение по показател „бета активност" и естествен уран. След представена информация за вододайните зони и протоколи от изследвания са получени становища от отдел „Радиационен контрол" при РЗИ-Бургас за оценка на здравния риск и необходимостта от установяване на конкретните нуклиди за тези води. Съгласно получените стоновища на този етап не е наложително ограничаването на консумацията на питейна вода, подавана в централната водопроводна мрежа на цитираните населени места. Указанията са ежегодно планово пробовземане по радиологични показатели през различни сезони при

мониторинга на Ви К ЕООД. Препоръчва се изследване само по показател „обща алфа-активност“.

За сравнение през 2020 г., са взети за радиологично изследване 14 водни проби. От тях в 7 населените места (50 %): с. Златаре, Гълъбинци, Крайново, гр. Ямбол, с. Джинот, с. Денница и с. Палаузово се установи превишение на контролното ниво за обща алфа активност, без превишения по показател бета активност и естествен уран.

8.2. Проведен мониторинг от страна на „ВиК” ЕООД - Ямбол

Дружеството има утвърдена от директора на РЗИ - Ямбол мониторингова програма за 2021 г. През 2021 г. са взети 299 проби за анализ по микробиологични показатели и 272 проби за изпитване по физикохимични и радиологични показатели.

Съгласно резултатите от лабораторните анализи през 2020 г:

- От взетите проби за изпитване по *микробиологични показатели* 96,99% са без отклонения. Отклонения (3,01%) са регистрирани в 9 населени места с население 1767 жители, което е 1,30% от населението на област Ямбол. Причината е нарушение в режима на обеззаразяване на питейната водата. Своевременно са вземани мерки за отстраняване на проблема, след което повторно са взети водни проби до съответствие.
- Пробите с отклонения по *физикохимични показатели* са 29,04%.

Трайните отклонения в качеството на водата са основно по показател нитрати (с. Зимница, група Първенец- Богорово, група Жребино-Борисово, с. Меден кладенец, с. Овчи кладенец, с. Ханово, с. Малък манастир, група Х. Димитрово-Болярско-Безмер, с. Роза, с. Скалица, с. Робово, с. Чарган, с. Ботево, с. Правдино). Има единични случаи на отклонения по показатели сулфати, хлориди и натрий в с. Ханово, с. Роза, с. Видинци. Тези отклонения по химични показатели се констатират в 15 от общо 66 зони на водоснабдяване.

- През 2021 г. са взети 28 водни проби за *радиологичен анализ*. За 5 проби се установи превишение на контролното ниво по показател обща алфа- активност. От тези населени места се взети повторни водни проби и е извършен анализ на естествените радионуклиди в ИЯИЯЕ към БАН-гр. София. Протоколите от изследванията, представени в РЗИ-Ямбол са изпратени в отдел „Радиационен контрол“ при РЗИ - Бургас за изчисление на индикативната доза и оценка на здравния риск.
- През 2021 г. на основание представени протоколи и издадено становище с изх. № 13-524-1/18.10.2021 г за оценка на здравно-радиационния риск за населението от отдел „Радиационен контрол“ при РЗИ Бургас са установени отклонения в качеството на водата за питейно-битови цели в зона на водоснабдяване Пчела по показател Естествен уран – резултати от изпитването: 0,036±0,003 mg/l и 0,0390±0,0036 mg/l (при определена максимално допустима стойност 0,03 mg/l). Издадено е предписание до Ви К ЕООД за ограничаване ползването на питейната вода от населението в зона на водоснабдяване Пчела за питейни нужди и приготвяне на храна до отстраняване на несъответствието и възстановяване качеството на вода за питейно-битови нужди.

8.3. Информиране на обществеността и заинтересованите лица за качеството на водата от извършения мониторинг на територията на област Ямбол

Информиране на обществеността и заинтересованите лица за качеството на питейната вода се осъществява чрез сайта на РЗИ - Ямбол. Два пъти месечно се публикува информация за резултатите от извършения мониторинг на качеството на питейната вода, както за взетите мерки при установяване на несъответствия.

Изготвен е годишен доклад с анализ и оценка на качеството на питейната вода и е публикуван на сайта на РЗИ - Ямбол.

8.4. Повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване

На територията на облост Ямбол няма повърхностни водоизточници от които да се доставя вода за питейно-битови цели.

9. Мониторинг на води за къпане

На територията на област Ямбол няма открити зони за къпане, утвърдени със заповеди на кметовете на общините.

10. Мониторинг на води от обществени местни водизточници

В регистъра на РЗИ - Ямбол са вписани 66 местни водоизточника. През 2021 г. са взети 113 водни проби.

За обществените местни водоизточници, чиито води показват трайни отклонения по микробиологични и химични показатели се следи за подържането на табелите с надпис „Водата е негодна за пиене".

11. Мониторинг на минерални води

В регистъра на РЗИ - Ямбол са вписани 3 минерални водоизточника за пиене и водоналиване.Пробите се вземат от мястото на ползване (обществени чешми) и се изследват по микробиологични показатели и с периодичност, съгласно изискванията на Наредба № 14 за курортните ресурси, курортните местности и курортите. В регистъра се вписаха и минералните водоизточници, за които има издаден сертификат на МЗ - Сертификат №65/ 03.06.2021 г. за сондаж №Я-32 А и Сертификат №66/ 07.12.2015 г. за сондаж №Я-33.

През 2021 г. се извършиха 100 анализа на минерални води.

12. Контрол и мониторинг на води от плувни басейни

На контрол през 2021 г. са подлежали 10 плувни басейни, от които 8 открити и 2 закрити. Извършени са 14 проверки на плувните басейни. Взети са 13 проби, на които са извършени 91 анализа по химични показатели и 65 анализа по микробиологични показатели.

13. Програма за мониторинг на шума в урбанизираните територии

Съгласно указанията за планиране на Министерството на здравеопазването, мониторинговата програма на РЗИ - Ямбол е съобразена с изискванията на *Наредба № 54 за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда (обн., ДВ, бр. 3 от 2011 г.)*.

През 2021 г. година продължи мониторинга на имисионния шум в определените територии и зони на населените места, съгласно програма утвърдена от министъра на Министерство на здравеопазването.

През 2021 г. измерванията и изчисленията на имисионния шум се извършиха в общо 16 мониторингови пунктове. Във връзка с предприетите действията на Община Ямбол по облагородяване на м. Ормана като зона за отдих, към контролните пунктове е добавен още един пункт - Местност Ормана - тиха зона извън агломерацията. За парк Боровец е извършена корекция - включен е **зони за обществен и индивидуален отдих**, т. к. той се намира в границите на урбанизираната територия.

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА КОНТРОЛНИТЕ ПУНКТОВЕ / ОБЩ БРОЙ – 16 **НА ТЕРИТОРИЯТА НА ГР. ЯМБОЛ**		
	Адрес на пунктове по територии и зони	**Метод на определяне на еквивалентни нива през 2021 г.**
	Жилищни зони	55 dB/ A
Пункт №1	Ул. „Радецки”,№16 /Читалище „ Зора”/	Измервателен метод
Пункт №2	Кв. „ Аврен”,ул. „ Аврен”,№12	Изчислителен метод
Пункт №3	Кв. „ Бенковски”,бл.№ 15	Измервателен метод
	Централни градски части	60 dB/ A
Пункт №4	Ул. „ Страхил”, № 46	Изчислителен метод
Пункт №5	Ул. „ Срем”, № 2 /в близост до аптека „Бакалова”/	Измервателен метод
Пункт №6	Ул. „ Роман Хайнацки”, № 1 / до МГ „ Атанас Радев”	Измервателен метод
	Интензивен автомобилен трафик	60 dB/ A
Пункт №7	Ул. „ Димитър Благоев”, № 9 / Зъболекарска поликлиника /	Измервателен метод
Пункт №8	Бул. „Граф Игнатиев” – бензиностанция OMV	Изчислителен метод
Пункт №9	Булевард „ Крайречен” /Биков мост/	Измервателен метод
Пункт №10	Ул. „Преслав” - ОДМВР	Измервателен метод
	Производствено-складови територии и зони	70 dB/ A
Пункт №11	Фирма „Сакарела”-ООД	Измервателен метод
Пункт №12	Фирми за търговия на едро и съхранение-Ямбол,ул. „Индустриална” „№1	Измервателен метод
	Зони за обществен и индивидуален отдих	45 dB/ A
Пункт №13	Градски парк	Измервателен метод
Пункт №15	Парк „ Боровец	Измервателен метод
	Зони за лечебни заведения и санаториуми	45 dB/ A
Пункт №14	Болница „Св.Йоан Рилски”,ул. „Българка” №2	Измервателен метод
	Тихи зони извън агломерациите	40 dB/ A

Пункт №16	Местност Ормана	Измервателен метод

В 13 контролни пункта еквивалентните нива на шум са определени по метода на измерването. За целта е използван интегриращ шумомер, тип 2238А- ид. № 2414735 и СК № 057- ИАВ/ 11. 03. 2021 г.; звуков калибратор, тип 4231, производител B&B - Дания- ид. № 2517975 и СК № 018- ИАВ/ 06. 02. 2019 г.

В останалите 3 контролни пункта (пункт №2, №4, №8) еквивалентните нива на шум са определени по изчислителен метод.

От анализа на данните се направиха следните изводи:

- Запазва се тенденцията, в пунктовете, разположени в близост до улици с интензивен автомобилен трафик, шумът да е над граничните стойности.
- Относителният дял на пунктовете с шумови нива над граничните стойности се повишава през 2018, 2019 и 2020 г. (нараства с 1 пункт на година).
- През 2021 г. както и в предходните години няма пункт, в който средното еквивалентно ниво на шум да попада в диапазоните 73 – 77 dB(A), 78-82 dB(A) и над 82 dB(A).

Основни причини за завишени шумови нива в гр. Ямбол са засиления трафик на автомобили, както и ремонтите и строителните работи, които се извършват в различните части на града и налагат търсене на алтернативни маршрути.

На Община Ямбол бяха препоръчани следните коригиращи действия и мерки за намаляване на шумовото натоварване.

При ново строителство и при промяна на устройствените планове още във фаза проектиране да се предвиждат мерки за ефективна шумозащита чрез акустично планиране на урбанизираните територии, а именно:

- правилно териториално устройство;
- планиране на трафика;
- намаляване на шума чрез мерки за шумова изолация и борба с шума при източника;
- изготвяне на акустични проекти за сгради, подлежащи на усилена шумова защита чрез изграждане на шумозащитни съоръжения, регулиране на интензивността и структурата на автомобилните потоци, изграждане на обходни пътни участъци и др.

До момента в РЗИ - Ямбол не е постъпила информация за мерките които се планират, във връзка с препоръките от доклада за 2021 г.

Съгласно указанията на МЗ доклада се предостави на Министерство на здравеопазването, Националния център по обществено здраве и анализи и на кмета на община Ямбол за информация и подпомагане при вземане на решения, съгласно правомощията при проектиране и подобряване на градската среда. Към доклада се приложиха 4 бр. попълнени таблици.

14. Мониторингът на електромагнитни полета (ЕМП) и изготвяне на годишен доклад

В регистъра на обектите с обществено предназначение на РЗИ – Ямбол са регистрирани 112 базови станции на мобилни оператори.

През месец октомври 2021 г. експерти от Дирекция „Лабораторни изследвания“ на РЗИ – Бургас извършиха планирано измерване на моментната и средната стойност на интензитета на електрическото поле, както и плътността на мощност S (μW/cm²) на електромагнитното поле, генерирани от обекти, източници на нейонизиращи лъчения. Пунктовете за измерване бяха определени от РЗИ - Ямбол.

Мониторингът на електромагнитни полета през 2021 г. включва:

- Измервания на всички обекти, източници на нейонизиращи лъчения, които са разположени в близост (напр. върху сгради, разположени в съседство) до детски, учебни и лечебни заведения, които попадат или са разположени по границите на хигиенно-защитната зона: Мониторирани са три детски градини, осем учебни заведения и един ЦСОП, разположени на територията на община Ямбол, община Тунджа и община Елхово се намират в близост до сгради, върху които са монтирани източници на нейонизиращи лъчения.
- Измервания в околната среда на 10 % от всички обекти източници на нейонизиращи лъчения, разположени на територия с голяма концентрация на население и жилищни сгради: Извършени са 10 измервания в жилищни комплекси: в гр. Ямбол - 8 измервания и гр. Стралджа - 2 измерване.

Измерванията показаха съответствие на нивата на електромагнитните полета с действащите норми и изисквания, съгласно Наредба № 9 от 1991 г. на МЗ и МОСВ за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно-защитни зони около излъчващи обекти (обн., ДВ, бр. 35 от 1991 г.).

Изготвен е годишен доклад с анализ на резултатите от мониторинга и контрола на нейонизиращите лъчения, като фактор на жизнената среда и на обектите, източници на нейонизиращи лъчения. Анализа и направените изводи от извършения мониторинг са следните:

- Данните от измерванията на нивата на ЕМП в сградите и прилежащите терени Три детски градини, осем учебни заведения и един ЦСОП, обхванати с мониторинг през 2021 г. показват, че няма превишение на пределно допустимото ниво на плътността на мощност от 10 $\mu W/cm^2$.
- Измерените нива на електромагнитните полета от източници на нейонизиращи лъчения, разположени на територията на гр. Ямбол около детски, учебни заведения и жилищни сгради съответстват на действащите норми и изисквания на ***Наредба № 9 от 14.03.1991г. на МЗ за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно – защитни зони около излъчващи обекти (обн., ДВ, бр. 35 от 1991г.)***
- При експлоатацията на базовите станции, обхванати от мониторинга през 2021 г. не съществува здравен риск за населението.

15. Изготвяне на доклад за влиянието на атмосферния въздух върху здравето на населението в област Ямбол

На територията на област Ямбол няма стационарна автоматична станция за контрол на качеството на атмосферния въздух. По данни на РИОСВ гр. Стара Загора, през 2021 г. не са извършвани измервания на атмосферния въздух в населени места от територията на област Ямбол. Предоставената информация от РИОСВ гр. Стара Загора е за извършени последни измервания през 2017 година в центъра на гр. Ямбол, пред сградата на Общинска администрация. През 2017 година са контролирани показателите – фини прахови частици ($ФПЧ_{10}$), серен диоксид, въглероден оксид, азотен оксид, азотен диоксид и озон, като през периода са регистрирани превишения на среднодеионощната норма по показател $ФПЧ_{10}$.

През 2021 г., най-голям продължава да бъде относителният дял на острите инфекции на горните дихателни пътища. Потенциалният риск за населението, експонирано на прахови аерозоли, варира в продължение на целия човешки живот, като рискът е относително по-нисък през младата възраст и се повишава с напредването на възрастта, поради действието на вече появили се хронични заболявания в зрялата възраст.

Степента и периодичността на експозиция на $ФПЧ_{10}$ не може да се счита, че представлява висок риск за здравето на експонираното население като цяло или на отделни рискови групи от него. В област Ямбол няма райони с повишен здравен риск, одобрени с Решение на Министерски съвет за включване в „Списък на районите с повишен здравен риск“.

Въз основа на събраните данни е направен следния извод: върху качеството на атмосферния въздух оказват влияние следните фактори: климатични условия; локални и централни горивни съоръжения на твърдо гориво; състоянието и вида на пътната настилка; плътността на автомобилния поток; строителни и ремонтни дейности; продължителна работа на двигатели на моторни превозни средства на ниски обороти на кръстовищата и отделянето на замърсители от автомобилните горива в приземния слой на въздуха. Препоръките към общинските власти са свързани с подобряване на системата на сметосъбиране и сметоизвозване, както и недопускане на изгаряне на отпадъци в контейнерите; забрана за палене и изгаряне на отпадъци с цел почистване на стопански дворове и земеделски земи; ограничаване на емисиите на прахови частици, серен диоксид и азотни оксиди от битовото отопление чрез използване на екологично гориво за отопление; залесяване на общинските терени, възстановяване и поддържане на озеленителните пояси; редовно измиване на улиците и поддържане на пътната настилка в добро състояние. Препоръките целят намаляване на имисионните нива на атмосферните замърсители и ограничаване на вредното въздействие върху здравето на населението.

16. Национални програми по опазване здравето на населението

16.1. Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести

Управлението и координирането на програмата се осъществява от Областен програмен съвет за област Ямбол.

Реализирани дейности, насочени към намаляване на факторите на риска, водещи до хронични незаразни болести (ХБН).

Предвид усложнената епидемична обстановка в страната, свързана с разпространението на COVID – 19 и необходимостта всички ние да пазим здравето на хората, тази година дейностите са ограничени и се реализираха основно чрез интернет пространството.

Повишаване нивото на информираност, обучение и включване на населението в дейности по програмата:

- Разпространение на информационни материали – общо по всички фактори на риска 160 бр. /тютюнопушене - 40 бр., консумация на алкохол - 30 бр., ниска физическа активност-40 бр., нездравословно хранене - 50 бр./;

- Организиране на обучения по факторите: тютюнопушене, употреба на алкохол, здравословно хранене, физическа активност.

Общо по всички фактори е извършено следното: отбелязани Световни дни- 5, тв предавания - 1, представени видеоклипове - 2, представени аудиоклипове - 2, публикации в пресата - 4, интернет публикации - 6, проведени дискусии- 1 /с 15 участници/, видеопокази - 1 / с 20 участници/, осъществени ККОТ консултации – 1.

Тютютюнопушене - общо по този фактор на риска са: отбелязани Световни дни - 2, представени видеоклипове - 1, представени аудиоклипове - 1, публикации в пресата - 2, интернет публикации - 2, видеопокази - 1 /с 40 участници/, осъществени ККОТ консултации -1, разпространени ЗОМ - 40 бр.

Отбелязване на Световен ден без цигарен дим – 31 май и Международен ден без тютюнопушене - 21 ноември.

Представяне на клип „Всяка цигара ти вреди“ и филми по темата /„Отказване от тютюнопушене“, „Денят на Яна“, „Невидимият“, „Пушенето забранено“/ пред ученици от училищата в гр. Ямбол , Елхово и Стралджа на възраст от 12 до 14 г.

- Разпространени са информационни материали и филми в училища в гр. Ямбол, Болярово, гр. Стралджа и гр. Болярово- стикери „Кога, ако не сега“, стикери „Животът обича непушачите“, листовки „ Вредата от употребата на наргиле и цигари“, „10 съвета за отказване от цигарите“, листовки „Как да откажем цигарите“, плакати.

Отбелязване на 31 май - Световен ден без тютюнев дим и 19 ноември - Международен ден без тютюнопушене. Реализирани дейности:

- 31 май – „ Реши и се откажи" - това е мотото на Световния ден без тютюнев дим за 2021 г.. Фокуса на посланията през 2021 година са насочени към ограничаване на отрицателното въздействие на тютюна върху здравето на младите хора.
- 19 ноември - Мотото на националната кампания е – «Да спечелим заедно: един ден без никотин!»

На този ден се призова всеки пушач да се опита да постави началото на отказване от тютюнопушенето в името на собственото си здраве, както и здравето на близки и приятели, които присъстват в обкръжението му като пасивни пушачи.

- Информационна кампания - предоставяне на информационни материали за вредата от тютюнопушенето и ползата от спиране на цигарите. Раздадени са информационни материали за вредата от тютюнопушенето и се разясняваха на хората вредите, които нанася тютюневият дим върху активните и пасивни пушачи.
- Семинар с медицински специалисти от област Ямбол, представяне на презентации за тютюнопушенето, изпратени от НЦОЗА.
- Разпространение на информационни материали.
- Организиране на учителски колективи от училищата в гр.Ямбол и експерти от РЗИ за участие в уебинар с мото „Можещи-разкрий силата си“- представяне на образователна програма за ограничаване на тютюнопушенето сред младите - асоциация „Родители“ и фондация „Заедно в час“.
- За демонстрация на вредата от тютюнопушене се осигури интерактивна пушеща кукла Сю.

Алкохол - общо по този фактор на риска са проведени: кампании - 1, отбелязани Световни дни - 1, интернет публикации - 1, разпространени ЗОМ - 30 бр.

Реализирани дейности с ученици до 18 г.:

Превенция на рисковото сексуално поведение при подрастващите – последици при употреба на алкохол. Разпространение на информационни материали.

Реализирани дейности с лица над 29 г.:

- Семинар с медицински специалисти от област Ямбол, представяне на презентация за алкохол, изпратени от НЦОЗА.
- Разпространение на информационни материали и ЗОМ за вредата от злоупотребата алкохол и ползи от ограничаването на консумацията му.

Нездравословно хранене - общо по този фактор на риска са проведени: отбелязани Световни дни - 2, публикации в пресата - 2, интернет публикации - 4, семинари - 1 /с 10 участници/, осъществени индивидуални консултации - 9, разпространени ЗОМ - 50 бр.

Ниска физическа активност - общо по този фактор на риска са проведени: отбелязани Световни дни -1, публикации в пресата -1, интернет публикации -1, разпространени ЗОМ - 40 бр.

- Отбелязан е Европейски ден за борба със затлъстяването- разпространени са информационни материали «Препоръки за здравословно хранене за ученици от 7-19 г.» и пирамиди на храненето.
- В детските заведения са оформени информационни табла и кътове с предоставени материали на тема здравословно хранене и хранителни заболявания.
- проведени са празници на здравословното хранене и физическата активност в ДГ - гр. Ямбол.
- Информационна кампания под мото «Мониторинг на твоето здраве» за възприемане на здравословен начин на живот. Целта е да се насочи вниманието на населението към проблемите на свръхтеглото и затлъстяването за ролята на здравословното хранене и физическата активност.
- Разпространение на информационни материали за правилното и здравословно хранене.
- Проведени са обучения на директори, домакини в община Ямбол, на които се обсъди състоянието на храненето на децата и учениците и се набелязаха мерки, които да се приемат по корекция на менютата, продуктовия набор, технологията на приготвяне на храната и осигуряване на диетично хранене на нуждаещите се.

Отбелязан е Световният ден за борба с рака на 04.02.2021 г. Изготвен е информационен материал с препоръки за здравословен начин на живот, който е предоставен на медиите и е на разположение в сайта на РЗИ. Раздадени са информационни материали - книжки с информация за рак на маточната шийка, книжки с информация за рак на дебелото черво, рак на гърдата.

Кампания Световен ден на сърцето 29 септември 2021 г.

- Изработен е информационен материал с полезни съвети за предпазване от сърдечно-съдовите заболявания – в сайт на РЗИ и медии.
- Организирани са безплатни прегледи на граждани в кардиологичен медицински център и СБАЛК Ямбол.
- Чрез Фейсбук послания за здравословен начин на живот.

Кампания 20 октомври - Световен ден за борба с остеопорозата се отбелязва с онлайн послание: Не оставяйте остеопорозата да засегне вас,семейството или приятелите ви. Остеопорозата не се наблюдава само при жени. Ръководство за мъже: «Превенция на остеопорозата» е създадено с цел повишаване на осведомността за специфичните рискови фактори, профилактика, ранна диагностика, стоящи в основата на предотвратяване на остеопорозата и последствията от нея.

Изграждане на капацитет и умения за консултиране и подкрепа у медицински и немедицински специалисти:

Проведено е обучение на медицинските специалисти от ДГ и училища в гр. Ямбол във връзка с планираните дейности по Програмата и представяне на презентации по факторите на риска-здравословно хранене, двигателна активност, тютюнопушене, алкохолизъм.

Проведени са обучения на директори, домакини и медицински специалисти на училища и детски градини в община Ямбол, на които се обсъди състоянието на храненето на децата и учениците и се набелязаха мерки, които да се приемат по корекция на менютата, продуктовия набор, технологията на приготвяне на храната и осигуряване на диетично хранене на нуждаещите се.

Включване на структури от здравната система, обществени структури и общности в дейности по програмата:

През 2021 г. се работи съвместно с община Ямбол и създадените към нея Местна комисия за борба с противообществените прояви за малолетни и непълнолетни, Превантивно-информационен център и Областен съвет за наркотични вещества по всички фактори на риска.

Предоставените средства са използвани за:

- Работа със средствата за масова информация: провеждане на медийна политика по програмата - публикации в преса, интернет, радио, ТВ предавания; провеждане на масови мероприятия;

- Извършване на обучителни мероприятия – представяне на презентации, дискусии сред различни възрастови групи от населението, предоставяне на награди. Използван е апарат OMRON BF511 за измерване на телесен състав и апарат за измерване на въглероден окис piCo+.

16.2. Национална програма за профилактика на оралните заболявания при деца от 0 до 18 годишна възраст в Република България 2015 – 2021 г.;

Разпространени са 2 вида плакати, 2 вида брошури – за силанти и орална хигиена и рекламни материали.

16.3. Националния план за действие за намаляване на риска от облъчване от радон 2019 – 2022 г. на територията на Област Ямбол

В изпълнение на Национален план за действие за намаляване на риска от облъчване от радон стартира проучване на обемна активност на радон в жилища на територията на област Ямбол 2021 г-2022 г. На РЗИ - Ямбол бяха предоставени 1051 детектора за измерване на радон. През декември 2021 г. се организира предаването на детектори на Община Болярово. Проведе се и беседа на която присъстваха кметовете на всички населени места в община Болярово.

16.4. Национална програма за превенция на ХИВ и сексуално предавани инфекции /СПИ/

Национална програма за превенция на ХИВ/СПИН

Ежегодно Националната АНТИСПИН кампания се провежда в 4 етапа.Започва на 1 декември - Световен ден за борба срещу СПИН, 2-ри етап е по повод 14 февруари, а 3-та неделя на месец май – в Деня на съпричастност със засегнатите от ХИВ/СПИН стартира 3-ят етап. 4-ят финален етап е лятната АНТИСПИН кампания. Заради пандемията от COVID-19 и въведените у нас противоепидемични мерки тази година инициативите, част от кампаниите, се проведоха онлайн.

Провеждане на тематични кампании за повишаване на сексуалната култура и информираността по въпросите за използването на контрацептивни средства и безрисково сексуално поведение сред подрастващите и младите хора във връзка с отбелязването на тематичните дни, свързани със СПИН - 14 февруари - Ден на влюбените, 20 май- Международен ден за съпричастност със засегнатите от ХИВ.

- Анонсиране на кампаниите в интернет страницата на РЗИ и медиите.
- В гр. Ямбол се проведоха училищни кампании, включващи раздаване на информационни материали и презервативи. Партньори: доброволци от БМЧК и мед. специалисти в училищата.
- Услуги по доброволно и анонимно консултиране и безплатно изследване за ХИВ и СПИ чрез бърз тест за граждани от 10.02. до 14.02.2021 г. - Дни на отворените врати в лабораторията на РЗИ Ямбол с адрес: гр. Ямбол, ул. «Д.Благоев» № 71, РЗИ – микробиологична лаборатория; приемно време от 10,00 до 15,00 часа.
- Раздаване на здравно – информационни материали и презервативи: гр. Ямбол - на граждани; МБАЛ - кожно отделение, АГ отделение, ДКЦ; училища и др. Партньори: мед. специалисти в училищата, управители на заведения, ОПЛ.
- Популяризиране на анонимното и безплатно консултиране и изследване за ХИВ/СПИН в лабораторията на РЗИ.

АНТИСПИН кампания по случай 1 декември, Световен ден за борба със СПИН -можем да се предпазим, животът е безценен. Мото на кампанията: „Глобална солидарност, гъвкави услуги“. Раздаване на здравно – информационни материали и презервативи във връзка с

провеждане на училищни информационни кампаниизa начини на разпространение и предпазване от заразяване с ХИВ/СПИН. Проведоха се Дни на отворените врати за безплатно изследване на ХИВ чрез бърз тест за граждани в лабораторията на РЗИ.
Кампания на РЗИ във връзка с отбелязването на за Световния ден за борба с туберкулозата -24 март.

- Раздадени са здравно-образователни материали - плакати за 24 март.
- Осигурен е апарат за откриване на ХОББ - спирометър COPD 6.

АНТИСПИН кампания във връзка с 20 май- Международен ден за съпричастност със жертвите на ХИВ/СПИН.

16.5. Националната програма за подобряване на майчиното и детското здравеопазване

Дейност: Провеждане на масов универсален неонатален слухов скрининг в родилните и неонатологични клиники/отделения.

Дейността се извършва в МБАЛ „Св. Пантелеймон“ АД гр. Ямбол, във връзка със сключен договор № РД-22-297 от 29.11.2021г. с Министерство на здравеопазването за извършване на дейности за изпълнение на Националната програма за подобряване на майчиното и детското здравеопазване. За целта е издадена заповед № 349/ 29.12.2021 г. на изп. директор на МБАЛ, в която се регламентират:

- реда за извършване на изследването на слуха на всички новородени деца;
- мястото за извършване на изследването;
- отговорник за организацията и отчетността на проведените изследвания;
- начин на отчитане на дейността;

Осигурено е изолирано помещение- самостоятелен бокс, на 3 етаж в отделението по „Неонатология“. Въведени са образци на документи „Информирано съгласие за провеждане на слухов скрининг на новородено дете“ финансова отчетна форма за проведен неонатален слухов скрининг,отчетна форма за проведен неонатален слухов скрининг.

Определен е отговорник по организацията и отчетността - старшата акушерка на отделението по неонатология със Заповед № 150/29.12.2021 г. на изп. директор на МБАЛ „Свети Пантелеймон-Ямбол“ АД. Използва се апарат за отоакустични емисии, собственост на МБАЛ “Св.Пантелеймон АД, закупен за целта през 2021 година. Изследването се извършва от лекар с придобита специалност „Педиатрия“ и допълнителна квалификация по „Неонатология“. Спазва се редът за извършване на скрининга:

- извършва се при всички новородени деца – извършването на изследването става в присъствието на майката, като тя подписва Информирано съгласие;

- резултатите от изследването са отразени в ИЗ на детето, документите за регистриране по процедури по клинични пътеки и епикризата, отразяваща престоя на детето в отделението и се посочва датата на изследването.

Отчитането на дейността се извършва съгласно сроковете на договора, съгласно приложените таблици. На всяко 15 число ръководителят на ЛЗ представя в МЗ и РЗИ попълнена отчетна форма на децата, на които е направено изследването.В лечебното заведение се съхранява документацията, в която са отразени резултатите от изследванията и подписаните информирани съгласия-общо 194 бр. за 2021 г.

Дейност: Осигуряване на комплексно обслужване на бременни жени и деца в Здравно-консултативен център за майчино и детско здраве.

Във връзка с отчитане на дейностите по Националната програма за подобряване на майчино и детско здраве 2021-2030 г. и съгласно изискването, посочено в указанието към Образец 1, Приложение 1 от Договора между МЗ и МБАЛ „Свети Пантелеймон-Ямбол“ АД, в РЗИ гр. Ямбол постъпи писмо от горепосоченото лечебно заведение с Изх.№2497/08.12.2021г., с което ни уведомяват, че Здравно-консултативния център за майчино и детско здраве е закрит на 31.12.2021 г.

В края на месец декември е издадена заповед №391/29.12.2021г. за създаване на здравно-консултативен център и заповед №390/29.12.2021г. с указания до отделенията на болницата за оказване на съдействие на Здравно-консултативния център.

От януари в лечебното заведение ще се назначи психолог, социален работник и координатор в Здравно-консултативния център за майчино и детско здраве по програмата.

За периода 01.01.2021г. - 31.12.2021 г. от 228 броя новородени е проведен скрининг на 194. Причината за разликата в данните е, че деца, родени в края на предния месец са изследвани на следващия.

Спазва се редът за извършване на скрининга:

-извършва се при всички новородени деца - доносени и недоносени след достигане на възраст деня преди или в деня на изписване на детето от родилно/неонатологично отделение;

-извършването на изследването става в присъствието на майката, която подписва Информирано съгласие;

-резултатите от изследването са отразени в ИЗ на детето, документите за регистриране по процедури по клинични пътеки и епикризата и се посочва датата на изследването;

Не са установени отклонения от нормата.

17. Дейност на отдел ДЗК при РЗИ – Ямбол във връзка с пандемията от COVID-19

Цялостната дейност на отдел ДЗК през изминалата 2021 г. беше изместена и фокусирана върху справянето с епидемията от COVID-19. Всички инспектори взеха активно участие в дейността. В зависимост от епидемичната обстановка в страната и действащите към съответния момент противоепидемични мерки, служителите от отдела извършиха следните дейности:

17.1. Текущи и насочени проверки за спазване на противоепидемичните мерки, разпоредени със Заповеди на министъра на здравеопазването. Проверките бяха извършвани самостоятелно от инспекторите на отдела, както и съвместно със служители на Общинска полиция, ОД на МВР – гр. Ямбол, ОДБХ – гр. Ямбол, в различни часови интервали, включително и във вечерните и нощните часове, в почивни и празнични дни;

17.2. Осъществяване на непрекъснат 24/7 граничен здравен контрол на ГКПП Лесово – Хамзабейли;

17.3. Отчети за извършения от РЗИ – гр. Ямбол противоепидемичен контрол се изпращаха ежеседмично и ежемесечно на Министерство на здравеопазването;

17.4. През 2021 г., при регистриране на висок ръст на потвърдени случаи на COVID-19 в област Ямбол, служители от отдел на ДЗК активно се включиха в провеждането на епидемиологични проучвания на потвърдени случаи на COVID-19 и определяне на контактните им лица.

Извършените проверки, с участие на служителите от отдел ДЗК за периода от 01.01.2021 г. до 31.12.2021 г. са както следва:

Проверки	**Брой про-верки**	**Конста-тирани наруше ния**	**Съставени АУАН**	**Издадени наказателни постановления**	**Издадени предписания**
1. Планови					
заведения обществено хранене	417	20	3	1	17
търговски обекти	1307	6	4		2
обекти с обществено предназначение	735	14	8	1	6
нощни заведения	30				25
общо 1:	2489	40	15	2	
2. Извънпланови					
заведения обществено хранене	36	11	6		5
търговски обекти	16	7	5	1	2
обекти с обществено предназначение	20	8	2	1	6
нощни заведения	4				
общо 2:	76	26	13	2	13
ОБЩО 1 И 2	2565	66	28	4	38
3. Извънпланови други					
други обекти, различни от горепосочените, в това число по жалби и сигнали	217	4			4

При проверките се контролира за спазване на дезинфекционните режими чрез предоставяне на информация за алгоритъма, който трябва да се извършва в обектите, контрол на дезинфекционните средства и препарати, които могат да се използват в обществени обекти; контролира се за спазването на изискването за носене на защитни маски за лице, както и за недопускане на масово струпване на хора в обектите.

II. Лабораторно-аналитична дейност

Отдел „Лабораторни изследвания" работи в две направления: държавен здравен контрол и услуги на граждани и юридически лица. В отдел „Лабораторни изследвания", дирекция „Обществено здраве" при РЗИ - гр. Ямбол е акредитиран „Лабораторно изпитвателен комплекс" ЛИК, съгласно изискванията на БДС EN ISO/IEC 17025:2018.

Инормация за дейността на отдел ЛИ през 2021 г:

1. Извършени изпитвания по Държавен здравен контрол: 588 проби 5842 анализа

Води:

- Постоянен мониторинг - 209 проби с 1709 анализа за химично изпитване; 209 проби с 630 анализа за микробиологично изпитване
- Периодичен мониторинг - 61 проби с 1277 анализа за химично изпитване; 61 проби с 244 анализа за микробиологично
- Местни водоизточници - 113 проби с 861 анализа за химично изпитване, 113 проби с 336 анализа за микробиологично изпитване
- Местни минерални водоизточници - 7 проби с 37 анализа за химично изпитване; 7 проби с 63 анализа за микробиологично изпитване
- Ведомствени води – 12 проби с 126 анализа за химично изпитване; 10 проби с 27 анализа за микробиологично изпитване
- Насочен контрол шест валентен хром - 106 проби със 106 анализа
- Плувни басейни - 13 проби със 91 анализа за химично изпитване; 13 проби с 65 анализа за микробиологично изпитване
- Бутилирани натурални, минерални, изворни, трапезни води - 1 проби със 6 анализа за химично изпитване; 9 проби с 63 анализа за микробиологично изпитване
- Козметични продукти - 2 проби с 2 анализа за физикохимично изпитване , 31 проби със 91 анализа за микробиологично изпитване
- Мониторниг на уличен шум -16 пункта 96 измервания
- Проби отпечатъци взети от обществени перални-9 проби 12 анализа за микробиологично изпитване

2. Извършени изпитвания по заявки на физически и юридически лица: 1093 проби 6702 анализа

Отдел ЛИ при РЗИ-Ямбол участва и спечели обществена поръчка по обособена позиция №2 на ВиК ЕООД гр. Ямбол за изпитване на водни проби по показатели за постоянен контрол, съгласно Наредба № 9 от 16.03.2001 г. за качеството на водата предназначена за питейно-битови цели.

На основание Заповед РД-01-89/09.06.2020 и Заповед РД-01-685/07.12.2021г. на Директор РЗИ-Ямбол се разпореди изследване на водни проби по показател шествалентен хром от кран на потребител в два пункта захранвани от ПС „Кабиле" и ПС „Ормана". Приети са 106 проби и са извършени 106 анализа за шествалентен хром.

3. Изменения на външни и вътрешни документи, свързани с лабораторията на ЛИК:

За периода 01.01.2021 г. до 31.12.2021 г. са направени две предложения за подобряване на СУ на ЛИК.

Предложение за подобряване №1/10.05.2021, във връзка с Доклад от предварително проучване на ИА БСА от 25.04.2021г. Направеното предложение е довело до изменение на ОПК,

НК, създаване на нови процедури ОПК 705.1 Технически записи, ОПК 804.1 Управление на записи, ОПК 807.1 Коригиращи действия. Променено е името на ФК 401.1 Декларация за безпристрастност, като е отпаднало използването на термина „неподкупност“. Актуализирана е идентификацията на 34 формуляра по качество, издадена е нова версия на всеки ФК. Изменена е ОПК 702.2 Процедура за акредитация на гъвкав обхват. Разделена е ОПК 710.1 Управление на несъответстващи дейности. Коригиращи действия в съответствие с т.7.10 и т.8.7 от стандарта и създаване на ОПК 710.1 Управление на несъответстващи дейности и ОПК 807.1 Коригиращи действия. Изменение на ОПК 711.1 Управление на данни и управление на информацията.
По т. 5.3 промяна на името на СпК 504.1 -нов запис Обхват на лабораторните дейности.
По т. 6.2 Персонал промяна в идентификация и наименование на ФК.
По т. 7.1 е отпаднала РПК 708.6 Докладване на обявяване на съответствие. Правило за вземане на решение, тъй като ЛИК е декларирал, че не обявява съответствие.
Съотнасяне на План по качество към т. 8.2 от стандарта. Нов запис ФК 806.1 План по качество.
По т.8.2 допълване на записи в Наръчник по качество
По т. 8.3 Смяна на идентификация на ФК несъответстващи на правилата посочени в ОПК 803.1
Актуализиране на ОПК, ФК, НК, РИ, СпК във връзка с направените промени.
Направените промени са отбелязани в документираната система от ОК, а неактуалните документи от СУ са иззети и архивирани от ОНО.

Предложение № 2/14.12.2021 г. по препоръки на инж. Стефан Янев контролиращ оценител от ИА БСА и на основание получен Доклад от оценка на място за преакредитация с разширение обхват на акредитация на ЛИК при РЗИ-Ямбол изготвен от Валерия Иванова водещ оценител ИА БСА са предложени следните допълнения в документи от СУ на ЛИК:

В протокол от изпитване на ЛИК/ФК 708.2/ и в първичен протокол /ФК 708.1/ в колона „Условия на изпитване“ да се вписват реално измерени стойности на температура и влажност на въздуха заедно с неопределеност посочена в СК за съответната точка на калибриране. Записите за това да се водят от служителите извършващи изпитването, а преноса на данни от първичния протокол в протокола от изпитване да се извършва от отговорния за това служител в Приемен сектор.

Направеното предложение за подобряване № 2 ще доведат до съответствие с изискването на т. 7.4.3 и т.7.4.4 от БДС EN ISO/IEC 17025:2018 и влиза сила от м. януари 2022г.

С Декларация с изх. № 04-181/06.12.2021 г. за промяна в заявения обхват за акредитация (прецизиране на текст и доброволен отказ от заявени продукти, характеристики за изпитване и методи за изпитване) е заявен доброволен отказ от продукт Лед /2/ и подземни води. Извършено е прецизиране на заявен за преакредитация обхват.

Получено е писмо с Вх. № 04-184/09.12.2021 от водещ оценител Валерия Иванова за прецизирана секция Е към доклад от оценка на място за преакредитация и е получен прецизиран обхват на акредитация за съгласуване. В новият обхват за група 4 Води минерални при водоизточника отпада изпитването на характеристика коли форми и е. коли по БДС EN ISO 9308-1, хлориди по БДС 3414 и окисляемост по БДС 3413.

С писмо с Изх. № 04-184-1/09.12.2021 г. са изпратени по електронна поща сканирани документи /BAS QA 2.1.6 и BAS QA 2.1.8/ и е съгласуван обхват на акредитация на ЛИК при РЗИ-гр. Ямбол по открита процедура с рег.№ 147/248 ЛИ/ПА/РО/16.03.2021г във връзка с

прецизирана Секция Е към доклад от оценка на място за преакредитация, след преглед, оценка и съгласуване със забележки от техническите оценители.

4. Изпълнение на целите:

Ръководител ЛИК, ОК/ОМО/ОНО и персонала на лабораторията извършиха всички необходими промени в СУ за постигане на целите по качество, съгласно изискванията на БДС EN ISO/IEC 17025:2018 г. в определените за това срокове. Р-л ЛИК изготви отчет на ЛИК за 2021 г. По време на прегледа на ръководството се извърши преразглеждане и утвърждаване на План по качество за 2022 г.

Изпълнение на допълнително възложени отговорности по карантиниране и провеждане на епидемиологични проучвания на контактни и болни с COVID-19. Извършени проверки за спазване на карантина**.**

1. Адекватност на политиките и процедурите:

Направените изменения в СУ на ЛИК водят до оптимизиране на разходите.

2. Резултати от последните вътрешни одити:

Проведен е съгласно «Програма за вътрешни одити за 2021 г.». Не са констатирани несъответствия. Последният вътрешен одит е извършен от квалифициран екип от външни одитори преминали обучение по новата версия на стандарта. Записите от него се съхраняват при р-л ЛИК. Разгледан е Доклад от вътрешен одит от 16.07.2021 г. Оценката на риска от одиторския екип констатира, че лабораторията е осигурила основните изисквания по организацията и управлението на акредитирана лаборатория по БДС EN ISO/IEC 17025:2018г.

5. Коригиращи действия:

За периода на 2021 г. има констатирани 4 бр. несъответствия /3 значителни и едно незначително/ констатирани по време на оценка на място за преакредитация с разширение обхват на акредитация проведена от 15.09.2021-17.09.2021 г. Предприети са ефикасни коригиращи действия, извърши се оценка на риска. Несъответствията бяха успешно закрити от екипа от оценители.

6. Оценявания, извършени от външни органи

Проведен е надзор за преакредитация с разширение на обхват на акредитация чрез оценка на място от ИА БСА за периода 15.09.2021-17.09.2021 преминал чрез оценка на системата за управление на качеството на ЛИК, наблюдение на вътрешно калибриране на технически средства, изпитване на проби във всички групи по всички акредитирани показатели. Констатирани са 4 бр. несъответствия /3 значителни и 1 незначително/ констатирани по време на оценка на място за преакредитация с разширение обхват на акредитация проведена от 15.09.2021-17.09.2021г. Предприети са ефикасни коригиращи действия, извърши се оценка на риска. Несъответствията бяха успешно закрити от екипа от оценители.

7.Обратна информация от клиенти и от персонала:

Всички клиенти на ЛИК при РЗИ-Ямбол са показали високо ниво на удовлетвореност от работата на ЛИК.

8. Жалби:

За периода в ЛИК няма постъпили рекламации и възражения.

9.Ефикасност на всички въведени подобрения:

Актуализирането на СУ на ЛИК води до по-добро прилагане на изискванията на БДС EN ISO/IEC 17025:2018. Подобряването на работната среда, обученията на персонала водят до повишаване нивото на компетентност в ЛИК. Направени са 2 предложения за подобряване, които са регистрирани във ФК 809.1 от специалистите, които са ги изготвили.

10.Адекватност на ресурси:

Всички ТхС в ЛИК са изправни и са с попълнени досиета. Записите се водят редовно, съгласно изискванията на разработените процедури. ЛИК при РЗИ-Ямбол прилага стриктно въведените процедури. Всички ТхС са етикетирани с актуалното свидетелство за калибриране и информация за последващо калибриране, както и с етикет показващ идентификация на ТхС в лабораторията. На всяко работно място са налични съответните РИ за работа и са определени специалистите, които работят с него. Спазена е "Програма за проверка и калибриране на ТхС" ФК 604.7 съставена и управлявана от ОМО. През 2021г. са калибрирани 9 ТхС. С това е изпълнена програмата за калибриране. Свидетелствата за калибриране се съхраняват от ОМО в досиетата на ТхС.

През 2022г. в програмата за калибриране са включени 13 ТхС, които подлежат на калибриране.

Закупуване на консумативи необходими за работата на ЛИК през 2021г.

Осигурени са всички финансови ресурси за закупуване на консумативи и оборудване според нуждите на ЛИК. Всички заявки са изпълнени в срок. Оценени са доставчиците на продукти и консумативи. Списъкът на СРМ се актуализира с отпадането на тези с изтекъл срок на годност и закупуване на нови. Сертифицираните сравнителни материали/сравнителни материали са регистрирани в списък на СРМ СпК 604.4 на ЛИК.

Преглед на срокове на годност и сертификати на хранителни среди и реагенти. Входящ контрол:

Всички хранителни среди и реактиви са в срок на годност и се съхраняват при подходящи за целта условия. Входящия контрол се извършва стриктно от р-л секторите, като се води съответната документация.

Извършена е инвентаризация на хранителни среди, реактиви и СРМ в ЛИК на 29.12.2021 г.

Нормативно осигуряване: Всички нормативни документи в ЛИК са актуални. Неактуални документи с вътрешен и външен произход бяха архивирани. Извършени са 2504 броя проверки за актуалност на документи с външен произход. Няма закупени стандарти. Всички промени са отразени в СпК 803.2 и приложението към него от ОНО.

11.Резултати от идентификация на рискове:

През 2021 г. периодично се извършва Оценка и анализ на рисковете на безпристрастност ФК 401.1. Определени и оценени са различните видове риск, които са възникнали през отчетния период. Записите за това се съхраняват при ОК и р-л ЛИК. Подържа се актуален СпК 805.1 Регистър на рисковете в ЛИК при РЗИ-Ямбол и СпК 803.2 Регистър на възможностите.

12.Заключения относно осигуряване валидността на резултатите:

ЛИК гарантира валидността на резултатите посредством осъществяване на външен и вътрешен контрол на качеството на резултатите. Изпълнена е програмата за ВЛК, обучение и наблюдение компетентност на персонала за 2021 г. и са утвърдени програми за 2022г. Проведени са междулабораторни изпитвания за пригодност с цел проверка на качеството на работата в ЛИК.

13.Дейности по наблюдения и обучение:

През 2021 г. е проведено е външно обучение по следните теми:

- Удостоверение за преминато обучение по тема: Удостоверение за работа със съдове под налягане за специалистите от сектор СМ

Удостоверения за преминато онлайн обучение за дигитална компетентност на следните теми:

- Удостоверение за работа с презентационен софтуер
- Удостоверение за текстообработка по ECDL за начинаещи
- Удостоверение за текстообработка по ECDL за напреднали
- Удостоверение за стратегии и политика за противодействие на рисковете в държавната администрация
- Удостоверение за работа Електронни таблици по ECDL базов курс

Поради извънредна епидемична обстановка е отменено присъствено външно обучение на тема „Сензорен/органолептичен анализ на води, храни от растителен и животински произход, козметични продукти съгласно БДС EN ISO/IEC 17025:2018/2006. Определяне на органолептични и сензорни характеристики. Органолептична оценка. Изисквания към сензорните лаборатории, изпитвания, процедури, записи.“

Проведено е вътрешно обучение, като са разгледани темите:

- Изпитване на козметични продукти по показатели плесени и дрожди, кандида албиканс
- Прилагане на процедура за акредитация на гъвкав обхват ОПК 702.2
- Изменение в СУ на ЛИК / ОПК, ФК, НК и др. /
- Спазване изискванията на БДС EN ISO/IEC 17025:2018- т. 6.3.3, т.7.2.1.1, т.7.2.1.5, т. 7.7.2
- Изпитване на вода от плувни басейни-коли титър, е.коли титър, ентерококов титър съгл. БДС 17335 /за служителите в сектор СМ
- Нови тенденции при разработване и внедряване на системата за управление съгласно БДС EN ISO/IEC 17025:2018, промени по структура и съдържание. Процедура за акредитация на гъвкав обхват BAS QR 32 и прилагане на ОПК 702.2 Процедура за акредитация на гъвкав обхват, ОПК 704.1 Манипулиране с обектите за изпитване, ОПК 705.1 Технически записи, ОПК 708.1 Изисквания към протоколите от изпитване и правила за ползване на акредитационния символ, ОПК 804.1 Управление на записи.- *първоначално въвеждащо обучение*
- Сензорен анализ на води, предназначени за питейно-битови цели- *първоначално въвеждащо обучение*

Планирани са външни и вътрешни обучения съгласно разработена и утвърдена Програма за обучение на персонала ФК 602.4. за 2022 г.

14.Преглед на резултати от междулабораторни сравнения и изпитвания за пригодност: Изпълнена е програмата за 2021 г. ЛИК участва в три изпитвания за пригодност организирани от акредитирани провайдъри.

Вид ILC/PT-CS 042 LGC Standards PT-CS-16B, дата на публикуване на доклада 21/06/2021, дата на провеждане: 26.04.2021-24.05.2021г. При участието на сектор „Санитарна микробиология“ в PT-CS-16B беше изпитана проба течен козметичен продукт. Пробите за изпитване бяха разработени съгласно акредитираните в ЛИК стандарти. Р-л сектор СМ отчете резултатите вярно и пренесе първичните записи без технически проблеми в електронният портал на провайдъра.

Получените резултати от изпитването и изчисленият z- критерий са отбелязани от провайдъра като задоволителен резултат

Проба	Показател	Изпитване/Метод	Резултат	Изискван резултат	z-score
16В	Плесени и дрожди	БДС EN ISO 16212:2017	12 500 cfu/ml	12 649 cfu/ml	-0.01
	Кандида албиканс	БДС EN ISO 18416:2016	Отсъства	Отсъства	

ILC/PT-AQ 7307 RZI Iambol LGC Standards/ AQ 614- (Round 614) 01. Nov.2021, дата на публикуване на доклада 05/11/2021. При участието на сектор „Санитарна химия“ в AQ 614- (Round 614) беше изпитана проба 1А матрица вода- основни йони в питейна вода с по-висока соленост.

Проба	Показател	Изпитване/Метод	Резултат	Изискван резултат
1 А	Магнезий	ВВЛМ 2:2021	6,5 mg Mg/L	15,5 mg Mg/L
	Хлориди	БДС 3414:1980	97 mg Cl/L	98 mg Cl/L
	Сулфати	БДС 3588:1977 т.5	221 mg SO_4/L	217 mg SO_4/L
	pH	БДС 3424:1981 т.1	6,51	6,52
	Електропроводимост	БДС EN 27888:2002	1517 μS/cm	1631 μS/cm

Получените резултати от изпитването и изчисленият z- критерий са отбелязани от провайдъра като задоволителен резултат за четири от заложените показатели. По показател магнезий е получен висок Z: -7,74 резултата е неприемлив. Извършена е проверка със СРМ за Mg, Ca, обща твърдост. От получените резултати стана ясно, че използвания амонячен буфер е негоден за употреба и дава неприемливи резултати. Р-л сектор СХ приготви нов амонячен буфер и извърши отново проверка. Получиха са приемливи резултати спрямо спайкваната проба.

ЛИК при РЗИ-Ямбол участва повторно в технически проект на провадър при „ИНТЕРПРОДЖЕКТ” ЕООД IP 190/2021 “ Междулабораторно сравнение по продукт „ Вода минерална /бутилирана“

ОБЕКТ НА ИЗПИТВАНЕ - ОИ № ВМ/13 МАТЕРИАЛ „ВОДА МИНЕРАЛНА”					
ХАРАКТЕРИСТИКА (измервателна единица)	Измер-ване № 1	Измер-ване № 2	Измер-ване № 3	Измер-ване № 4	Наименование на използвания метод (стандарт, друг НТД, ВЛМ),номер и година
НИВО 1: ФИЗИКОХИМИЧНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ					

Сулфати, (mg/l)	28,1	28,3	28,4	28,2	БДС 3588:1977 т.5
Хлориди, (mg/l)	9,38	9,23	9,38	9,36	БДС 3414:1980
Флуориди, (mg/l)	4,536	4,528	4,539	4,540	БДС 16911:1988 т.1
Магнезий, (mg/l)	< 2	< 2	< 2	< 2	ВВЛМ 2:2021
Активна реакция (pH), (при t = 20 °C), pH-единици	8,95	8,96	8,93	8,95	БДС 3424:1981, т.1
Електропроводимост (при t = 20 °C), µS/cm	235	240	241	240	БДС EN 27888:2002

НИВО 2: МИКРОБИОЛОГИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА

№ по ред	ХАРАКТЕРИСТИКА (измервателна единица)	Резултат	Наименование на използвания метод (стандарт, друг НТД, ВЛМ), номер и година
14.	Escherichia coli	> 1 x 10^3 CFU/100 ml Неизброимо количество. Растеж под форма на пелена. Оксидаза /-/ Индол /+/	БДС EN ISO 9308-1:2014

Всички резултати са отбелязани като задоволителни от провайдъра.

15.Заключения и предложения за подобряване:

- Да се осигурят средства за закупуване на консумативи необходими за работата на ЛИК през 2022 г.
- При възможност да се извърши ремонт на автоклавно помещение
- Извършване Оценка на риска
- Преглед на протоколи от изпитване за правилно пренасяне на данни, позоваване на стандарти
- Проверка на актуалността на използваните нормативни документи в ЛИК
- Проверка за изпълнението на програмата за калибриране, документация за мониторинг на апаратно помещение и микробиологичен бокс
- Осигуряване на участия в междулабораторни изпитвания за пригодност с цел проверка на качеството на работата в ЛИК
- Изпълнение на схема за заместване в ЛИК при евентуално дългосрочно отсъствие на специалист, така че да се осигури непрекъснатост на работния процес в съответствие с изискванията на БДС EN ISO/IEC 17025
- Участие в обучения и семинари за повишаване квалификацията на персонала, съгласно изискванията на БДС EN ISO/IEC 17025:2018 г.
- Преглед на срокове на годност и сертификати на хранителни среди и реагенти. Входящ контрол.

- Стриктно изпълнение на Програмата за наблюдение компетентност на персонала и извършване на вътрешен контрол на качеството
- Преглед на Лист за обратна връзка с клиента, рекламации и възражения

16. Констатации, Оценка на риска:

ЛИК при РЗИ-гр. Ямбол изпълни заложените цели в План по качество за 2021, съгласно изискванията на БДС EN ISO/IEC 17025:2018г., чрез актуализиране, разработване и подобряване на документи от СУ.

При необходимост се актуализира Спк 805.1 Регистър на рисковете в ЛИК и СпК 805.2 Регистър на възможностите.

Определен е риска за безпристрастност на всеки служител спрямо заявителя на изпитването. Осигурена е непрекъсната оценка на риска допусната от лаборант, която се отразя в бланка Заявление.

ЛИК е оценила и определила различните видове риск в лабораторията и с това изпълнява изискванията на БДС EN ISO/IEC 17025:2018.

17. Решения, отговорници и срокове за изпълнение:

- Ефикасността на СУ е доказана чрез представените данни от р-л ЛИК, ОК, ОНО и ОМО
- Необходими ресурси-необходимо е осигуряване на финансови ресурси за осъществяване на политиката по качество на ЛИК и за поддръжка на акредитацията.
- Необходими изменения- на този етап се планува актуализиране на СУ на ЛИК за подаване на документи за разширение на обхвата на акредитация на ЛИК.
- Разширяване обхват на акредитация за област изпитване на ВОДИ - да се включи стандартизиран метод за изпитване за води с висок бактериален фон
- Утвърждаване и изпълняване на План по качество за 2022 г. ФК 806.1

Изготвил:
д-р Радостина Калчева, Директор на РЗИ-Ямбол